Prima instanţă: judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani (judecător Paniș Alexei)
Dosar nr. 3a-50/24

CURTEA DE APEL BĂLŢI
Colegiul civil și de contencios administrativ

D E C I Z I E

09 septembrie 2024 mun.Bălți
Instanța compusă din:
Președintele completului Stela Procopciuc
Judecători Dumitru Corolevschi și Diana Stănilă
Grefier Lilia Burlacu

examinând în ședință publică, apelul declarat de Președintele Republicii Moldova împotriva hotărârii din 31 decembrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, la fel și recursul declarat de Președintele Republicii Moldova împotriva încheierii din 17 ianuarie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani,

în cauza de contencios administrativ, la acțiunea formulată de Vladislav Clima către Președintele Republicii Moldova, terți: Consiliul Superior al Magistraturii, Elena Belei și Carolina Ciugureanu-Mihailuță, privind anularea actului administrativ individual defavorabil,

C O N S T A T Ă :

Pretențiile reclamantului:

La 14 iulie 2021, Clima Vladislav s-a adresat cu acțiune în ordinea contenciosului administrativ către Președintele Republicii Moldova, solicitând anularea Decretului Președintelui Republicii Moldova cu nr.104-IX din 28 mai 2021 „privind revocarea Decretului Președintelui Republicii Moldova nr.1747-VIII din 2 septembrie 2020” și Deciziei emise în cadrul verificării prejudiciare, comunicate prin adresa nr.2/2-06-231 din 25 iunie 2021, prin care cererea prealabilă a fost respinsă.

În motivarea acțiunii reclamantul a invocat că, la 28 mai 2021, Președintele Republicii Moldova a emis Decretul nr.104-IX, prin care a decretat revocarea Decretului Președintelui Republicii Moldova nr.1747-VIII din 2 septembrie 2020 privind numirea domnului Vladislav Clima în funcția de președinte al Curții de Apel Chişinău şi restituirea către Consiliul Superior al Magistraturii pentru examinarea Hotărârii cu privire la desfășurarea concursului pentru suplinirea funcției vacante de președinte al Curții de Apel Chişinău nr.211/18 din 28 iulie 2020, în conformitate cu prevederile art.19 alin.(4) din Legea nr.947/1996 cu privire la Consiliul Superior al Magistraturii.

Potrivit emitentului, Decretul a intrat în vigoare la data semnării, fiind comunicat public în aceeași zi. La data de 04 iunie 2021, Decretul a fost publicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

Conținutul actului relevă ipoteza apariției unor circumstanțe noi necunoscute emitentului cu privire la modul de desfășurare a concursului, de care, la momentul adoptării Hotărârii, nu s-a ținut cont. Se pretinde vicierea procedurii de selectare şi

promovare cauzată de existența unor conflicte de interese nedeclarate ale unor membri ai Consiliului Superior al Magistraturii, care au participat la luarea deciziei şi neelucidarea tuturor condițiilor ce țin de asigurarea criteriilor de integritate şi reputație ireproșabilă, precum şi a procedurilor legale de selectare şi propunere, prin ce s-au generat suspiciuni asupra transparenței procedurilor, imaginii şi încrederii în sistemul justiției. Suplimentar, se susține nerespectarea cerințelor ce exclud participarea membrilor Consiliului la examinare, în lipsa unor îndoieli de obiectivitate şi imparțialitate. Se afirmă că înlăturarea deficiențelor semnalate nu pot avea loc decât prin acordarea posibilității Consiliului Superior al Magistraturii de a lua decizii în conformitate cu toate rigorile şi procedurile legale, motiv pentru care, revocarea Decretului nr.1747- VIII din 2 septembrie 2020 şi restituirea dosarului pentru examinarea obiecțiilor formulate, reprezintă soluție echitabilă în raport cu interesul general al justiției.

Temeiul adoptării s-a valorificat prin articolele 88 lit.j) şi art.94 alin.(1) din Constituția Republicii Moldova şi articolele 146 şi 148 din Codul administrativ. În particular, s-a reținut incidența articolului 146 alin.(1) lit.c) şi lit.e) Cod administrativ, în conformitate cu care, actul administrativ legal favorabil poate fi revocat în tot sau în parte cu efect pentru viitor, chiar şi după ce a devenit incontestabil, atunci când în baza faptelor survenite ulterior, autoritatea publică ar avea dreptul să nu emită actul şi fără revocarea lui s-ar periclita interesul public, precum şi atunci când revocarea este necesară prevenirii sau înlăturării dezavantajelor grave pentru bunăstarea comună.

Considerând Decretul nr.104-IX din 28 mai 2021 „privind revocarea Decretului Președintelui Republicii Moldova nr.1747-VIII din 2 septembrie 2020” ilegal şi netemeinic, la 11 iunie 2021 a fost declanşată procedura de soluționare prejudiciară, pârâta fiind sesizată cu o cerere prealabilă pentru verificarea legalității actului administrativ individual defavorabil potrivit art.162 alin.(1) Cod administrativ şi anularea în tot a acestuia ca ilegal potrivit art.162 alin.(3) lit. a) Cod administrativ.

Prin adresa nr.2/2-06-231 din 25 iunie 2021, Aparatul Președintelui Republicii Moldova a comunicat despre examinarea cereri prealabile şi respingerea ei ca nefondată.

În acord cu articolul 116 alin.(1) din Constituția Republicii Moldova, judecătorii instanțelor judecătorești sunt independenți, imparțiali şi inamovibili, potrivit legii. Acest precept constituțional este dezvoltat şi prin art.116 alin.(3) şi alin.(4) potrivit cărora președinții şi vicepreşedinții instanțelor judecătorești sunt numiți în funcție de Președintele Republicii Moldova, la propunerea Consiliului Superior al Magistraturii, pe un termen de 4 ani, iar președintele, vicepreşedinții şi judecătorii Curții Supreme de Justiție sunt numiți în funcție de Parlament, la propunerea Consiliului Superior al Magistraturii.

Prevederile enunțate pun în evidență garanțiile constituționale de securitate a mandatului de judecător şi președinte/vicepreşedinte a instanței judecătorești pe durata investirii. La fel, se pune în valoare principiul inamovibilității judecătorului şi a conducătorului de instanță, care constituie o garanție inerentă a independenței judecătorului şi care, presupune imposibilitatea destituirii, revocării sau a înlocuirii de către autoritatea care l-a desemnat.

Din textul şi spiritul normelor constituționale nu există nici o deosebire între statutul şi mandatul judecătorului şi statutul şi mandatul președintelui/vicepreședintelui de instanță. Inamovibilitatea consacrată de articolul 116 alin.(1) din Constituția Republicii Moldova se aplică în egală măsură carierei judecătorului potrivit art.116 alin.(3) şi alin.(4) şi se află la adăpostul oricărei revocări şi transferări. Mai mult, mandatul judecătorului/președintelui nu poate fi afectat, acesta bucurându-se de o protecție specială în sistemul Constituției.

În Hotărârea Curții Constituționale nr.13 din 27.04.2021 s-a statuat că standardele de independență a judecătorilor constituționali şi de drept comun sunt similare, iar una din garanțiile independenței este inamovibilitatea mandatului de judecător. În același timp, nu există şi nici nu poate exista posibilitatea revocării judecătorilor de către autoritățile care i-au numit, judecătorii fiind inamovibili, ceea ce constituie o garanție a independenței acestora în exercitarea mandatului. Acest principiu îi protejează pe judecători în primul rând de influențe externe la îndeplinirea atribuțiilor jurisdicționale. Interdicția revocării mandatului de judecător acționează de o manieră absolută în cazul autorităților ce deleagă judecătorii. De altfel, dacă ar fi posibilă revocarea mandatului delegat, ar fi afectate, în mod iremediabil, valorile a căror protecție Constituția o asigură şi care garantează independența judecătorilor.

Acest principiu a fost conturat cu claritate şi previzibilitate şi în altă jurisprudență constituțională, accentuând-se că judecătorul care deține cumulativ funcția de judecător şi președinte a instanței, beneficiază de un dublu grad de inamovibilitate, atât în calitate de judecător până la atingerea plafonului de vârstă, cât şi de securitate a mandatului administrativ pe termenul de 4 ani. Respectarea garanțiilor exercitării mandatului de 4 ani de președinte al instanței este obligatorie pentru autoritatea abilitată cu dreptul de desemnare, în caz contrar se atentează în esență la securitatea raportului juridic. Aceiași jurisprudență impune asigurarea independenței persoanei ce exercită o funcție administrativă a instanței judecătorești, durata termenului cu care a fost investit urmând a fi respectată. Potrivit jurisprudenței arătate, ”(..) atât în Hotărârea nr.7 din 18.03.2004, cât şi în Hotărârea nr.26 din 23.05.2002, Curtea Constituțională a menționat factorii pozitivi ai încadrării mandatului președinților (vicepreședinților) instanțelor de judecată într-un anumit termen, unul dintre factorii invocați fiind acela că Președintele Republicii Moldova sau, după caz, Parlamentul nu-i poate demite până la expirarea mandatului, cu excepția cazurilor expres prevăzute de lege” (punctul 3 din Hotărâre). Cu referire la funcția de președinte a instanței supreme, asimilată în sensul garanțiilor constituționale, funcției de președinte a instanței judecătorești, Curtea a indicat că deținerea cumulativă a două funcții publice: de judecător şi de președinte, incubă inamovibilitate în calitate de judecător până la atingerea plafonului de vârstă şi de garanțiile exercitării mandatului pe termenul de 4 ani în calitate de președinte, care decurg din principiile constituționale şi legale de activitate, al legalității şi publicității, al separării puterii judecătorești de puterea legislativă şi cea executivă, al independenței puterii judecătorești, al realizării dreptului său de a adopta hotărâri legale întemeiate şi echitabile. Respectarea garanțiilor exercitării mandatului de 4 ani de Președinte al instanței este obligatorie pentru autoritatea abilitată

cu dreptul de desemnare, în caz contrar - se diminuează esența şi semnificația mandatului”.

Legea nr.514-XIII din 06.07.1995 privind organizarea judecătorească reafirmă aplicarea garanțiilor prin dispoziția alin.(3) din art.16, în temeiul căreia, președinții şi vicepreședinții judecătoriilor şi ai curților de apel sunt numiți în funcție de către Președintele Republicii Moldova, la propunerea Consiliului Superior al Magistraturii, pe un termen de 4 ani. Constituția Republicii Moldova şi Legea nr.947 din 19.07.1996 cu privire la Consiliul Superior al Magistraturii stabilesc în competența Consiliul Superior al Magistraturii, în calitatea sa de garant al independenței autorității judecătorești, numirea, transferarea, detașarea, promovarea în funcție, aplicarea de măsuri disciplinare şi eliberarea din funcție a judecătorilor, președinților şi vicepreședinților instanțelor de judecată.

Articolele 1 alin.(3), 6, 9, 11, 20 din Legea nr.544 din 20.07.1995 cu privire la statutul judecătorilor, reglementează în detaliu această materie şi consolidează principiul constituțional de independență şi inamovibilitate. Normele enunțate prevăd condiții şi proceduri clare de promovare în funcția de judecător şi carieră, cerințe de evaluare, selecție, organizare a concursurilor şi ulterior de numire la propunerea Consiliului Superior al Magistraturii, de către Președintele Republicii Moldova sau, după caz, de Parlament. Încetarea mandatului de președinte a instanței judecătorești, conform cadrului normativ de referință, se poate realiza prin expirarea termenului de 4 ani, eliberare înainte de termen la propunerea Consiliului Superior al Magistraturii ca sancțiune disciplinară, promovarea președintelui într-o instanță ierarhic superioară, transferarea într-o instanță ierarhic inferioară, eliberarea din funcția de judecător conform temeiurilor exclusive prevăzute de art.25 din Legea nr.544 din 20.07.1995 cu privire la statutul judecătorilor.

Întrucât Constituția şi legea stipulează că președintele instanței judecătorești, la caz al Curții de Apel Chişinău, este numit în funcție numai la propunerea Consiliului Superior al Magistraturii, Președintele Republicii Moldova este în drept să-l elibereze din funcție, de asemenea, exclusiv la propunerea Consiliului Superior al Magistraturii şi doar în condițiile şi temeiurile Legii speciale pre citate. În situația în care Decretul Președintelui Republicii Moldova nr. 104-IX din 28 mai 2021 nu ține cont de temeiurile de independență şi inamovibilitate prevăzute de legislația statutului judecătorului, însă care prin efect angajează încetarea numirii mandatului de președinte a instanței judecătorești, pentru alte motive decât cele expres reținute de legislația specială, acesta este vădit ilegal, fiind pasibil anulării în conformitate cu prevederile art.224 din Codul administrativ.

Consecutiv, în jurisprudența Curții Constituționale (Hotărârea Curții Constituționale nr.30 din 08.12.2015) s-a reținut că actul „desemnării/numirii în funcție”, în sens constituțional, este un act consumat şi, prin urmare, nu este susceptibil de abrogare. Cu acest prilej, Curtea a menționat că actul odată consumat, nu poate fi anulat. O procedură de anulare a unor acte consumate nu este şi nici nu poate fi prevăzută, deoarece ar distorsiona ordinea juridică şi ar compromite autoritatea legislativă a statului, ar afecta securitatea raporturilor juridice, dacă s-ar admite posibilitatea revenirii, după o perioadă de timp, la actele consumate, reieșind din interese politice sau personale de

moment. Odată consumată numirea în funcție, încetarea atribuțiilor persoanei desemnate nu poate avea loc decât prin procedeul demiterii/demisiei din funcție, în ordinea stabilită de lege.

Prin urmare, oricât de mult Parlamentul sau Președintele Republicii Moldova ar considera că există sau planează, în viziunea lor, temeiuri cu privire la numirea în funcție de judecător/președinte de instanță, aceste entități publice, nu dispun de dreptul de a desființa din oficiu actul de numire al judecătorului/președintelui de instanță. Articolul (1) alin.(3) din Constituție consfințește principiul statului de drept, care presupune respectul din partea autorităților publice a Constituției, legilor țării şi excluderea comportamentului arbitrar sau abuziv. Prin Decretul prezidențial contestat însă, pe lângă faptul că sunt dezonorate garanțiile constituționale cu privire la separația puterilor, la independența justiției şi autoadministrarea puterii judecătorești, se aduce atingere chiar esenței orânduirii juridice, fiind sfidat, concomitent, principiul de preeminență a dreptului, consacrat în Preambul Convenției pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăților fundamentale din 04.11.1950.

Art.146 alin.(1) Cod administrativ arată caracterul discreționar al revocării. În cazul exercițiului dreptului discreționar, motivarea implică cerințe mai riguroase, art.118 indicând că din motivarea deciziilor discreționare trebuie să poată fi recunoscute şi punctele de vedere din care autoritatea publică a reieșit la exercitarea dreptului discreționar, motivarea urmând să includă şi argumentele expuse în cadrul audierii. Această prevedere este imperativă, iar în condițiile în care, subsemnatul nici nu a cunoscut despre inițierea unei asemenea proceduri, nemaivorbind de audieri, motivarea este lipsită de conținutul obligatoriu, alterând actul administrativ în profunzimea sa.

Din economia articolelor 16 şi 137 Cod administrativ, în exercitarea dreptului discreționar, autoritățile publice trebuie să acționeze cu bună-credință în limitele legal stabilite şi cu respectarea scopului pentru care le-a fost atribuit dreptul. Aceste prevederi nu permit desfășurarea unei activități administrative arbitrare. Dreptul discreționar al autorității publice conferă posibilitatea autorității de a opta între mai multe soluții posibile corespunzătoare scopului legii atunci când aplică o dispoziție legală, însă în mod categoric nu admit valorificarea unor drepturi ce încalcă garanții constituționale şi/sau implică norme inaplicabile situației juridice.

Aplicarea art.146 Cod Administrativ impune infailibil respectul cuvenit garanțiilor de bază în procedura administrativă, garanții care au fost ignorate într-un mod inacceptabil. La caz, în conformitate cu articolele 69 şi 70 Cod administrativ, odată inițiată, procedura administrativă urmează a fi comunicată participanților. Prevederile art.32 din Codul administrativ, obligă autoritatea publică să acționeze într-o manieră în care participanții să poată înțelege fiecare etapă a procedurii, asigurându-le participarea neîngrădită la lucrări. Îndeplinirea acestei sarcini derivă şi din art.70 din Codul administrativ, care impune informarea în scris a participanților despre inițierea procedurii administrative din oficiu, în decursul unui termen rezonabil. La caz, nici o înștiințare cu privire la inițierea, etapele procedurii, accesul la lucrări, nu au fost comunicate.

În continuare, articolul 22, 85, 87 Cod administrativ garantează destinatarului dreptul de a participa la procedura administrativă, inclusiv la cercetarea stărilor de fapt,

de obligația autorității publice fiind asigurarea exercițiului, drept, care în speță a rămas nevalorificat şi obligație pozitivă a autorității neîndeplinită. De asemenea, art.94 şi art.118 alin.(1) Cod administrativ, obligă autoritatea publică înainte de emiterea unui act administrativ individual defavorabil pentru un participant sau înainte de respingerea unui act administrativ individual favorabil, să garanteze dreptul de a fi audiat în legătură cu faptele şi circumstanțele relevante pentru actul ce urmează a fi emis. Lesne de înțeles că nici aceste drepturi nu au fost garantate.

Încălcările semnalate arată dezonorarea totală a drepturilor în procedura administrativă. În egală măsură acestea confirmă arbitrariul şi ignorarea obligațiilor ce însoțesc întreaga activitate administrativă de la inițiere până la finalizare.

Precum s-a menționat, revocarea unui act administrativ individual favorabil presupune desființarea valabilității unui act administrativ legal, emis în baza dreptului discreționar al autorității publice competente. Din conținutul Decretului nr.104-IX din 28 mai 2021 „privind revocarea Decretului Președintelui Republicii Moldova nr.1747-VIII din 2 septembrie 2020" reiese recunoașterea legalității Decretului Președintelui Republicii Moldova nr.l747-VIII din 2 septembrie 2020. Potrivit art.146 Cod administrativ, temeiurile şi împrejurările revocării nu pot aduce atingere legalității actului încetat, motiv pentru care, considerentele discreției nu pot intra în sfera valabilității actului revocat şi implicit al legalității lui.

Deși emitentul susține incidența lit.c) alin.(1) din art.146 Cod administrativ, potrivit căruia revocarea poate fi dispusă dacă în baza faptelor survenite ulterior, autoritatea publică ar avea dreptul să nu emită actul şi fără revocarea lui s-ar periclita interesul public, motivele însușite fac abstracție de legalitatea actului revocat şi temei, întrucât emiterea Decretului din 28 mai 2021 s-a justificat pe înlăturarea unor prezumate deficiente de legalitate la emitere. Observația este de natură esențială, deoarece temeiul revocării nu concură cu norma angajatoare, iar această circumstanță descalifică condiția şi admisibilitatea cauzei şi afectează prin ilegalitate Decretul nr.104-IX din 28 mai 2021. Chiar dacă justificarea temeiului nu implică efectul afirmat, faptele pretinse nu trebuiau să aibă ființă la data emiterii actului, ceea ce semnifică schimbarea situației de fapt. Considerentele Decretului nu explică care au fost acele fapte care nu au existat la data numirii însă au devenit cunoscute ulterior, ceea ce înseamnă că aceste împrejurări nu există. Decretul nu motivează prin prisma situației de fapt modificate dreptul de a nu emite actul de numire, lipsind cu desăvârşire şi raportul de cauzalitate între faptă şi revocare cu efect direct asupra securității mandatului prin care s-ar periclita interesul public.

Extrasul din Procesul-verbal nr.1 din 24 septembrie 2020 al Consiliului Școlii doctorale Științe Juridice a USM, arată că dr.conf.univ. Belei Elena, a devenit conducător științific al studentului-doctorand Clima Vladislav la data de 24 septembrie 2020, în legătură cu decesul conducătorului științific anterior desemnat dr.hab.prof. Cojuhari Alexandru. Substituirea a avut loc ulterior adoptării Decretului nr.1747-VIII din 2 septembrie 2020 şi Hotărârii Consiliului Superior al Magistraturii din 28 iulie 2021.

La data de 01 septembrie 2021 autoritatea publică pârâtă a înaintat o cerere de strămutare a cauzei pentru examinare la o altă instanță egală în grad.

Prin încheierea din 01 septembrie 2021**,** Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani, a transmis cauza de contencios administrativ inițiată de Clima Vladislav, Curții de Apel Chișinău în vederea examinării cererii de strămutare.

Prin încheierea din 03 septembrie 2021, Colegiul civil și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău a dispus transmiterea cauzei de contencios administrativ inițiate de Clima Vladislav, Curții Supreme de Justiție în vederea examinării cererii de strămutare.

Prin încheierea din 06 octombrie 2021**,** Colegiul civil și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție a dispus ridicarea de la examinare și remiterea cauzei Curții de Apel Chișinău pentru examinarea cererii de strămutare a acțiunii.

Prin încheierea din 20 octombrie 2021**,** Colegiul civil și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău a dispus strămutarea cauzei de contencios administrativ inițiată de Clima Vladislav spre examinare la Judecătoria Cahul (sediul Central).

Prin încheierea din 02 noiembrie 2021**,** Judecătoria Cahul, sediul Central a remis cauza de contencios administrativ inițiată de Clima Vladislav împotriva Președintelui Republicii Moldova în adresa Curții Supreme de Justiție pentru soluționarea conflictului de competență.

Prin încheierea din 18 noiembrie 2021**,** Colegiul civil și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție a soluționat conflictul de competență prin constatarea competenței Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, pentru examinarea cauzei de contencios administrativ inițiată de Clima Vladislav împotriva Președintelui Republicii Moldova, cu privire la anularea actului administrativ individual defavorabil.

Ulterior, la 24 decembrie 2021 Clima Vladislav a depus cerere de chemare în judecată suplimentară în ordinea articolelor 20, 39, 195, 211, 212 Cod administrativ, articolelor 27, 60 CPC, (f.d.220 vol.I).

În motivarea cererii suplimentare reclamantul a invocat că, la caz face dovada vătămării unui drept subiectiv încălcat prin activitatea administrativă și care este recunoscut prin lege, acordat și apărat în acord cu normele juridice ce îl fundamentează, acțiunea însușește condiția de admisibilitate, fiind valabil exercitată.

Cu trimitere la art.116 alin.(3) Constituția RM, indică reclamantul că de la data investirii și pe toată durata mandatului de 4 ani, președintele de instanță beneficiază de garanțiile constituționale de securitate a mandatului, iar inamovibilitatea consacrată de art.116 alin.(1) menționat se aplică în egală măsură carierei judecătorului potrivit art.116 alin.(3) și (4) Constituția RM. Încetarea mandatului cu care a fost investit pentru alte temeiuri și proceduri decât cele prevăzute expres de lege, afectează în mod direct securitatea mandatului, independența și inamovibilitatea funcției, aceste încălcări intrând în sfera unui drept vătămat.

Iar, activitatea administrativă exercitată contrar garanțiilor legale de securitate a mandatului, a temeiurilor și procedurilor ce au generat încetarea mandatului de președinte al instanței judecătorești, mandat ce a fost valorificat pe baza rezultatelor concursului public și transparent organizat de Consiliul Superior al Magistraturii, care a emis un act administrativ individual favorabil consumat prin decretul Președintelui Republicii

Moldova de investire, lezează reclamantul în drepturile sale și justifică exercitarea validă a acțiunii în contencios administrativ.

Reieșind opinia părții pârâte, reclamantul susține că aceasta nu răspunde criticilor de admisibilitate a art.146 Cod administrativ, aici susține că art.6 din Constituție, obligă autoritățile să-și exercite atribuțiile în strictă concordanță cu prevederile ei. Anume pentru aceste considerente procedurile privind numirea, promovarea, transferarea, demisia sau eliberarea din funcția de judecător, președinte și vicepreședinte al instanței de judecată sunt organizate și realizate conform Constituției RM, și legislației ce reglementează statutul judecătorilor, într-o manieră ce angajează obligatoriu Consiliul Superior al Magistraturii, ca organ ce exercită autoadministrarea judecătorească, și o autoritate reprezentând altă putere, după caz, Președintele RM sau Parlamentul.

Menționează că odată ce Constituția prin art-le 6, 115, 116, Legea nr.514 din 06.07.1995 privind organizarea judecătorească, Legea nr.544 din 20.07.1995 cu privire la statutul judecătorilor, Legea nr.947 din 19.07.1996 cu privire la Consiliul Superior al Magistraturii, reglementează exhaustiv temeiurile de încetare a mandatului și procedura administrativă în codecizie, motivele de revocare specificate în art.146 Cod administrativ sunt inaplicabile.

Deși se afirmă presupusa viciere a procedurilor de selecție și propunere de numire, nu se ține cont de faptul că revocarea unui act administrativ individual favorabil presupune desființarea valabilității unui act administrativ legal, emis în baza dreptului discreționar al autorității publice competente.

Consecutiv argumentele părții pârâte nu explică care au fost acele fapte care nu au existat la data numirii însă au devenit cunoscute ulterior, ceea ce înseamnă că asemenea circumstanțe nu există, ori faptele pretinse nu trebuiau să aibă ființă la data emiterii.

Reclamantul susține că pentru aplicarea motivului prevăzut la art.146 alin. (1) lit.c) Cod administrativ, se impune întrunirea cumulativă a mai multor condiții. Una din condiții o reprezintă faptele survenite ulterior, care produc schimbare după emitere. Dacă faptele aveau ființă la momentul emiterii, revocarea nu este admisibilă. Totodată, faptele urmează să fie stabilite în cadrul cercetării din oficiu, prin mijloacele de probă prevăzute de art-le 85-93 Cod administrativ, cu participarea obligatorie a participantului la procedura administrativă și dreptul acestuia de a prezenta probe, inclusiv de a fi audiat. O altă condiție constă în faptul că fără revocarea actului favorabil s-ar periclita interesul public, ceea ce înseamnă că faptele trebuie să genereze impact de pericol al intereselor publice.

După emiterea decretului, dna Carolina Ciugureanu-Mihailuța a expus cu suficientă claritate, dovada fiind la dosar, că în data de 02 august 2017, ex-judecătorul Mihail Ciugureanu a sesizat Curtea Supremă de Justiție, contestând o Hotărâre a CSM. În perioada de circa 4 ani cât cauza s-a aflat pe rol, s-a perindat un număr considerabil de judecători desemnați să o judece. În final în calitate de raportor a fost desemnat judecătorul Curţii de Apel Chişinău Maria Guzun, care a păstrat această calitate până la finalizarea examinării cauzei. În data desfășurării concursului pentru funcția de președinte al Curții de Apel Chișinău, 28 iulie 2020, nu exista nici o certitudine în privința componenței completului de judecată în cauza vizată, pledând cu fermitate

pentru excluderea conflictului de interese, de orice tip, garanție a imparțialității titularilor de funcții publice. În final a declarat cu responsabilitate că votul oferit candidatului la funcția de președinte al Curții de Apel Chişinău a fost nepărtinitoare, fundamentat pe propria convingere, determinat de performanța şi prestația în concurs a candidatului.

Suplimentar, o verificare amănunțită a cadrului normativ ce reglementează acest domeniu arată lipsa conflictelor şi implicit respectarea procedurilor de promovare şi numire. Chiar dacă referința, pune mai multe prevederi din Legea nr.133/2016 cu privire la declararea averii şi a intereselor personale, regimul controlului averii şi al intereselor personale, al respectării regimului juridic al conflictelor de interese, al incompatibilităților, restricțiilor şi limitărilor ale subiecților declarării care se reține în jurisdicția Autorității Naționale de Integritate, astfel încât orice prezumție ce excede această competență nu poate angaja un caracter justificator.

Pârâtul menționează că, la data de 07 decembrie 2020, a fost emisă Hotărârea Curții de Apel Chişinău, nr.3-97/19 în componența completului compus din: Președintele ședinței – Clima Vladislav şi judecătorii Grigore Daşchevici şi Maria Guzun, prin care a fost admisă cererea de chemare în judecată pusă de Ciugureanu Mihail către Consiliul Superior al Magistraturii, persoană terță Procuratura Generală a Republicii Moldova, privind anularea actului administrativ. Fiind emisă în favoarea dlui Ciugureanu Mihail, se susține că există o legătură de cauzalitate dintre Hotărârea Curții de Apel Chişinău, din 07 decembrie 2020 şi Hotărârea Consiliului Superior al Magistraturii cu privire la desfășurarea concursului pentru suplinirea funcției vacante de președinte al Curții de Apel Chişinău, din 28 iulie 2020, cu participarea membrului Ciugureanu-Mihailuța Carolina care a exercitat un vot în privința numirii reclamantului. Urmărind acest raționament, rezultă că pretinsul conflict de interese se bazează doar pe faptul exercitării unui vot pentru desemnarea reclamantului câștigător la concursul funcției vacante şi pronunțarea Hotărârii Curții de Apel Chişinău de admitere a cerințelor reclamantului Ciugureanu Mihail în contradictoriu cu Consiliului Superior al Magistraturii, adoptarea unei soluții de respingere a acțiunii şi/sau exercitarea unui vot împotriva reclamantului la desfășurarea concursului, descalificând starea imputată. Dintr-o altă orientare, expunerea acestor argumente desființează în sine existența conflictului de interese şi/sau înțelegerea naturii juridice pe care se întemeiază, or un conflict de interese nu se evaluează după votul pro sau contra exercitat sau soluția emisă.

Pentru a evidenția netemeinicia argumentelor privind prejudecățile şi/sau existența unor posibile conflicte, este suficientă ilustrarea dinamicii modificărilor de complet la judecarea dosarului Ciugureanu Mihail împotriva Consiliului Superior al Magistraturii cu privire la anularea hotărârii Consiliului Superior al Magistraturii nr.496/23 din 18 iulie 2017 cu privire la sesizarea Procurorului General, Eduard Harunjen, referitor la eliberarea acordului pentru pornirea urmării penale, efectuarea unor acțiuni de urmărire penală şi tragerea la răspundere penală a unui judecător, care indică asupra inconsistenței insinuărilor, or acestea denotă o lipsă totală de previzibilitate sau statornicie a completului care judecă cauza, la data desfășurării concursului, la data semnării decretului, inclusiv la data judecării dosarului.

Astfel, dosarul este intentat la 03 august 2017. Este înregistrat primar la Curtea Supremă de Justiție şi repartizat spre judecare, judecătorului raportor Galina Stratulat. Prin încheierea Colegiului Curții Supreme de Justiție din 04 aprilie 2019, în legătură cu adoptarea Codului administrativ, dosarul se strămută pentru judecare la Curtea de Apel Chişinău, conform competenței.

La 22 aprilie 2019 dosarul se înregistrează în Curtea de Apel Chişinău şi se repartizează pentru judecare judecătorului raportor Anatolie Minciuna. Cauza urma a fi examinată de completul compus din judecătorii Anatolie Minciuna, Viorica Mihaila şi Victoria Sîrbu, complet format prin dispoziția președintelui Curții de Apel Chişinău nr.1 din 02 ianuarie 2019.

La 23 aprilie 2019, judecătorul Anatolie Minciuna îşi declară abținere de la judecarea cauzei, invocând relațiile de colegialitate cu reclamantul. La 02 mai 2019, declarația de abținere este repartizată spre examinare judecătorului Iurie Cotruţă, în completul format din judecătorii Natalia Simciuc şi Ion Ţurcan, iar la 08 mai 2019 prin încheierea Curții de Apel Chişinău, declarația de abținere se admite.

La 16 mai 2019, dosarul se repartizează aleatoriu judecătorului raportor Ala Malîi, respectiv în completul format prin dispoziția nr.1 din 02 ianuarie 2019 compus din judecătorii Clima Vladislav şi Palanciuc Ecaterina.

La 24 iunie 2019, în ședința de judecată, judecătorul Clima Vladislav declară abținerea sa de la judecarea dosarului, motivând că unul din motivele demersului formulat de Procurorul general în vederea ridicării imunității judecătorului Mihail Ciugureanu sunt soluțiile Curții Supreme de Justiție date sub președinția judecătorului Nicolae Clima. Prin încheierea Curții de Apel Chişinău din 10 iulie 2019, declarația de abținere a fost respinsă.

La 16 septembrie 2019, Completul Curții de Apel Chişinău a emis o încheiere prin care a transmis dosarul Curții Supreme de Justiție în vederea deciderii strămutării lui în altă Curte de Apel, motivând pe calitatea subiectului reclamant, de ex-judecător al instanței în care se judecă dosarul, corespunzător afectarea percepției de tribunal imparțial. Prin încheierea Curții Supreme de Justiţie din 13 noiembrie 2019, demersul Curții de Apel Chişinău privind strămutarea dosarului s-a respins.

La 30 decembrie 2019, președintele interimar al Curții de Apel Chişinău adoptă dispoziția nr.56 privind constituirea completelor de judecată în cadrul Colegiilor Curții de Apel Chişinău pentru anul 2020, prin care judecătorului raportor Malîi Ala i se modifică specializarea din contencios administrativ în judecător specializat în materia de drept comun, inclusiv este desemnată membră a completului compus din judecătorii Budăi Nelea şi Muruianu Ion. Prin dispoziție, dosarele de contencios administrativ neîncepute şi neexaminate vor fi finalizate în componența completului nou format.

La 15 ianuarie 2020, judecătorii Ion Muruianu şi Nelea Budăi formulează declarație de abținere de la judecare, motivând pe relațiile de colegialitate cu reclamantul, dar şi lipsa de competență în judecarea dosarelor de contencios administrativ. Prin încheierea Curții de Apel Chişinău, din 22 ianuarie 2020, declarația de abținere de la judecare a judecătorilor Ion Muruianu şi Nelea Budăi a fost admisă. La 23 ianuarie 2020, Programul Integrat de Gestionare a Dosarelor, desemnează aleatoriu judecătorii Grigore

Daşchevici (președinte de complet) şi Clima Vladislav, pe lângă judecătorul raportor Ala Malîi, pentru examinarea dosarului.

La 02 martie 2020, președintele completului judecătorul Grigore Daşchevici, declară abținere de la judecarea dosarului, invocând relațiile de colegialitate cu reclamantul. Prin încheierea Curții de Apel Chişinău, din 10 martie 2020, declarația de abținere a judecătorului Grigore Daşchevici de la examinarea cauzei, a fost respinsă. La 22 septembrie 2020, Clima Vladislav a declarat repetat abținere de la judecarea cauzei, motivată expres pe prezumatele prejudecăți derivate din votul exprimat de către membrul CSM Carolina Mihailuţa-Ciugureanu, în cadrul desfăşurării concursului pentru funcția de președinte al Curții le Apel Chişinău şi dosarul pendinte. Prin încheierea Curții de Apel Chişinău din 28 septembrie 2020, declarația de abținere depusă de Clima Vladislav a fost respinsă.

La 05 octombrie 2020, judecătorul raportor Malîi Ala, în calitate de judecător specializat în judecarea dosarelor de drept comun, dar împuternicit să examineze o cauză de contencios administrativ în temeiul dispoziției președintelui interimar al Curții de Apel Chişinău, nr.56, din 30 decembrie 2019, privind constituirea completelor de judecată în cadrul Colegiilor Curții de Apel Chişinău pentru anul 2020, sub interdicția statuată de art.192, 193 şi 199 Codul administrativ şi considerându-se competentă în a judeca o cauză de contencios administrativ, şi-a declinat competența de la judecarea dosarului în favoarea judecătorilor specializați în examinarea acțiunilor de contencios administrativ.

În paralel, la 08 octombrie 2020, Consiliul Superior al Magistraturii a formulat o propunere de recuzare a judecătorului Clima Vladislav de la examinarea dosarului, invocând aceleași prejudecăți legate de participarea membrului CSM Carolina Mihailuţa-Ciugureanu în cadrul concursului pentru promovarea în funcția de președinte al Curții de Apel Chişinău şi calitatea de membru al completului judecătorului Clima Vladislav la examinarea dosarului Ciugureanu Mihail către Consiliul Superior al Magistraturii. Prin încheierea Curții de Apel Chişinău din octombrie 2020, propunerea de recuzare formulată de reprezentantul Consiliului Superior al Magistraturii a fost respinsă. În motivarea soluției, Completul nu a identificat nici un motiv de conflicte ce ar genera admisibilitatea recuzării.

La 21 octombrie 2020, urmare a declinării competenței de către judecătorul Malîi Ala, dosarul a fost dispus distribuirii aleatorii repetate, astfel că urmare a acestui exercițiu, Programul Integrat de Gestionare a Dosarelor a constatat eligibilitatea şi a desemnat în calitate de judecători pentru examinarea dosarului, pe judecătorii Maria Guzun – judecător raportor şi judecătorii Clima Vladislav, Grigore Daşchevici. La data de 07 decembrie 2020, Curtea de Apel Chişinău a adoptat hotărârea prin care acțiunea în contestare depusă de Mihail Ciugureanu a fost admisă, iar hotărârea Consiliului Superior al Magistraturii nr.496/23 din 18 iulie 2017 cu privire la sesizarea Procurorului General, Eduard Harunjen, referitor la eliberarea acordului pentru pornirea urmării penale, efectuarea unor acțiuni de urmărire penală şi tragerea la răspundere penală a unui judecător a fost anulată. La 11 iulie 2021, prin decizia Curții Supreme de Justiție, recursurile Consiliului Superior Magistraturii şi ale Procuraturii Generale a Republicii Moldova, s-au respins. Dinamica succedării completelor la examinarea cauzei de

contencios administrativ la acțiunea lui Mihail Ciugureanu împotriva Consiliului Superior al Magistraturii, cu privire la anularea actului administrativ, denotă cert imposibilitatea formării unei previzibilități privind statornicia lor pe cursul derulării procesului, mai mult, privind stabilitatea participării în ele a judecătorului Clima Vladislav în calitate de membru, nu şi raportor, având în vedere schimbarea anuală a componenței completelor, modificarea specializărilor.

Această incertitudine excludea categoric orice previzibilitate inclusiv din partea membrului Consiliului Superior al Magistraturii, Carolina Mihailuţa-Ciugureanu, care fiind chemată să-şi exprime și în favoarea unui candidat la funcția de președinte al Curții de Apel Chişinău, nu putea să anticipeze că candidatul pentru care-şi manifestă opțiunea va fi parte a completului care va judeca acțiunea unei rude de a sa, de altfel, prin absurd şi contracandidatul nevotat putea fi eligibil şi desemnat în calitate de membrul al aceluiași complet. Corespunzător, nu au existat conflicte de interese din partea membrului Consiliului Superior al Magistraturii în cadrul desfășurării concursului la funcția de președinte al Curții de Apel Chişinău în raport cu candidații care s-au înscris în concurs.

Raportul procesual stabilit între instanță în componența completului ce a judecat dosarul şi reclamantul Ciugureanu Mihail, având în vedere votarea de către un membru al familiei reclamantului favoarea unui membru al completului, în cadrul unui concurs la funcție administrativă, a exclus incompatibilitatea şi parțialitatea membrului completului, având în vedere un demers de strămutare şi cel puțin două abțineri formulate şi o recuzare înaintată, asupra cărora s-au adoptat acte judecătorești de dispoziție de respingere, prin ce s-au exclus potențialele temeri de prejudecată.

Concomitent, soluția adoptată de completul Curții de Apel Chişinău a fost supusă controlului de legalitate al instanței ierarhic superioare. Controlul ierarhic superior s-a realizat după emiterea decretului contestat, în care se invocă potențialul conflict de interese şi asupra căruia s-a speculat şi în mass-media. Controlul de legalitate al unei hotărâri de către instanța ierarhic superioară, se extinde inclusiv şi asupra legalității constituirii completului de judecată care a judecat cauza în prima instanță, inclusiv devolutiv şi asupra soluțiilor de respingere a abținerilor şi recuzărilor. Astfel, soluția de menținere a hotărârii din 07 decembrie 2020 presupune legalitatea ei inclusiv asupra compunerii completului şi exclude oricare dubii privind potențialele conflicte sau incompatibilități.

Aceiași situație este aplicabilă şi în raport cu pretinsul conflict de interese al membrului Elena Belei, or conform extrasului din Procesul-verbal nr.1 din 24.09.2020 al Consiliului Școlii doctorale Științe Juridice a USM, dr. conf. univ. Belei Elena, a devenit conducător științific al studentului-doctorand Clima Vladislav la data de 24.09.2020, în legătură cu decesul conducătorului științific anterior desemnat dr. hab. prof. Cojuhari Alexandru. Substituirea a avut loc ulterior adoptării Decretului nr.1747-VIII din 02 septembrie 2020 şi Hotărârii Consiliului Superior al Magistraturii din 28 iulie 2021. În acest caz, argumentele Președintelui Republicii Moldova cu privire la pretinsul conflict de interese nu îşi găsește nici o confirmare faptică şi juridică.

Poziția instanței de fond:

Prin Hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani din 31 decembrie 2021, s-a admis acțiunea de contencios administrativ inițiată de Clima Vladislav împotriva Președintelui Republicii Moldova.

S-a anulat Decretul Președintelui Republicii Moldova cu nr.104-IX, emis la 28 mai 2021 „privind revocarea Decretului Președintelui Republicii Moldova nr.1747-VIII din 2 septembrie 2020", precum și decizia de respingere a cererii prealabile, cu nr.2/2-06-231 din 25 iunie 2021.

Ca efect al admiterii acțiunii reclamantului, ultimul se consideră repus în funcția administrativă deținută până la emiterea decretului anulat, având în vedere caracterul executoriu al hotărârii în cauză, (f.d.215 vol.I).

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, din 06 ianuarie 2022, s-a respins cererea înaintată de Clima Vladislav privind explicarea sensului, extinderii și aplicării dispozitivului hotărârii pronunțate de Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani, la 31 decembrie 2021, emisă în cauza de contencios administrativ inițiată de Clima Vladislav către Președintele Republicii Moldova, privind anularea actului administrativ individual defavorabil.

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, din 17 ianuarie 2022, s-a respins cererea înaintată de secretarul general Gherasimov Cristina, privind amânarea executării hotărârii din 31 decembrie 2021, în cauza de contencios administrativ inițiată de Clima Vladislav către Președintele Republicii Moldova, privind anularea actului administrativ individual defavorabil, (f.d.142 vol.II).

Solicitarea apelantului:

La 03 ianuarie 2022, Președintele Republicii Moldova a depus cerere de apel împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, din 31 decembrie 2021, prin care a solicitat admiterea acesteia, casarea hotărârii instanței de fond cu emiterea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii, ca fiind neîntemeiată, (f.d.131, 151, vol.II).

Iar, la 04 februarie 2022, prin intermediul poștei electronice a instanței de fond, Președintele Republicii Moldova a depus recurs pe marginea încheierii judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, din 17 ianuarie 2022, solicitând admiterea acestuia, casarea soluției instanței de prim nivel, cu emiterea unei noi hotărâri, (f.d.195-218 vol.II).

Termenul de declarare a apelului:

Conform art.231 alin.(1) din Codul administrativ, hotărârile judecătoriilor adoptate în contenciosul administrativ pot fi contestate cu apel.

Potrivit art.232 alin.(1), (2) din Codul administrativ, apelul se depune la instanța de judecată care a emis hotărârea contestată în termen de 30 de zile de la pronunțarea dispozitivului hotărârii, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Motivarea apelului se prezintă la instanța de apel în termenul de 30 zile de la data notificării hotărârii motivate.

Din materialele cauzei urmează că hotărârea contestată a fost pronunțată la data de 31 decembrie 2021 (f.d.215 vol.I), cererea de apel nemotivată formulată de Președintele Republicii Moldova a fost depusă la 03 ianuarie 2022 (f.d.132 vol.II), ulterior la 21 ianuarie 2022 instanța de fond a expediat hotărârea motivată în adresa părților, prin

intermediul poștei electronice (f.d.180 vol.II), iar la 09 februarie 2022 apelantul a înregistrat cererea de apel motivată (f.d.203-218 vol.II). Astfel, instanța de apel conchide că cererea de apel nemotivată și cea motivată au fost depuse în termenii prevăzuți de lege.

În temeiul art. 242 Cod administrativ, recursul împotriva încheierii judecătorești se depune motivat la instanța de judecată care a emis încheierea contestată în termen de 15 zile de la notificarea încheierii judecătorești, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de judecată care a emis încheierea contestată transmite neîntârziat recursul împotriva încheierii judecătorești împreună cu dosarul judiciar instanței competente să soluționeze recursul.

Din materialele cauzei rezultă că, încheierea contestată, susceptibilă separat de recurs, a fost emisă la data de 17 ianuarie 2022 (f.d.142 vol.II), fiind expediată în adresa recurentului la 21.01.2022 prin intermediul poștei electronice a acestuia (f.d.147 vol.II), iar cererea de recurs a fost înaintată 04 februarie 2022 prin intermediul poștei electronice a instanței de fond (f.d.195-201 vol.II), astfel Colegiul conchide că recursul a fost declarat în termen.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 1 februarie 2022**,** cauza a fost transmisă Curții Supreme de Justiție întru soluționarea chestiunii privind strămutarea speței la o altă instanță de judecată egală în grad, pe motiv că Vladislav Clima, care a depus cerere de chemare în judecată împotriva Președintelui Republicii Moldova, cu privire la anularea actelor administrative, activează în cadrul Curții de Apel Chișinău, în calitate de judecător, (f.d.186 vol.II).

Prin încheierea Curții Supreme de Justiție, din 23 februarie 2022, s-a strămutat cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de către Vladislav Clima către Președintele Republicii Moldova, cu privire la anularea actelor administrative, pentru examinare – la Curtea de Apel Bălți.

Prin încheierea Curții de Apel Bălți, din 26 mai 2022, s-a admis cererea apelantului Președintelui Republicii Moldova și a intimatului Clima Vladislav, privind atragerea terților în proces. Au fost atrași în calitate de terți, pe cauza de contencios administrativ la acțiunea formulată de Vladislav Clima către Președintele Republicii Moldova, privind anularea actului administrativ individual defavorabil, Consiliul Superior al Magistraturii RM, Elena Belei și Carolina Ciugureanu-Mihailuță.

Argumentele părților:

În motivarea cererii de apel, apelantul Președintele Republicii Moldova și-a exprimat dezacordul față de soluția instanței de fond, considerând-o neîntemeiată și pasibilă casării. Suplimentar a invocat că, în hotărârea sa, instanța de fond eronat a apreciat ca fiind neîntemeiate argumentele pârâtului în privința inadmisibilității acțiunii în contestarea actului administrativ depusă de Clima Vladislav împotriva Președintelui Republicii Moldova. Mai mult, instanța inferioară a invocat, precum că, Decretul Președintelui Republicii Moldova nr.104-IX din 28 mai 2021 prevede expres dreptul reclamantului de a contesta cu cerere prealabilă decretul nominalizat, în așa mod recunoscând dreptul reclamantului de a declanșa un control de legalitate al actului administrativ individual emis în privința sa, iar în momentul în care reclamantul inițiază

acțiunea în contencios administrativ, autoritatea emitentă îşi formulează o poziție de apărare care contravine propriilor constatări, precum şi legii.

Remarcă apelantul că instanța de fond nu a menționat şi nu a motivat prin ce anume şi în ce mod contravine poziția de apărare a autorității emitente cu legea şi propriile constatări şi care ar fi legătura de cauzalitate cu condițiile de admisibilitate a acțiunii de contencios administrativ. Or, însăși instanța a constat că admisibilitatea acțiunii de contencios administrativ este condiționată de întrunirea unor condiții esențiale şi imperative, existența unui drept al reclamantului, care se pretinde a fi vătămat prin activitatea administrativă.

Prin urmare, prevederile art-lor 3, 195, 22 alin.(1) coroborate cu art.207 alin.(1) Cod administrativ și articolele 17, 20, 39, 189 alin.(1) şi (2) din Codul administrativ, remarcă faptul că, pentru a fi admisibilă o acțiune în contencios administrativ trebuie să urmărească revendicarea unui drept subiectiv vătămat. Astfel, pentru înaintarea acțiunii în contencios administrativ, reclamantul trebuie să invoce un drept al său, căruia i se aduce atingere prin activitatea administrativă.

Iar, în lipsa revendicării unui drept propriu, în sensul art.17 din Codul administrativ, acțiunea eșuează testul de admisibilitate conform art.207 din Codul administrativ. Deci, prevederile art.17 din Codul administrativ se referă la orice drept subiectiv reglementat de normele dreptului material. Anume dreptul substanțial reglementează situațiile juridice subiective ce caracterizează statutul juridic al persoanelor care participă la viața juridico-publică.

Raportând la caz prevederile menționate în cumul cu invocările reclamantului rezultă că, pentru admisibilitatea acțiunii în contenciosul administrativ, era necesar ca drepturile vătămate să fie revendicate. Or, reclamantul care înaintează acțiune în contencios administrativ trebuie să urmărească şi să justifice procesual pentru testul de admisibilitate revendicarea unui drept subiectiv propriu căruia i se aduce atingere prin activitatea administrativă contestată.

La caz, intimatul a solicitat anularea Decretului Președintelui Republicii Moldova nr.104-IX din 28 mai 2021 prin care a fost revocat Decretul Președintelui Republicii Moldova nr.1747-VIII din 02 septembrie 2020, fără însă a revendica un drept încălcat printr-o activitate administrativă. Or, analizând circumstanțele speței, în raport cu normele de drept citate supra, consideră că acțiunea în contestare a actului administrativ contestat de Clima Vladislav, urma a fi declarată ca inadmisibilă, deoarece, intimatul nu a prezentat niciun argument fondat prin care să motiveze şi să justifice explicit care sunt în concret drepturile atinse prin Decretul Președintelui Republicii Moldova nr.104-IX din 28 mai 2021 prin care a fost revocat Decretul Președintelui Republicii Moldova nr.1747-VIII din 02 septembrie 2020.

În context, apelantul menționează că, pentru a pretinde apărarea pe calea contenciosului administrativ al unui drept al său, reclamantul trebuie să probeze faptul că acest drept i-a fost încălcat prin activitatea administrativă, în condițiile art.17 Codul administrativ. De altfel, pentru ca un act administrativ să poată fi contestat de o persoană, se impune condiția de încălcare a unui drept al său prin activitatea administrativă însă din motivele descrise în acțiune, nu rezultă dreptul încălcat, precum şi nu se indică nici o

circumstanță care ar justifica atingerea adusă mandatului judecătorului. Or, revocarea decretului de numire a judecătorului Vladislav Clima în funcție de președinte al Curții de Apel Chișinău, nu a afectat mandatul cu privire la exercitarea funcției de judecător în cadrul Curții de Apel Chișinău, precum şi nu a anulat posibilitatea soluționării „viciilor de procedură” constate cu ocazia revocării din funcție, care afectează interesul public de încredere în justiție şi interesul intimatului Clima Vladislav în calitatea sa de judecător, de a-şi menține încrederea publică în calitate de titular al unei funcții judiciare. Or, desființarea actului de investire în funcție, nu a avut efect imediat de desființare a „rezultatelor concursului”.

La caz, potrivit prevederilor art.17 Cod administrativ, pentru a justifica dreptul la acțiune, intimatul a avut obligația procedurală de a justifica existența dreptului vătămat şi anume: dreptul sau libertatea căreia i s-a adus atingere prin actul administrativ, precum şi norma legală care-i stabilește dreptul sau libertatea pretinsă a fi încălcată. Or, exonerarea arbitrară a intimatului de sarcina probațiunii în sensul stabilit de lege, reprezintă o favorizare nejustificată a intimatului în frauda caracteristicilor echitabile a procedurii judiciare, în sensul definit la art.21, 23, 25 din Cod administrativ, art.9, art.22, art.26 CPC.

De asemenea necesită a fi reținut că, pretinsul drept de a deține funcții administrative în domeniul justiției, nu este un drept garantat de statutul de judecător în sensul definit de Constituție şi Legea cu privire la statutul judecătorului. Garanțiile statului de judecător acoperă doar cariera judiciară şi atribuțiile judecătorești, motiv din care o justificare a pretinselor garanții de care s-a prevalat intimatul în frauda interesului public, cu ocazia solicitării apărării judiciare în privința menținerii în funcția administrativă de președinte, necesită a fi probată în mod explicit. Or, în lipsa unor motivări, obiectiv justificate a intervenției instanței de contencios administrativ în menținerea funcției intimatului obținute contrar exigențelor de legalitate şi protecției interesului public de încredere în justiție, induce suspiciuni rezonabile de corporativism judiciar în frauda interesului public deservit de justiție.

Menționează faptul că, în circumstanțele speței, lipsa unei motivări suficiente a dreptului încălcat, cu titlu de temei al intervenției judecătorești realizate de instanța de fond în favoarea intimatului – președinte al instanței ierarhic superioară, aflată în aceiași circumscripție, natura acuzațiilor aduse intimatului în cadrul prezentei proceduri, precum şi încercarea acestuia de a utiliza puterea judecătorească pentru înlăturarea organelor de autoadministrare a justiției şi preluarea puterii judecătorești, circumscriu suspiciuni obiectiv justificate de abuz de drept în frauda interesului public şi a aparentelor de echitate a procedurilor judiciare, de o manieră similară fraudei de care intimatul s-a prevalat pentru obținerea calității de președinte a Curții de Apel Chișinău. Respectiv, prin revocarea Decretului contestat reclamantului nu i-a fost atins şi nici lezat statutul său de judecător, acesta în continuare exercitând funcția de judecător bucurându-se în același timp de toate privilegiile şi garanțiile inerente ale unui judecător.

Totodată reliefează că, invocarea de către intimat a constatărilor Hotărârii Curții Constituționale nr.13/2021 nu sunt aplicabile cazului dat, deoarece prin acea Hotărâre Curtea a constatat neconstituționalitatea modului de revocare din funcție a judecătorilor

constituționali, Curtea argumentându-și poziția în cazul dat pe baza principiului inamovibilității judecătorilor, nu şi a președinților de instanțe.

La fel, nu poate fi reținută nici trimiterea intimatului la Hotărârea Curții Constituționale nr.11/2010, care nu poate fi aplicată cazului dat. Această concluzie se bazează pe faptul că prin Hotărârea nr.11/2010 Curtea a declarat neconstituțională Hotărârea Parlamentului de eliberare din funcția de Președinte al CSJ, accentul de bază fiind pus pe nerespectarea procedurii de eliberare din funcție, şi anume, a fost neglijat rolul CSM, deoarece în acest proces nu a fost înaintată o solicitare de eliberare din fraza din partea CSM. Or, în speță prin revocarea decretului a fost deschis proces administrativ de soluționare a „viciilor" constate ulterior, fără a fi dată o soluție administrativă irevocabilă de către Președinte.

Curtea a indicat că numirea în funcție a Președintelui Curții Supreme de Justiție printr-o procedură la care participă egal două autorități reprezentând două puteri ale statului este voința legiuitorului constituant de a le determina să-şi coordoneze activitatea ca o colaborare eficientă în exercitarea prerogativelor ce le revin. Destituirea presupune aceeași colaborare a autorităților, pentru care scop ele trebuie să respecte procedura prevăzută expres sau care rezultă implicit din Constituție.

Apelantul menționează că, instanța de judecată nu a luat în considerare că, pretențiile înaintate de reclamant nu probează în ce măsură au fost vătămate drepturile sale legitime precum şi nu a descris circumstanțele de fapt şi de drept ce ar justifica ilegalitatea cărorva acțiuni ale instituției prezidențiale, şi respectiv a consecințelor de care s-ar afla responsabilă în virtutea competențelor sale legale.

Mai redă instanța precum că, Decretul prin care un magistrat este revocat din funcția administrativă de președinte al unei instanțe de judecată, chiar şi în condiția în care acesta nu este eliberat din funcția de judecător, ar afecta relațiile acestuia de natură profesională, cariera şi reputația profesională. Iar acest fapt este suficient pentru a aprecia existența dreptului vătămat revindecat de pârât în speța dată.

Divergent concluziei instanței de judecată, remarcă faptul că, din corelația dispozițiilor art.17 şi 39 alin.(2) din Codul administrativ reiese incontestabil că, din susținerile formulate în acțiune trebuie să rezulte revendicarea dreptului propriu, în conținutul căreia urmează a fi invocată vătămarea dreptului propriu, deoarece textul art.17, art.39 și art.189 din Codul administrativ operează expres cu noțiunile de „drept vătămat" și de „încălcare a unui drept al său", care se referă la drepturi subiective concrete, fiind excluse drepturile ipotetice, iluzorii, precum şi acțiunile populare (*actio popularis*).

În acest sens, apelantul susține că, instanța de judecată eronat a constat întrunirea condițiilor de admisibilitate a acțiunii reclamantului pentru expunerea asupra fondului cauzei.

Astfel, menționează că prin activitatea administrativă realizată de Președintele Republicii Moldova nu s-a urmărit atentarea nemijlocită asupra funcției administrative în care a fost numit intimatul, ci corectarea unei erori grave de procedură admisă la faza de concurs şi de înaintarea candidaturii acestuia, acțiuni care afectează un interes public şi interesul intimatului – de a-şi menține încrederea publică. Prin acțiunile Președintelui

Republicii Moldova s-a urmărit, *inter alia*, protejarea încrederii publice în justiție, supremației dreptului, principiul legalității şi independenței judecătorilor, principiului accesului liber la justiție, şi dreptul de a supune examinării cazului în fața unei instanțe stabilite prin lege.

Mai mult, acțiunile Președintelui Republicii Moldova au fost ghidate de interesul public privind menținerea şi consolidarea încrederii publice în autorități, precum şi deschiderea procedurii legale de soluționare a suspiciunilor de fraudă, care planează în privința investirii în funcție a intimatului, soluționarea cărora constituie o condiție *sine qua non* pentru a deține funcții publice în domeniul justiției şi menținerea încrederii publice în justiție. Or, societatea este îndreptățită de a nu avea încredere în justiție, sistem în care exponenții puterii îşi împart funcții făcând uz de fraudă, iar Președintele Republicii Moldova, în calitate de garant al suveranității (art.77 alin.(2) din Constituție) nu este în drept de a tolera exerciții defectuoase a puterii de stat în frauda interesului public, indiferent de la cine emană.

Apelantul consideră că nu pot fi reținute argumentele instanței cu trimitere la Hotărârea CEDO *Volkov c. Ucraina*, şi anume încălcarea dreptul la respectarea vieții private prin prisma atentării asupra reputației profesionale. Este recunoscut necesitatea protejării dreptului la viața privată a judecătorilor şi asigurarea tuturor garanțiilor ce reies din aceasta, doar că acest principiu nu este aplicabil speței în cauză.

Deoarece, prevederile art.8 din CEDO statuează că principiul respectării dreptului la viață privată incorporează în sine şi dreptul individului de a crea şi dezvolta relații cu alte persoane, inclusiv relații de natură profesională sau de afaceri. În cazul *Volkov c. Ucraina*, CEDO a constatat încălcarea dreptului la viață privată pe motivul că ingerința în dreptul reclamantului la respectarea vieții sale private nu a fost legală, şi anume, ingerința nu era compatibilă cu dreptul intern. În plus, dreptul intern aplicabil nu a îndeplinit cerințele de previzibilitate şi de asigurare a protecției adecvate împotriva arbitrarului.

În hotărârea respectivă, Curtea a indicat că o asemenea ingerință trebuie examinată prin prisma triplului test de proporționalitate, şi anume, a) ingerința să fie prevăzută de lege; b) ingerința trebuie să urmărească un scop legitim; c) ingerința trebuie să fie necesară într-o societate democrată.

Apelantul menționează că acțiunile întreprinse de Președintele Republicii Moldova la revocarea decretului contestat, întrunește criteriile testului de proporționalitate şi este în concordanță cu prevederile art.29 din Codul administrativ. Astfel, referitor la condiția că ingerința să fie prevăzută de lege menționează că, Codul administrativ la art.146 alin.(1) prevede în mod expres posibilitatea şi dreptul autorității emitente de a revoca un act administrativ individual.

Cu referire la ceea dea doua condiție, şi anume că ingerința să urmărească un scop legitim, menționează că ingerința admisă în cazul de față urmărește un scop legitim, şi anume, de a proteja şi asigura interesul public în sectorul justiției, încrederea publică în autorități şi în justiție în particular, de a asigura respectarea principiului legalității, de a restabili încrederea publică a intimatului afectată de suspiciunile de obținere prin fraudă a calității de președinte al Curții de Apel Chișinău, care planează în privința sa, asigurarea aparențelor de legalitate a procedurilor judiciare, accesul justițiabililor la o instanță

stabilită prin lege și nefăcându-se uz de fraudă, cum se crede obiectiv justificat în cazul obținerii de către intimat a calității de președinte al Curții de Apel Chișinău, în virtutea căreia se constituie complete și administrează actul de justiție. Or, exercitarea puterii de stat în domeniul justiției de către un funcționar, în privința obținerii calității căruia planează dubii nerezolvate de fraudă, nu poate inspira încredere justițiabilului.

Referitor la ceea dea treia condiție, şi anume, ca ingerința să fie necesar într-o societate democratică, menționează că scopul final urmărit este de a proteja încrederea justițiabilului în sistemul justiției şi evitarea suspiciunilor, şi bănuielilor privind legalitatea constituirii unei instanțe şi modul de formare a acesteia.

În hotărârea CEDO *Volkov c. Ucraina* [în care un judecător al Curții Supreme a fost eliberat din funcție pe motivul încălcării jurământului], Curtea a constatat violarea art.6 din Convenție pe motivul că apelantului nu i-a fost asigurat un proces echitabil, deoarece unii membri ai înaltei Curți de Justiție, care au luat decizia privind eliberarea judecătorului din funcție se aflau în conflicte de interese cu acesta, având interese personale asupra rezultatului cazului dat.

În acest sens, necesită a fi observat că revocarea, obiectul acțiunii în contestare, nu a afectat irevocabil procedura de accedere în funcție a intimatului. Or, finalitatea efectelor revocării a fost subordonată procedurii speciale stabilită de lege, art.19 alin. (4) din Legea cu privire la CSM, intimatului fiindu-i pus la dispoziție un remediu eficient de soluționare a viciilor reținute în calitate de temei al revocării, şi totodată, un remediul eficient pentru soluționarea atât a interesului public afectat, cât şi a interesului intimatului.

Reiterează că decretul contestat a fost emis în corespundere cu prevederile legii (statuat la art.146 alin.(1) lit.c) şi e) Cod administrativ), prevederile legale la care Președintele Republicii Moldova a făcut trimitere sunt accesibile persoanei, sunt clare şi previzibile şi sunt compatibile cu principiului statului de drept. În acest sens, norma legală de care a făcut uz Președintele Republicii Moldova prevăzută la art.146 alin.(1) lit.c) şi e) Cod administrativ, întrunește criteriile de calitate a legii, şi respectiv, acțiunile întreprinse în baza acestei norme de către Președintele Republicii Moldova, la fel, sunt conforme cu spiritul şi litera legii.

Totodată, acțiunile Președintelui Republicii Moldova nu au avut drept obiectiv şi nici scop de a atenta asupra inviolabilității personale a intimatului sau funcției pe care acesta o deținea, ci corectarea unei erori admise la procesul de numirea în funcție administrativă.

Susține că principiul inamovibilității judecătorului într-adevăr are scopul de a asigura independența şi imparțialitatea judecătorului față de influențele externe. Cu toate acestea, părțile implicate în procesul de selecție/numire a judecătorului în funcție, nu pot utiliza principiul respectiv ca un paravan care să acopere ilegalitățile şi viciile de procedură, care au stat la baza numirii unui judecător în funcție. Or, neglijarea acestui lucru însuși desconsideră principiul independenței judecătorului din motivul că selectarea şi numirea acestuia s-a bazat pe alte criterii decât cele legale. Prin urmare, atâta timp cât există suspiciuni cu privire la legalitatea modului şi condițiilor de numire a unor judecători în funcție, atâta timp va persista şi se va înrădăcina pericolul pierderii încrederii în sistemul şi corpul judecătoresc.

Astfel, existența dubiilor privind legalitatea concursului desfășurat, care se datorează inclusiv procedurii viciate de selectarea şi înaintare a candidaturii intimatului Vladislav Clima la funcția de președinte al Curții de Apel Chișinău, ridică suspiciuni rezonabile privind independența şi imparțialitatea acestuia față de organul şi membrii care au susținut candidatura acestuia, care în consecință atentează şi la principiul de înfăptuire a justiției de către instanțele judecătorești independente şi imparțiale instituite prin lege, principiu garantat de art.6 din Convenția cu privire la apărarea drepturilor omului şi libertăților fundamentale precum şi art.20, 114 şi 116 din Constituție.

Așadar, prin revocarea Decretului nr.1747-VIII din 2 septembrie 2020 s-a urmărit revocarea actului prin care intimatul a fost numit în funcția administrativă de președinte de instanță, ca rezulta al identificării unor fapte legate de vicierea procedurii de selectare şi înaintare a candidatului la funcția nominalizată mai sus, susceptibile de a afecta încrederea publică în autorități şi în justiție în particular, precum şi aparențele de echitate a actului de justiție administrat cu concursul subiectului compromis.

Deci, procedura vicioasă de selectare şi înaintare a candidaturii intimatului la funcția de președinte al Curții de Apel Chișinău, poate trezi semne de întrebare cu privire la independența, obiectivitatea şi imparțialitatea intimatului față de organul care a înaintat candidatura sa şi față de persoanele care au susținut candidatura. Or, independența judecătorului nu trebuie interpretată ca fiind doar una „externă" adică față de legislativ/executiv, se are în vedere şi independența „internă" adică față de proprii colegii, șefi ierarhici sau organul care a înaintat propunerea de numire. Vicierea procedurii de organizare a concursului, combinat cu nesoluționarea şi nedeclararea conflictului de interese între membrii CSM şi candidatul la funcția de Președinte al Curții de Apel Chișinău trezește suspiciuni rezonabile dacă aceasta a fost realizat pe baza unui favoritism reciproc. Aceste suspiciuni se bazează pe faptul că cel puțin unul din membrii CSM care au votat pentru candidatura reclamantului are un interes direct în acest proces, deoarece în gestiunea judecătorul Vladislav Clima se află cauza privind contestarea hotărârii CSM privind ridicarea imunității judecătorului şi încuviințarea urmăririi penale față de tatăl acelui membru CSM.

Examinând partea dispozitivă a Decretului contestat, se observă că aceasta a fost motivat sub aspectul temeiului de drept care a stat la baza emiterii decretului, precum şi temeiului de fapt, indicând oportunitatea şi necesitatea revocării acestuia în scopul protejării interesului general al justiției şi încrederea cetățenilor în actul de justiție.

Mai mult decât atât, consideră eronată interpretarea instanței de fond a sintagmei „fapte ce au survenit ulterior" prevăzută la art.146 alin.(1) lit. c) din Codul administrativ. Or, înțelesul sintagmei „faptelor survenite ulterior", urmează a fi tratată prin prisma modului de apreciere a stării de fapt. Astfel, dat fiind faptul că noul Președinte a intrat în funcție după data emiterii decretului contestat, acesta nu poate da o apreciere despre informațiile cunoscute de fostul Președinte la data emiterii decretului contestat. Deci, informațiile invocate în partea dispozitivă a decretului contestat au fost depistate şi, respectiv, au apărut după data intrării în funcție a noului Președinte. În acest context, informația privind elementele de incompatibilitate şi conflicte de interese între intimat şi cei doi membri CSM au survenit ulterior pentru noul Președinte al Republicii Moldova

ales în funcție. Or, instanța de fond, potrivit regulilor unui proces echitabil, în lipsa unor probe, pertinente şi admisibile, nu poate constata ce „cunoștea sau ce nu cunoștea" Președintele la momentul emiterii decretului revocat.

Menționează că, actul de revocare s-a bazat strict pe interesul necesar absolut al societății, așa cum este definit în art.18 din Codul administrativ. Astfel, la aprecierea legalității revocării Decretului contestat trebuie să se țină cont de contextul social-politic în care se aflau cetățenii şi de instituțiile statului la acel moment, precum şi de interesul public urmărit de Președintele Republicii Moldova la emiterea decretului respectiv. În cele din urmă consideră că la emiterea decretului contestat, a fost respectată atât procedura prevăzută de lege, cât şi temeiul care a stat la baza revocării, iar încălcările de procedură invocate de intimat, nu sunt de natură să afecteze legalitatea decretului contestat.

Potrivit procedurii subsecvente, stabilită la art.19 alin.(4) din Legea cu privire la CSM, intimatul dispune de posibilitatea formulării de explicații, inclusiv de a fi audiat pe marginea viciilor care afectează procedura de investire în funcție, inclusiv de a-și soluționa problemele de încredere publică şi remedia situația sa individuală.

Consideră inoportună mențiunea instanței prin care se face trimitere la Hotărârea Curții Constituționale nr.30 din 08.12.2015 prin care s-a reținut că, actul „desemnării/numirii în funcție", în sens constituțional, este un act consumat şi, prin urmare nu este susceptibil de abrogare. Or, instanța a omis aprecierea prevederilor invocai de pârât, şi anume că, în jurisprudența anterioară a Curții Constituționale, aceasta a menționat că actele de numire/eliberare din funcție a demnitarilor publici nu pot fi revocate (Hotărârea nr.30/2015). Însă, în această hotărâre, Curtea Constituțională a indicat că actele de numire/eliberare din funcție pot fi anulate doar de către Curte atunci când se constată anumite probe că acest act este viciat substanțial şi că aceasta aduce nulitatea absolută a actului.

Aici este necesar de a indica că, evoluția cadrului normativ, implicit adoptarea Codului administrativ nr.116/2019, a schimbat practica ce vizează actele administrative cu caracter individual de numire/eliberare din funcție. Astfel, în corespundere cu art.6 din Codul administrativ, procedura administrativă este activitatea autorităților publice cu efect în exterior, îndreptată spre examinarea condițiilor, pregătirea şi emiterea unui act administrativ individual, spre examinarea condițiilor, pregătirea şi încheierea unui contract administrativ sau examinarea condițiilor, pregătirea şi întreprinderea unei măsuri strict de autoritate publică. Emiterea unui act administrativ individual, încheierea unui contract administrativ sau întreprinderea unei măsuri strict de autoritate publică sunt părți ale procedurii administrative.

Prin urmare ținând cont de faptul că Codul administrativ, a introdus institutul revocării actelor administrative cu caracter individual în anumite circumstanțe, consideră că, la caz, jurisprudența Curții Constituționale urmează a fi aplicată prin prisma şi în coroborare cu procedurile administrative instituite de cadrul normativ în domeniu. Apelantul menționează că, revocarea de către Președintele Republicii Moldova a actului administrativ individual de numirea a reclamantului în funcție de președinte al Curții de

Apel Chișinău, a fost realizată în strictă conformitate cu prevederile legale în vigoare şi strict în interesul public.

Subsecvent, apelantul remarcă că instanța de fond la motivarea deciziei sale de repunere a domnului Vladislav Clima în funcția de Președinte al Curții de Apel Chișinău, face referire la prevederile art.256 din Codul de procedură civilă, care prevăd cauzele de executarea imediată a hotărârilor. Drept urmare solicită admiterea apelului, casarea hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani din 31 decembrie 2021 cu emiterea unei noi decizii prin care acțiunea în contencios administrativ depusă de Clima Vladislav să fie respinsă integral.

Totodată este de menționat că, apelantul a contestat cu recurs și încheierea instanței de fond din 17.01.2022, iar în motivarea recursului a menționat că, la 31.12.2021 Judecătoriei Chişinău, sediul Rîşcani a emis Hotărârea prin care, a fost admisă acțiunea de contencios administrativ inițiată de Clima Vladislav împotriva Președintelui Republicii Moldova, s-a anulat Decretul Președintelui Republicii Moldova cu nr.104-IX din 28 mai 2021 privind revocarea Decretului Președintelui Republicii Moldova nr.1747-VIII din 2 septembrie 2020, precum şi decizia de respingere a cererii prealabile cu nr.2/2-06-231 din 25 iunie 2021 şi s-a considerat reclamantul repus în funcția administrativă deținută până la emiterea decretului anulat. La 03.01.2022, instituția prezidențială a contestat cu apel soluția instanței de fond. La aceeași dată, apelantul a depus cerere privind amânarea executării a hotărârii Judecătoriei Chişinău, sediul Rîşcani, din 31 decembrie 2021, până la soluționarea cererii de apel. Iar, prin încheierea din 17 ianuarie 2022 Judecătoria Chişinău, sediul Rîşcani s-a dispus respingerea cererii înaintată privind amânarea executării hotărârii din 31 decembrie 2021.

Sub acest aspect relevă că, instanța şi-a motivat încheierea privind respingerea cererii de amânare a executării hotărârii Judecătoriei Chişinău, sediul Rîşcani din 31 decembrie 2021, făcând trimitere la prevederile art.252 din CPC, menționând precum că, legislatorul, a instituit posibilitatea amânării executării hotărârii, însă situația dată este condiționată de existența unor împrejurări de natură să convingă un observator obiectiv şi imparțial că soluția în cauză este absolut necesară şi în spiritul legii. Totodată, instanța a notat că, motivele pentru care poate fi dispusă amânarea executării hotărârii, prin prisma prevederilor art.252 din Codul de procedură civilă, trebuie să fie serioase şi justificate, iar aceasta trebuie să fie probate de partea care solicită suspendarea în cauză. Astfel, unicul argument expus de către instanța de fond asupra circumstanțelor de fapt şi de drept invocate în cererea privind amânarea executării hotărârii Judecătoriei Chişinău, sediul Râşcani din 31 decembrie 2021, constă în constatarea eronată şi neîntemeiată, precum că, din textul cererii de suspendare nu poate fi desprins decât un simplu dezacord cu soluția dată de instanța de judecată, fapt care nu este suficient pentru aplicarea prevederilor art.252 din Codul de procedură civilă.

Remarcă faptul că, instanța de fond a ignorat circumstanțele invocate de către recurent în conformitate cu art.252 din Codul de procedură civilă, respectiv, nu s-a expus asupra faptului că, cererea privind reluarea examinării în fond a cauzei de contencios administrativ menționate, precum şi a pledoariilor, nu a fost examinată de către instanță, deși a fost motivată atât în fapt, cât şi în drept, fiind întemeiată pe art.235 alin.(2) din

Codul de procedură civilă, care prevede că, în cazul în care, în timpul pledoariilor sau după încheierea lor, instanța consideră că trebuie clarificate noi circumstanțe importante pentru soluționarea cauzei, aceasta dispune printr-o încheiere reluarea examinării cauzei în fond iar pledoariilor, conform regulilor generale. Or, prin neexaminarea de către instanța de judecată a circumstanțelor invocate în cererea privind reluarea examinării în fond a cauzei şi atragerii Consiliului Superior al Magistraturii în calitatea de persoană terță, se afectează aprecierea judicioasă şi complexă a cauzei, precum şi asigurarea valorificării drepturilor procesuale ale participanților la proces.

Mai invocă faptul că, instanța de fond a dat o apreciere evazivă şi eronată argumentelor potrivit cărora reclamantul nu poate fi considerat repus în funcția administrativă deținută până la emiterea decretului anulat, fapt ce ar contravine art.249 alin.(2) şi art.251 din Codul administrativ. Respectiv, fără a indica careva temeiuri de drept, instanța de fond a precizat că, caracterul executoriu al unei hotărâri şi punerea în executare a unei hotărâri, sunt situații juridice distincte şi ele nu pot fi confundate.

Or, instanța urma să se expună asupra aspectelor ce țin de aplicarea art.249 alin.(2) din Codul administrativ, precum şi aplicarea art.251 din Codul administrativ.

Subsecvent, menționează că, în textul încheierii Judecătoriei Chişinău, sediul Rîşcani, din 17 ianuarie 2022, nu se regăsește o apreciere a instanței vizavi de circumstanța invocată de pârât, potrivit căreia, reclamantul Clima Vladislav nu a solicitat repunerea în funcție. Or, în conformitate cu prevederile art.206 alin.(1) lit.a) din Codul administrativ, Clima Vladislav a intentat acțiune în contestare, nu şi în obligare. Respectiv, instanța de fond, într-o manieră nejudicioasă, a făcut referire şi a aplicat prevederile art.256 CPC, care prevăd cauzele de executarea imediată a hotărârilor.

În context, afirmă că, articolul 256 prevede exhaustiv cazurile de executare imediată a hotărârilor, care absolut nu pot fi aplicate în raport cu speța în cauză. Astfel, prevederile art.256 alin.(1) CPC, nu pot servi ca temei pentru executarea imediată a hotărârii instanței de fond din 31 decembrie 2021, deoarece această prevedere legală se referă la situațiile legate de executarea imediată a hotărârii prin care pârâtul este obligat la efectuarea anumitor plăți (cele legate de plata pensiei de întreținere, a salariului, indemnizațiilor etc.).

Cu referire la aplicabilitatea prevederilor art.256 alin. (2) din CPC, potrivit căreia, hotărârea judecătorească privind reintegrarea în serviciu a salariatului concediat sau transferat nelegitim urmează a fi executată imediat, menționează că norma dată, operează cu sintagma de „*concediere*” sau „*transfer nelegitim*”, însă, cazul supus examinării nu vizează nici concedierea intimatului din funcție, şi nici transferul la altă funcție. În acest caz s-a dispus revocarea unui decret în scopul reparării unei erori grave admise la faza de concurs, intimatul rămânând în continuare judecător în cadrul Curții de Apel Chişinău, beneficiind în continuare de toate garanțiile salariale şi personale inerente funcției de judecător. În cazul de față, Decretul contestat nu a îmbrăcat forma unui act de eliberare din funcție. Iar, emiterea Decretului contestat a fost realizat în scopul înlăturării unei deficiențe care a afectat substanțial şi decisiv procedura de selecție şi de înaintare a candidaturii intimatului la funcția de președinte al Curții de Apel Chişinău, lucru care este indicat în mod expres în partea dispozitivă a Decretului.

În acest sens, șeful statului a făcut uz de prevederile art.146 Cod administrativ, utilizând mecanismul de revocarea actului administrativ individual legal favorabil, cu efect pentru viitor, în baza temeiului prevăzut la alin.(1) lit.c) şi e), atunci când în baza faptelor survenite ulterior, autoritatea publică ar avea dreptul să nu emită actul şi fără revocarea lui s-ar periclita interesul public, precum şi atunci când revocarea este necesară prevenirii sau înlăturării dezavantajelor grave pentru bunăstarea comună.

De altfel, prin prisma art.256 CPC, sunt supuse executării imediate doar acele hotărâri al căror obiect se referă, în principal, la drepturi ce se bucură de o protecție specială/deosebită sau la situații care reclamă urgență. Însă, la caz, instanța de judecată nu a luat în considerare că, pretențiile înaintate de reclamant nici nu probează în ce măsură au fost vătămate drepturile sale legitime, precum şi nu a descris circumstanțele de fapt şi de drept ce ar justifica ilegalitatea cărorva acțiuni ale instituției prezidențiale, şi respectiv a consecințelor de care s-ar face responsabilă în virtutea competențelor sale legale.

Astfel, instituția prezidențială consideră, fără temeinicie repunerea în funcție a intimatului Clima Vladislav cu atribuirea de către instanță a caracterului executoriu a hotărârii în cauză. Or, prin hotărârea pronunțată, prin care instanța de fond a repus intimatul în funcția administrativă de președinte al Curții de Apel Chişinău, nefiind solicitat acest lucru de către însuși intimat, instanța şi-a depășit competența, arogându-și niște drepturi improprii de a lărgi obiectul cererii de chemare în judecată şi de a admite niște pretenții care nu au fost solicitate de intimat. Astfel, instanța a acționat într-o manieră imparțială şi a favorizat o parte în proces în mod nejustificat, contrar prevederilor art.25 şi 43 Cod administrativ.

Potrivit articolului 120 din Constituția RM, este obligatorie respectarea şi executarea hotărârilor definitive ale instanțelor judecătorești. Articolul 255 CPC expres indică că, hotărârea judecătorească se execută, în modul stabilit de lege, după ce rămâne definitivă, cu excepția cazurilor de executare imediată după pronunțare (art.256 CPC - care nu este aplicabil speței). Articolul 254 alin.(1) CPC stabilește că, rămân definitive hotărârile judecătorești emise în primă instanță, supuse apelului, după examinarea cauzei în apel. În același timp, conform prevederilor art.229 şi art.251 din Codul administrativ, sunt executorii şi obligatorii doar hotărârile judecătorești definitive precum şi cele în privința cărora a expirat termenul de apel.

Astfel, circumstanțele speței coroborate cu prevederile legale mai sus citate, denotă faptul că instanța de fond nu a fost în drept să acorde formulă executorii hotărârii sale. Or, judecătorul la motivarea hotărârii sale, a efectuat intenționat o interpretare eronată a normelor prescrise la art.256 CPC, şi a atribuit normei în cauză o înțelegere mai largă decât a avut în vedere legiuitorul la momentul adoptării acestei.

În același timp, instanța de fond nu a luat în considerare că, executarea hotărârii Judecătoriei Chişinău, sediul Rîşcani, din 31 decembrie 2021, emisă în cauza de contencios administrativ nr.3-1965/2021, prin care a fost repus în funcție reclamantul Clima Vladislav, vine în disonanță cu principiile dreptului la un proces echitabil şi ar produce consecințe iremediabile care, într-un final, vor afecta actul justiției.

Prin urmare, reieșind din cele menționate consideră că, circumstanțele de fapt şi de drept invocate de către instituția prezidențială în cererea privind amânarea executării a

hotărârii Judecătoriei Chişinău, sediul Rîşcani, din 31 decembrie 2021, nu au fost constatate şi elucidate pe deplin de către instanța de fond.

Concomitent menționează că, recursul declarat de către Președintele Republicii Moldova urmează a fi examinat conform competenței de Curtea de Apel Chișinău, în care intimatul Vladislav Clima activează în calitate de judecător, începând cu luna februarie 2017, iar începând cu luna septembrie 2020 până în luna mai 2021 a deținut funcția de președinte al Curții de Apel Chişinău, fiind repus în această funcție prin hotărârea Judecătoriei Chişinău, sediul Rîşcani din 31.12.2021.

Astfel, nepărtinirea judecătorilor Curții de Apel Chişinău la examinarea recursului, ar putea fi știrbită de calitatea participanților la proces şi anume de calitate de intimat a judecătorului Curții de Apel Chişinău – Vladislav Clima.

Prin analogie cu art. 43 alin.(2) lit.f) CPC, instanța strămută cauza la o altă instanță dacă există bănuieli că nepărtinirea judecătorilor ar putea fi știrbită de circumstanțele cauzei sau de calitatea participanților la proces. Conform art.198 alin.(3) lit.a) Codul administrativ, instanța ierarhic superioară decide, printr-o încheiere nesusceptibilă de recurs, strămutarea acțiunii în contencios administrativ la o altă instanță de judecată dacă instanța competentă nu poate adopta o hotărâre, când, din motivul recuzării sau abținerii unui sau mai multor judecători ori din alte motive întemeiate, substituirea judecătorilor devine imposibilă.

Mai mult ca atât, având în vedere conexitatea dintre prezenta cerere de recurs şi fondul cauzei, în condițiile în care Curtea de Apel Chişinău, la data de 01 februarie 2022, a emis încheierea prin care s-a dispus transmiterea Curții Supreme de Justiție cauza de contencios administrativ la cererea de chemare în judecată înaintată de Clima Vladislav împotriva Președintelui Republicii Moldova, privind anularea actului administrativ individual defavorabil, întru examinarea chestiunii de strămutare a cauzei la o altă instanță de judecată de același grad, consideră că, prezenta cerere de recurs urmează a fi remisă instanței ierarhic superioare pentru a decide, inclusiv, examinarea chestiunii de strămutare a cererii de recurs împotriva încheierii Judecătoriei Chişinău, sediul Rîşcani din 17 ianuarie 2022, la o altă instanță de judecată de același grad.

Solicită admiterea recursului, anularea încheierii Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, din 17 ianuarie 2022, cu adoptarea unei noi încheieri prin care se va admite cererea depusă de Președintele Republicii Moldova, privind amânarea executării hotărârii din 31 decembrie 2021 emisă în cauza de contencios administrativ nr.3-1965/2021. Precum și amânarea executării hotărârii din 31 decembrie 2021, emisă în cauza de contencios administrativ nr.3-1965/2021, prin care se repune în funcție administrativă reclamantul Clima Vladislav, până la soluționarea cererii de apel.

Poziția intimaților expusă în referință:

Colegiul a notificat participanții la proces despre depunerea apelului, oferindu-le termen pentru prezentarea referinței.

La 23 mai 2022, intimatul Clima Vladislav a depus referință pe marginea apelului, solicitând respingerea acestuia cu menținerea soluției instanței de fond, (f.d.1 vol.III). Referitor la argumente privind inadmisibilitatea acțiunii în contestare reiterate în

cuprinsul cererii de apel, menționează prevederile articolului 24 alin.(1) și 11 alin.(2) Cod administrativ. Suplimentar a menționat că, prin adresarea nr.2/2-06-231 din 25.06.2021, remisă la adresa electronică a intimatului la aceeași dată, Aparatul Președintelui Republicii Moldova a comunicat despre examinarea cererii prealabile şi respingerea acesteia ca „nefondată” şi nu ca inadmisibilă. Astfel în cazul în care apelantul considera că intimatul nu poate revendica încălcarea, prin activitatea administrativă, a unui drept propriu în sensul art.17 Cod administrativ, cererea prealabilă urma a fi respinsă ca inadmisibilă, fără evocarea fondului. Respectiv, invocarea inadmisibilității acțiunii în temeiul art.207 alin.(2) lit.e) Cod administrativ în instanța de judecată, reprezintă în mod cert o conduită contrară propriei poziții adoptate la faza prejudiciară de soluționare a cererii prealabile, deci o conduită de rea-credință ce nu poate fi luată în considerare decât sub riscul încălcării dreptului fundamental de acces liber la justiție al intimatului.

În context intimatul relevă că, mandatul administrativ de președinte al instanței de judecată reprezintă o varietate a raporturilor de muncă cu valoare constituțională în domeniul funcției publice, distinctă de raportul de muncă al judecătorului, fapt recunoscut în repetate rânduri chiar de către apelantă, în jurisprudența Curții Constituționale, se recunoaște expres cumulul funcțiilor de demnitate publică în cazul președintelui instanței judecătorești. Astfel, decretul contestat încalcă elementar dreptul la muncă al intimatului consfințit de art.43 din Constituție. Mai invocă faptul că, dreptul la muncă al judecătorului şi implicit al președintelui de instanță se bucură de garanții constituționale fundamentale într-un stat de drept – independență şi inamovibilitate, care sunt lezate direct prin efectul adoptării Decretului. Este evident că de la data investirii şi pe toată durata mandatului de 4 ani, președintele de instanță beneficiază de garanțiile constituționale de securitate a mandatului, iar inamovibilitatea consacrată de articolul 116 alin.(1) din Constituția Republicii Moldova se aplică în egală măsură carierei judecătorului potrivit art.116 alin.(3) şi alin.(4) din Constituție. Încetarea mandatului cu care a fost investit pentru alte temeiuri şi proceduri decât cele prevăzute expres de Lege, afectează în mod direct securitatea mandatului, independența şi inamovibilitatea funcției, aceste încălcări intrând în sfera unui drept vătămat.

Potrivit jurisprudenței Curții Constituționale reținute în acțiune, încadrarea mandatului președinților (vicepreședinților) instanțelor de judecată într-un anumit termen, conferă garanția că Președintele Republicii Moldova sau, după caz, Parlamentul nu-i poate demite până la expirarea mandatului, cu excepția cazurilor expres prevăzute de lege. Precum afirmă Curtea, respectarea garanțiilor exercitării mandatului de 4 ani de Președinte al instanței, este obligatorie pentru autoritatea abilitată cu dreptul de desemnare, în caz contrar – se diminuează esența şi semnificația mandatului. Cu alte cuvinte, prevederile constituționale se opun în mod imperativ posibilității Parlamentului şi Președintelui Republicii Moldova de a interveni, din proprie inițiativă, în cariera judecătorului şi/sau a președintelui (vicepreședintelui) instanței de judecată.

Prin urmare, activitatea administrativă exercitată contrar garanțiilor legale de securitate a mandatului, a temeiurilor şi procedurilor ce au generat încetarea mandatului de președinte al instanței judecătorești, mandat ce a fost valorificat pe baza rezultatelor concursului public şi transparent organizat de Consiliul Superior al Magistraturii, care a

emis un act administrativ individual favorabil consumat prin Decretul Președintelui Republicii Moldova de investire, lezează intimatul în drepturile sale şi justifică exercitarea validă a acțiunii în contencios administrativ. Subsecvent, reieșind din împrejurările reținute de apelant în motivarea Decretului, este afectată şi reputația profesională a intimatului. Aceasta în condițiile în care reputația ireproșabilă reprezintă o condiție esențială pentru deținerea funcției de judecător şi implicit a funcției de președinte de instanță. Prin urmare, modul în care este invocat art.207 alin.(2) lit. e) Cod administrativ denotă percepția eronată a acestei norme de către apelantă.

La caz, menționează că, securitatea raporturilor juridice reprezintă un principiu fundamental al procedurii administrative. În acord cu art.30 alin.(2) Cod Administrativ, autoritățile publice nu pot întreprinde măsuri care să afecteze situațiile juridice definitive sau drepturile dobândite, decât în situații în care, în condițiile stabilite de lege, acest lucru este absolut necesar pentru interesul public.

Iar, în Hotărârea Curții Constituționale nr.11 din 27.04.2010 se reține că judecătorul care deține cumulativ funcția de judecător şi președinte a instanței, beneficiază de un dublu grad de inamovibilitate, atât în calitate de judecător până la atingerea plafonului de vârstă, cât şi de securitate a mandatului administrativ pe termenul de 4 ani. Respectarea garanțiilor exercitării mandatului de 4 ani de președinte al instanței este obligatorie pentru autoritatea abilitată cu dreptul de desemnare, în caz contrar se atentează în esență la securitatea raportului juridic. Aceeași jurisprudență impune asigurarea independenței persoanei ce exercită o funcție administrativă a instanței judecătorești, durata termenului cu care a fost investită urmând a fi respectată.

În context intimatul face trimitere la articolul 6 din Constituție, obligă autoritățile să-şi exercite atribuțiile în strictă concordanță cu prevederile ei. Anume pentru aceste considerente procedurile privind numirea, promovarea, transferarea, demisia sau eliberarea din funcția de judecător, președinte şi vicepreședinte al instanței de judecată sunt organizate şi realizate conform Constituției Republicii Moldova şi legislației ce reglementează statutul judecătorilor, într-o manieră ce angajează obligatoriu Consiliul Superior al Magistraturii, ca organ ce exercită autoadministrarea judecătorească, şi o autoritate reprezentând altă putere, după caz, Președintele Republicii Moldova sau Parlamentul.

Iar, Codul administrativ prin art.2 alin.(2) pune în valoare irefragabilă norma constituțională, statuând că anumite aspecte ce țin de activitatea administrativă privind domenii specifice de activitate pot fi reglementate prin norme legislative speciale derogatorii de la prevederile Codului. Această normă implică derogarea prin norme legislative speciale de la caracterul uniform al procedurii administrative, inclusiv față de temeiurile de încetare a efectelor juridice ale actelor administrative individuale.

Odată ce Constituția prin articolele 6, 115, 116, Legea nr.514 din 06.07.1995 privind organizarea judecătorească, Legea nr.544 din 20.07.1995 cu privire la statutul judecătorilor, Legea nr.947 din 19.07.1996 cu privire la Consiliul Superior al Magistraturii, reglementează exhaustiv temeiurile de încetare a mandatului şi procedura administrativă în codecizie, motivele de revocare specificate în art.146 Cod administrativ sânt inaplicabile. Prin efectul emiterii Decretului contestat, este cert că apelantul a

încălcat garanțiile de origine constituțională a independenței şi inamovibilității funcției de președinte al instanței judecătorești.

În continuare invocă prevederile art.69 alin.(1) Cod administrativ care dispune că procedura administrativă se inițiază la cerere sau din oficiu. Procedura administrativă inițiată din oficiu începe odată cu efectuarea primei acțiuni procedurale, iar cea inițiată la cerere se consideră inițiată din momentul depunerii cererii.

Astfel, din cuprinsul dosarului administrativ administrat la lucrările dosarului rezultă că în genere nu a fost inițiată o procedură administrativă în modul prevăzut de Lege, or prima acțiune procedurală a fost însăși emiterea Decretului contestat. Art.71 alin.(1) Cod administrativ identifică emiterea actului administrativ individual cu finalizarea procedurii administrative şi nici într-un caz cu debutul acesteia.

Cu toate că, în cuprinsul cererii de apel se face trimitere la petiția cetățeanului Grigore Petrenco adresată Președintelui Republicii Moldova şi la acțiunile de „verificare internă", incertitudinea privind momentul şi modul de inițiere a procedurii administrative rămâne intactă.

Articolul 44 alin. (1) Cod administrativ dispune că participanți la procedura administrativă sânt: autoritatea publică, orice persoană fizică şi juridică care a solicitat inițierea procedurii sau în privința căreia procedura a fost inițiată, precum şi orice altă persoană atrasă de autoritatea publică în procedura administrativă. Iar art. 44 alin.(3) Cod administrativ dispune că autoritatea publică este obligată să atragă în procedura administrativă, din oficiu sau la cerere, persoanele ale căror drepturi pot fi afectate prin procedura administrativă. Dacă are cunoștință despre astfel de persoane, autoritatea publică le informează despre inițierea sau desfășurarea procedurii administrative.

Sub acest aspect, intimatul consideră că, a fost lipsit în mod abuziv de dreptul de a participa la procedura administrativă, inclusiv la cercetarea stărilor de fapt, de obligația autorității publice fiind asigurarea exercițiului, drept, care în speță a rămas nevalorificat şi obligație pozitivă a autorității neîndeplinită. Afirmațiile pârâtei precum că decretul a fost emis în anumite circumstanțe şi de competența cărora este expres vizată autoritatea publică şi astfel, participarea reclamantului nu este pertinentă nefiind aduse atingeri drepturilor şi garanțiilor lui în cadrul procedurii administrative, le consideră neinspirate, or întâi de toate, pârâta nu a explicat circumstanțele care privesc doar autoritatea publică, în al doilea rând, nu a indicat o normă care ar reglementa incidența unor asemenea circumstanțe şi, în al treilea rând, Codul Administrativ nu prevede derogări şi/sau limitări ale exercițiului obligațiilor autorităților publice în procedura administrativă.

În continuare în susținerea poziției sale intimatul face trimitere la prevederile articolelor 94 alin.(1), 22 alin.(1) Cod administrativ, şi raportând prevederile enunțate la modul în care a acționat pârâta în prezenta speță până la emiterea Decretului nr.104-IX din 28 mai 2021 „privind revocarea Decretului Președintelui Republicii Moldova nr.1747-VIII din 02 septembrie 2020", intimatul constatată omisiunea totală a stabilirii stării de fapt şi administrării de probe. Acest fapt este demonstrat cu puterea evidenței din cuprinsul dosarului administrativ. Dosarul administrativ nu conține nici un înscris din care ar rezulta pretinsul conflict de interese şi/sau audierea persoanelor vizate şi/sau a intimatului cu privire la împrejurări şi/sau cercetarea unor probe din analiza cărora ar

rezulta pretinsele stări de fapt.

Argumentele apelantei precum că la baza emiterii au stat informațiile vehiculate în spațiul public şi petiții parvenite asupra acestui subiect, nu pot fi acceptate, or dosarul administrativ şi actul administrativ nu fac nici o referire la aceste surse sau alte fapte din care acestea pot fi deduse. Mai mult, în acord cu art.32 Cod administrativ, procedura administrativă se structurează astfel încât participanții să poată înțelege fiecare etapă a procedurii, iar dacă este necesară contribuția unui participant, acestuia i se comunică neîntârziat, într-un limbaj clar şi uşor de înțeles, acțiunile care trebuie întreprinse.

Subsecvent, menționează că, intimatul nu a recunoscut şi nu recunoaște faptele invocate în Decretul contestat așa cum afirmă apelantul. Din contra, acțiunea în contencios administrativ inițiată de intimatul/reclamant are drept scop anume descalificarea faptelor invocate de apelant. În acest scop intimatul a administrat la lucrările dosarului un număr considerabil de probe care relevă cu certitudine starea de fapt reală şi care invalidează alegațiile expuse în Decretul Președintelui Republicii Moldova ce constituie obiectul prezentei acțiuni în contestare.

Totodată remarcă faptul că, confuzia admisă de apelant între stabilirea aspectelor de fapt ale cazului care au importanță şi probațiunea acestor fapte. Astfel, rămâne total incert modul în care apelantul a determinat faptele importante pentru procedura administrativă, or, art.146 alin.(1) lit.c) şi e) utilizează noțiuni juridice nedeterminate cum sunt „interesul public", „dezavantaje grave", „bunăstarea comună" etc., or, este lesne de înțeles că asemenea noțiuni se apreciază în fiecare caz în parte prin raportare anume la circumstanțele concrete. Prin urmare, nu doar omisiunea de administrare a unui probatoriu adecvat este imputabil apelantului, ci chiar operațiunea elementară de stabilire a faptelor relevante. Reține în context inaplicabilitatea art.85 alin.(4) Cod administrativ, apelantul nefiind degrevat de obligația de efectuare a investigațiilor.

Invocă faptul că, finalitatea efectelor revocării a fost subordonată procedurii speciale stabilită, art.19 alin.(4) din Legea cu privire la Consiliul Superior al Magistraturii. De altfel, decretul contestat prevede şi restituirea Consiliului Superior al Magistraturii, pentru examinarea Hotărârii cu privire la desfăşurarea concursului pentru suplinirea funcției vacante de președinte al Curții de Apel Chişinău nr.211/18 din 28 iulie 2020. Remarcă în context că apelantul, chiar dacă nu afirmă expres, a revocat Decretul de numire în funcție a intimatului cu scopul de a redeschide procedura administrativă privind numirea în funcție şi a respinge candidatura acestuia în acord cu prevederile art.16 alin.(4) din Legea 514/1995 privind organizarea judecătorească. În acord cu norma menționată, Președintele Republicii Moldova poate respinge propunerea Consiliului Superior al Magistraturii de numire în funcția de președinte sau vicepreședinte al judecătoriei sau al Curții de apel doar în cazul depistării unor probe incontestabile de incompatibilitate a candidatului cu funcția respectivă, de încălcare a legislației de către acesta sau de încălcare a procedurilor legale de selectare şi promovare a lui. În cazul respingerii propunerii Consiliului Superior al Magistraturii, Președintele Republicii Moldova va aduce la cunoștința acestuia motivele temeinice ale respingerii.

La fel, în contextul vicierii procedurii administrative intimatul remarcă faptul că apelantul, înainte de emiterea Decretului contestat şi-a expus opinia public (în repetate

rânduri) referitor la necesitatea destituirii din funcție a intimatului, iar potrivit art.50 alin.(2) lit.b) şi c) Cod administrativ, persoana nu poate acționa în procedura administrativă dacă pot exista dubii de imparțialitate manifestate prin expunerea anterioară în privința intimatului precum şi în privința finalității procedurii. Dovadă în acest sens sunt publicațiile din mass-media.

Referitor la pretinsele conflicte nedeclarate în privința pretinselor conflicte de interese nedeclarate s-a invocat că intimatul „avea calitatea de judecător în cauza administrativă privind contestarea penală a ex-judecătorului Mihail Ciugureanu, tatăl membrului Consiliului Superior al Magistraturii Carolina Cigureanu-Mihailuţa, iar membrul Consiliului Superior al Magistraturii Elena Belei avea calitatea de conducător științific al doctorandului Vladislav Clima".

Iar, după emiterea Decretului însă, Ciugureanu-Mihailuţa Carolina a expus cu suficientă claritate, dovada fiind la dosar, că în data de 2 august 2017, ex-judecătorul Mihail Ciugureanu a sesizat Curtea Supremă de Justiţie, contestând o Hotărâre a CSM. În perioada de circa 4 ani cât cauza s-a aflat pe rol, s-a perindat un număr considerabil de judecători desemnați să o judece. În final în calitate de raportor a fost desemnat judecătorul Curții de Apel Chişinău Maria Guzun, care a păstrat această calitate până la finalizarea examinării cauzei. În data desfășurării concursului pentru funcția de președinte al Curții de Apel Chişinău, 28 iulie 2020, nu exista nici o certitudine în privința componenței completului de judecată în cauza vizată, pledând cu fermitate pentru excluderea conflictului de interese, de orice tip, garanție a imparțialității titularilor de funcții publice. În final a declarat cu responsabilitate că votul oferit candidatului la funcția de președinte al Curții de Apel Chişinău a fost nepărtinitoare, liber, fundamentat pe propria convingere, determinat de performanța şi prestația în concurs a candidatului.

Astfel, dosarul este intentat la 03 august 2017, este înregistrat primar la Curtea Supremă de Justiție şi repartizat spre judecare, judecătorului raportor Galina Stratulat. Prin încheierea Colegiului Curții Supreme de Justiție din 04 aprilie 2019, în legătură cu adoptarea Codului administrativ, dosarul se strămută pentru judecare la Curtea de Apel Chişinău, conform competenței.

La 22 aprilie 2019 dosarul se înregistrează în Curtea de Apel Chişinău şi se repartizează pentru judecare judecătorului raportor Anatolie Minciuna. Cauza urma a fi examinată de completul compus din judecătorii Anatolie Minciuna, Viorica Mihaila şi Victoria Sîrbu, complet format prin dispoziția președintelui Curții de Apel Chişinău nr. 1 din 02 ianuarie 2019.

La 23 aprilie 2019 judecătorul Anatolie Minciuna îşi declară abținere de la judecarea cauzei, invocând relațiile de colegialitate cu reclamantul. La 02 mai 2019 declarația de abținere este repartizată spre examinare judecătorului Iurie Cotruţă, în completul format din judecătorii Natalia Simciuc şi Ion Ţurcan, iar la 08 mai 2019 prin încheierea Curții de Apel Chişinău, declarația de abținere se admite.

La 16 mai 2019, dosarul se repartizează aleatoriu judecătorului raportor Ala Malîi, respectiv în completul format prin dispoziția nr.1 din 02 ianuarie 2019 compus din judecătorii Clima Vladislav şi Palanciuc Ecaterina. La 24 iunie 2019 în şedinţa de judecată, judecătorul Clima Vladislav declară abținerea sa de la judecarea dosarului,

menționând că unul din motivele demersului formulat de Procurorul general în vederea ridicării imunității judecătorului Mihail Ciugureanu sunt soluțiile Curții Supreme de Justiție date sub președinția judecătorului Nicolae Clima. Prin încheierea Curții de Apel Chişinău din 10 iulie 2019, declarația de abținere a fost respinsă.

La 16 septembrie 2019, Completul Curții de Apel Chişinău a emis o încheiere prin care a transmis dosarul Curții Supreme de Justiție în vederea deciderii strămutării lui în altă Curte de Apel, motivând pe calitatea subiectului reclamant, de ex-judecător al instanței în care se judecă dosarul, corespunzător afectarea percepției de tribunal imparțial. Prin încheierea Curții Supreme de Justiție din 13 noiembrie 2019, demersul Curții de Apel Chişinău privind strămutarea dosarului s-a respins.

La 30 decembrie 2019, președintele interimar al Curții de Apel Chişinău adoptă dispoziția nr.56 privind constituirea completelor de judecată în cadrul Colegiilor Curții de Apel Chişinău pentru anul 2020, prin care judecătorului raportor Malîi Ala i se modifică specializarea din contencios administrativ în judecător specializat în materia de drept comun, inclusiv este desemnată membră a completului compus din judecătorii Budăi Nelea şi Muruianu Ion. Prin dispoziție, dosarele de contencios administrativ neîncepute şi neexaminate vor fi finalizate în componența completului nou format.

La 15 ianuarie 2020 judecătorii Ion Muruianu şi Nelea Budăi formulează declarație de abținere de la judecare, motivând pe relațiile de colegialitate cu reclamantul dar şi lipsa de competență în judecarea dosarelor de contencios administrativ {declaraţiile de abținere au fost anexate). Prin încheierea Curții de Apel Chişinău din 22 ianuarie 2020, declarația de abținere de la judecare a judecătorilor Ion Muruianu şi Nelea Budăi a fost admisă. La 23 ianuarie 2020, Programul Integrat de Gestionare a Dosarelor, desemnează aleatoriu pe judecătorii Grigore Daşchevici (preşedinte de complet) şi Clima Vladislav, pe lângă judecătorul raportor Ala Malîi, pentru examinarea dosarului. La 02 martie 2020 președintele completului judecătorul Grigore Daşchevici, declară abținere de la judecarea dosarului, invocând relațiile de colegialitate cu reclamantul. Prin încheierea Curții de Apel Chişinău din 10 martie 2020, declarația de abținere a judecătorului Grigore Daşchevici de la examinarea cauzei, a fost respinsă.

La 22 septembrie 2020, Clima Vladislav a declarat repetat abținere de la judecarea cauzei, motivată expres pe prezumatele prejudecăți derivate din votul exprimat de către membrul CSM Carolina Mihailuţa-Ciugureanu, în cadrul desfăşurării concursului pentru funcția de președinte al Curții de Apel Chişinău şi dosarul pendinte. Prin încheierea Curţii de Apel Chişinău din 28 septembrie 2020, declarația de abținere depusă de Clima Vladislav a fost respinsă. La 05 octombrie 2020, judecătorul raportor Malîi Ala, în calitate de judecător specializat în judecarea dosarelor de drept comun, dar împuternicit să examineze o cauză de contencios administrativ în temeiul dispoziției președintelui interimar al Curţii de Apel Chişinău nr. 56 din 30 decembrie 2019 privind constituirea completelor de judecată în cadrul Colegiilor Curții de Apel Chişinău pentru anul 2020, sub interdicția statuată de art. 192, 193 şi 199 Codul administrativ şi considerându-se necompetentă în a judeca o cauză de contencios administrativ, şi- a declinat competența de la judecarea dosarului în favoarea judecătorilor specializați în examinarea acțiunilor de contencios administrativ.

În paralel, la 08 octombrie 2020, Consiliul Superior al Magistraturii a formulat o propunere de recuzare judecătorului Clima Vladislav de la examinarea dosarului, invocând aceleași prejudecăți legate de participarea membrului CSM Carolina Mihailuţa-Ciugureanu în cadrul concursului pentru promovarea în funcția de președinte al Curții de Apel Chişinău şi calitatea de membru al completului al judecătorului Clima Vladislav la examinarea dosarului Ciugureanu Mihail către Consiliul Superior al Magistraturii. Prin încheierea Curții de Apel Chişinău din 13 octombrie 2020, propunerea de recuzare formulată de reprezentantul Consiliului Superior al Magistraturii a fost respinsă. în motivarea soluției, Completul nu a identificat nici un motiv de conflicte ce ar genera admisibilitatea recuzării.

La 21 octombrie 2020, urmare a declinării competenței de către judecătorul Malîi Ala, dosarul a fost dispus distribuirii aleatorii repetate, astfel că urmare a acestui exercițiu, Programul Integrat de Gestionare a Dosarelor a constatat eligibilitatea şi a desemnat în calitate de judecători pentru examinarea dosarului pe judecătorii Maria Guzun - judecător raportor şi judecătorii Clima Vladislav şi Grigore Daşchevici.

La data de 07 decembrie 2020 Curtea de Apel Chişinău a adoptat hotărârea prin care acțiunea în contestare depusă de Mihail Ciugureanu a fost admisă, iar hotărârea Consiliului Superior al Magistraturii nr. 496/23 din 18 iulie 2017 cu privire la sesizarea Procurorului General, Eduard Harunjen, referitor la eliberarea acordului pentru pornirea urmării penale, efectuarea unor acțiuni de urmărire penală şi tragerea la răspundere penală a unui judecător a fost anulată. La 11 iulie 2021, prin decizia Curții Supreme de Justiţie, recursurile Consiliului Superior al Magistraturii şi ale Procuraturii Generale a Republicii Moldova, s-au respins. Dinamica succedării completelor la examinarea cauzei de contencios administrativ la acțiunea lui Mihail Ciugureanu împotriva Consiliului Superior al Magistraturii cu privire la anularea actului administrativ, denotă cert imposibilitatea formării unei previzibilități privind statornicia lor pe parcursul derulării procesului, mai mult, privind stabilitatea participării în ele a judecătorului Clima Vladislav în calitate de membru, nu şi raportor, având în vedere schimbarea anuală a componenței completelor, modificarea specializărilor.

Consideră că această incertitudine excludea categoric orice previzibilitate inclusiv din partea membrului Consiliului Superior al Magistraturii, Carolina Mihailuţa-Ciugureanu, care fiind chemată să-şi exprime votul în favoarea unui candidat la funcția de președinte al Curții de Apel Chişinău, nu putea să anticipeze că candidatul pentru care-şi manifestă opțiunea va fi parte a completului care va judeca cauza unei rude de a sa, de altfel, prin absurd şi contracandidatul nevotat putea fi eligibil şi desemnat în calitate de membrul al aceluiași complet. Corespunzător, nu au existat conflicte de interese din partea membrului Consiliului Superior al Magistraturii în cadrul desfășurării concursului la funcția de președinte al Curţii de Apel Chişinău în raport cu candidaţii care s-au înscris în concurs.

Raportul procesual stabilit între instanță în componența completului ce a judecat dosarul şi reclamantul Ciugureanu Mihail, având în vedere votarea de către un membru al familiei reclamantului în favoarea unui membru al completului, în cadrul unui concurs la funcție administrativă, a exclus incompatibilitatea şi parțialitatea membrului completului,

având în vedere un demers de strămutare şi cel puțin două abțineri formulate şi o recuzare înaintată, asupra cărora s-au adoptat acte judecătorești de dispoziție de respingere, prin ce s-au exclus potențialele temeri de prejudecată.

Concomitent, soluția adoptată de completul Curții de Apel Chişinău a fost supusă controlului de legalitate al instanței ierarhic superioare. Controlul ierarhic superior s-a realizat după emiterea decretului contestat, în care se invocă potențialul conflict de interese şi asupra căruia s-a speculat şi în mass-media. Controlul de legalitate al unei hotărâri de către instanța ierarhic superioară, se extinde inclusiv şi asupra legalității constituirii completului de judecată care a judecat cauza în prima instanță, inclusiv devolutiv şi asupra soluțiilor de respingere a abținerilor şi recuzărilor. Astfel, soluția de menținere a hotărârii din 07 decembrie 2020 presupune legalitatea ei inclusiv asupra compunerii completului şi exclude oricare dubii privind potențialele conflicte sau incompatibilități.

Remarcă că, instanța specializată în contencios administrativ de asemenea nu are competența de a constata existența unui eventual conflict nedeclarat de interese.

În concluzie susține că, pretinsele conflicte de interese nedeclarate nu doar că nu se atestă din împrejurările reale ale speței, dar şi exced limitelor de competență a apelantului.

Referitor la inaplicabilitatea art.146 alin.(1) lit.c) şi e) Cod administrativ, intimatul invocă că, Decretul Președintelui Republicii Moldova nr. 104-IX din 28 mai 2021 privind revocarea Decretului Președintelui Republicii Moldova nr. 1747-VIII din 2 septembrie 2020, este întemeiat pe art.88 lit.j) din Constituția Republicii Moldova, potrivit căruia Președintele Republicii Moldova exercită şi alte atribuții prevăzute prin lege, art.94 alin.(1) din Constituția Republicii Moldova, care prevede că, în exercitarea atribuțiilor sale, Președintele Republicii Moldova emite decrete, obligatorii pentru executare pe întreg teritoriul statului, precum şi articolul 146 alin.(1) lit.c) şi lit.e) alin.(3) din Codul administrativ, care stabilește că un act administrativ legal favorabil poate fi revocat în tot sau în parte cu efect pentru viitor, chiar şi după ce a devenit incontestabil, numai atunci când: în baza faptelor survenite ulterior, autoritatea publică ar avea dreptul să nu emită actul şi fără revocarea lui s-ar periclita interesul public; revocarea este necesară prevenirii sau înlăturării dezavantajelor grave pentru bunăstarea comună. (3) Dacă autoritatea publică află despre fapte care justifică revocarea unui act administrativ conform alin.(1) sau (2) din prezentul articol, revocarea se admite doar în decursul unui an din momentul în care autoritatea publică competentă conform art.148 a aflat despre toate faptele necesare pentru o decizie de revocare. Această prevedere nu se aplică dacă beneficiarul a obținut actul administrativ prin inducere dolosivă în eroare, amenințare sau corupere.

Potrivit art.21 Cod administrativ, autoritățile publice şi instanțele de judecată competente trebuie să acționeze în conformitate cu legea şi alte acte normative. Exercitarea atribuțiilor legale nu poate fi contrară scopului pentru care acestea au fost reglementate. Autoritățile publice şi instanțele de judecată competente nu pot dispune limitarea exercitării drepturilor şi a libertăților persoanelor decât în cazurile şi în condițiile expres stabilite de lege.

Articolul 139 alin. (3) din Codul administrativ completează această materie

statuând că un act administrativ individual rămâne valabil atât timp cât nu este retras, revocat sau anulat într-un alt mod ori nu s-a consumat prin expirarea timpului sau într-un alt mod. în condițiile art.146 Cod administrativ, revocarea actului administrativ individual operează doar pentru actele legale şi doar pentru motivele prevăzute, dacă nu există o bază legală specială (art. 2 alin. (2) din Codul administrativ).

Această particularitate arată că premisa de la care pornește legiuitorul derivă din caracterul legal al actului administrativ. Corespunzător, orice motivație ce incubă revocării, trebuie să fie subsumată legalității. Orice măsură ce nu se încadrează în premisa şi condiția revocării, descalifică procedura administrativă şi atrage ilegalitatea actului.

Luând în considerare împrejurările reale ale speței intimatul susține aplicarea eronată a art. 146 alin. (1) lit. c) şi e) Cod administrativ de către apelantă.

Iar, în privința temeiului de revocare stipulat la art.146 alin. (1) lit. c) Cod administrativ, reține ca premisă esențial faptele survenite ulterior. După cum rezultă chiar din cuprinsul Decretului contestat, pretinsele conflicte de interese nedeclarate şi vicii ale procedurii de selectare şi propunere de către CSM a candidaturii intimatului pentru numirea în funcția de președinte al Curții de Apel Chişinău sunt anterioare emiterii Decretului Președintelui Republicii Moldova nr.1747-VIII din 02 septembrie 2020 privind numirea domnului Vladislav Clima în funcția de președinte al Curții de Apel Chişinău.

Totodată relevă că, apelantul a invocat în abstract această normă, fără a indica asupra faptelor concrete care ar justifica existența cărorva dezavantaje şi gravitatea acestora. Apelantul nici măcar nu face distincția dintre „prevenirea" şi înlăturarea" dezavantajelor grave, nefiind clar care din cele două ipoteze este reținută în speță. Aceeași stare de abstracțiune se regăsește şi la capitolul legăturii de cauzalitate a pretinselor dezavantaje cu bunăstarea comună. Este de la sine înțeles că noțiunea de „bunăstare comună" urmează a fi raportată la faptele concrete ale speței.

În context, reiterează inaplicabilitatea art.146 alin.(1) lit.c) şi e) Cod administrativ şi din perspectiva inexistenței faptelor invocate de apelant.

Mai invocă că, deşi Codul administrativ nu definește conceptul de bunăstare comună, înțelegerea noțiunii presupune situația vieții oamenilor atât în componența obiectivă (statistici economice, sociale sau de mediu) cât şi subiectivă (percepția calității vieții). Decretul nu răspunde temeiului invocat şi nu conține motive sau explicații ce ar putea justifica incidența. Totuși, urmează a se ține cont că acest motiv al revocării implică urgență impusă de circumstanțe speciale. Dezavantajele la fel, trebuie să fie grave şi iminente sau să se fi produs deja. Dezavantajele care sunt potențiale nu sunt suficiente şi respectiv sunt inaplicabile revocării în acest temei. Prin urmare, temeiul prevăzut la art.146 alin.(1) lit.e) Cod administrativ nu doar că nu este aplicabil, dar lipsește şi din punct de vedere faptic (ontologic).

La 16 martie 2023, prin intermediul poştei electronice a instanței de apel (f.d.96-102 vol.V), terțul Belei Elena a depus referință la cererea de apel, în care a indicat că, pledează pentru respingerea apelului declarat de Președintele Republicii Moldova şi menținerea hotărârii judecătoriei Chişinău, sediul Rîşcani, din următoarele considerente.

Cu referire la invocarea conflictului de interese nedeclarat de către Belei Elena în calitate de membru al Consiliului Superior al Magistraturii, menționează că, la 28 iulie 2020, a participat la vot în Plenul Consiliului Superior al Magistraturii pentru câștigătorul postului de președinte al Curții de Apel Chișinău, nu era conducător științific al doctorandului Vladislav Clima. Nici la 02 septembrie 2020, data emiterii Decretului nr.1747-VIII, această circumstanță nu exista.

Astfel, potrivit adeverinței nr.21/23D din 13 martie 2023, eliberată de Oficiul studii doctorat şi post doctorat al Universității de Stat din Moldova, Clima Vladislav a fost înmatriculat la studiile superioare de doctorat în cadrul Școlii Doctorale Științe Juridice, specialitatea 553.03 - Drept procesual civil, studii cu frecvență redusă, începând cu 01 noiembrie 2016 (ordin nr. 96-c din 28 noiembrie 2016), iar prin ordinul nr. 247-c din 31 octombrie 2022 a fost exmatriculat conform pct.90 din Regulamentul privind organizarea studiilor superioare de doctorat, ciclul III, aprobat prin hotărârea Guvernului nr.1007 din 10 decembrie 2014 (expirarea termenului de studii).

Conform extrasului din proces-verbal nr.3 de la ședința din 29 noiembrie 2016 a Consiliului Științific al Universității de Stat din Moldova, ce a avut ca obiect de referință aprobarea temei pentru teza de doctor şi a conducătorului științific, s-a aprobat tema pentru teza de doctor a dlui Clima Vladislav în formularea „incidente procedurale în cadrul executării silite civile”, la specialitatea 553.03 - drept procesual civil şi s-a confirmat în calitate de conducător științific dl Cojuhari Alexandru, prof.univ., dr.hab. în drept.

Potrivit extrasului din procesul-verbal nr.l din 30 septembrie 2020 a Consiliului Științific al Universității de Stat din Moldova, având obiectul de referință schimbarea conducătorului științific, s-a confirmat calitatea subsemnatei Belei Elena, de conducător științific (anterior Cojuhari Alexandru, prof.univ., dr.hab. în drept) al doctorandului Clima Vladislav, anul IV, Școala de Ştiinţe Juridice, domeniul 5. Științe sociale şi economice, ramura științifică 55. Științe juridice, profilul științific 553. Drept privat, specialitatea 553.03 - Drept procesual civil, tema tezei de doctor „Incidente procedurale în cadrul exercitării silite civile”.

Prin urmare, susține că procedurile de desemnare a conducătorului științific al doctorandului Vladislav Clima au demarat abia în septembrie 2020, astfel că în 28 iulie 2020 (data desfășurării concursului) nu putea fi declarat un conflict de interese inexistent.

Sunt lipsite de temei şi argumentele privind deținerea de către Belei Elena și a calității de şef al departamentului drept procedural în cadrul facultății de drept a Universității de Stat din Moldova, corespunzător existența relațiilor de colegialitate pe parcursul mai multor ani cu Vladislav Clima care făcea parte din colectivul departamentului.

Iar, conform HG Republicii Moldova nr.948 din 07 noiembrie 2017, intimata, a fost numită în funcția de secretar de stat al Ministerului Educației, Culturii şi Cercetării (în domeniul cercetării). Prin dispoziția Guvernului Republicii Moldova nr.108-d din 1 august 2019, Belei Elena a fost numită în funcția de secretar de stat al Ministerului Educației, Culturii şi Cercetării, în guvernul condus de dna Maia Sandu.

Potrivit Certificatului nr.108 din 13 martie 2023 eliberat de Departamentul

Resurse Umane a Universității de Stat din Moldova, în perioada de activitate a Elenei Belei în funcția de secretar de stat, funcția de șef departament, Departamentul Drept Procedural, Facultatea Drept a îndeplinit-o dna Vizdoga Tatiana.

În context, susține că, Clima Vladislav, în temeiul cererii avizate de șeful de departament Vizdoga Tatiana, contractului individual de muncă nr.4DCE/302 din 01 septembrie 2018, ordinului nr.72d din 20 septembrie 2018 şi ordinului nr. 47 din 12 iunie 2018 (se anexează), în perioada 01 septembrie 2018 – 28 iunie 2019 a fost angajat prin cumul extern în funcția de lector universitar, Facultatea Drept, Departamentul Drept Procedural.

Similar, în perioada 01 septembrie 2019 – 28 iunie 2020, în baza cererii vizate de șeful de departament Vizdoga Tatiana, ordinului nr.75-p din 20 septembrie 2019 şi ordinului nr.47-p din 07 iunie 2020, Clima Vladislav a fost angajat prin cumul extern în funcția de lector universitar, Facultatea Drept, Departamentul Drept Procedural.

Corespunzător, argumentele apelului de existență a unui prezumat conflict de interese bazat pe relații de colegialitate, în situația când Belei Elena în perioada de referință activa în funcția de secretar de stat, mai mult, la data desfășurării concursului - 28 iulie 2020, Clima Vladislav nici nu avea relații de muncă cu Universitatea de Stat, acestea fiind întrerupte încă la data de 28 iunie 2020, sunt neadevărate, bazate pe prezumție fără substrat factologic respectiv, nici în acest caz, nu putea fi declarat un conflict de interese inexistent.

Cu referire la calificarea „conflictului de interese" de natură să fie identificat cu mult după adoptarea unui act administrativ individual, menționează că este inadmisibilă confundarea temeiurilor de abținere/recuzare a unui membru al Consiliului Superior al Magistraturii ca autoritate administrativă (art.18 Legea Nr. 947/1996, art.49-52 Cod administrativ Nr.116/2018) cu conflictul de interese a unui funcționar public sau de demnitate publică (Legea Nr.132/2016 şi Legea Nr. 133/2016). Procedura, termenele şi competența cu referire la cele două situații sunt total diferite.

Declară că votul oferit candidatului la funcția de președinte al Curții de Apel Chişinău au fost nepărtinitoare, libere, fundamentate pe propria convingere, determinate de performanța şi prestația în concurs a dlui Clima Vladislav. În acest scop, determinante au fost prestația de motivare personală a candidatului, argumentarea strategiei de dezvoltare a instanței, obiectivele exercițiului funcției, performanțele profesionale consolidate în actele Colegiilor de evaluare şi selecție ale CSM, competențele personale, fermitatea în expunere, reputația candidatului. Astfel, consideră apelul Președintelui Republicii Moldova neîntemeiat şi pledează pentru respingerea lui.

La 16.03.2023, terțul Ciugureanu-Mihailuța Carolina reprezentată de avocatul Lefter Aurel a depus referință la cererea de apel, în care a invocat că la data de 02.08.2017, ex-judecătorul Ciugureanu Mihail a sesizat Curtea Supremă de Justiție cu privire la contestarea hotărârii Consiliului Superior al Magistraturii. În perioada de circa 4 ani cât s-a aflat pe rol, cauza s-a perindat la un număr considerabil de judecători desemnați să o judece. La data de 04.04.2019, Curtea Supremă de Justiție a declinat competența către Curtea de Apel Chişinău în legătură cu intrarea în vigoare a Codului Administrativ. În final, în calitate de raportor a fost desemnat judecătorul Curții de Apel

Chişinău – Guzun Maria. La data desfăşurării concursului pentru funcția de președinte al Curții de Apel Chişinău – 28.07.2020, nu exista nici o certitudine în privința componenței completului de judecată în cauza vizată, respectiv, nici în acest caz, nu putea fi declarat un conflict de interese de fapt inexistent. Mai mult, la data desfășurării concursului pentru funcția de președinte al Curții de Apel Chişinău – 28.07.2020, Curtea de Apel Chişinău nu a adoptat şi pronunțat nici o decizie pe cauza vizată.

La momentul desemnării dlui Clima Vladislav în calitate de membru al completului de judecată, aspectul conflictului de interese a intrat pe seama acestuia. Reține că din start intimatul Clima Vladislav a declarat abținere de la examinarea cauzei respective, abținerea fiind respinsă de judecătorii Curții de Apel Chişinău de mai multe ori, pe motivul neconstatării conflictului de interese.

În acest sens, apreciază eronată calificarea „*conflictului de interese*" invocată de apelant ca temei la emiterea actului administrativ fiind atribuită cu mult timp după emiterea actului administrativ, iar pretinsul conflict de interese nu se evaluează după acordarea votului *pro* sau *contra*. Pe cale de consecință, criteriile şi cadrul normativ privind constatarea conflictului de interese se regăsește în competența altei autorități publice, iar Președintele Republicii Moldova cu derogare de la prevederile legale a depăşit limita competenței şi ilegal a atribuit acest domeniu persoanei terțe Ciugureanu-Mihailuţă Carolina ca temei pentru emiterea actului administrativ individual defavorabil.

În aceste circumstanțe, persoana terță Ciugureanu-Mihailuţă Carolina pledează cu responsabilitate că votul oferit candidatului la funcția de președinte al Curții de Apel Chişinău a fost nepărtinitor, liber exprimat, fundamentat pe propria convingere, determinat de performanța şi prestația la concurs a dlui Clima Vladislav în strictă conformitate cu criteriile de evaluare stabilite de actele normative în vigoare, inclusiv Hotărârea Consiliului Superior al Magistraturii nr.612/29 din 20 decembrie 2018 privind aprobarea Regulamentului cu privire la organizarea şi desfășurarea concursului pentru suplinirea funcțiilor de judecător, de vicepreședinte şi de președinte al instanței judecătorești.

Este relevant şi faptul că participarea persoanei terțe Ciugureanu-Mihailuţă Carolina la exercitarea votului în favoarea candidatului la funcția de președinte al Curții de Apel Chişinău s-a realizat în strictă concordanță cu exigențele legale şi pledează cu fermitate pentru excluderea atribuirii calificării „*conflictului de interese*", de orice tip, ca garanție a imparțialității titularilor de funcții publice.

Deci, decretul prezidențial contestat este lipsit de corectitudine, în particular, interpretările eronate sau subiective prezente în actele oficiale, riscă să compromită grav instituția prezidențială, care prin definiție se impune a fi model de bune practici şi promotor al prestigiului guvernării.

Totodată, lipsa conflictului de interese este demonstrată prin faptul că la desfășurarea concursului din 28.07.2020 pentru suplinirea funcției vacante de președinte al Curții de Apel Chişinău, membrii Consiliul Superior al Magistraturii, inclusiv persoana terță Ciugureanu – Mihailuţă Carolina au votat cu majoritatea de voturi candidatul care a întrunit toate principiile de selecție într-o competiție deschisă între doi candidați Iurie Iordan şi Clima Vladislav, după competența şi meritul profesional, aplicarea în mod

nediscriminatoriu a unor criterii unice de selecție şi egalitatea între candidați.

Consideră că este relevant şi faptul că nimeni din membrii Consiliului Superior al Magistraturii n-au ridicat întrebări cu privire la pretinsul conflict de interese între membrii Consiliului Superior al Magistraturii cu candidații sau cereri de recuzare față de persoana terță Ciugureanu-Mihailuţă Carolina, mai mult ca atât, Hotărârea Consiliului Superior al Magistraturii nr.211/18 din 28.07.2020 nu a fost contestată şi este în vigoare până în prezent, circumstanță ce întărește legalitatea desfășurării concursului din 28.07.2020 pentru suplinirea funcției vacante de președinte al Curții de Apel Chişinău.

Pe cale de consecință, în cadrul procesului de selecție a candidaților, persoana terță Ciugureanu-Mihailuţă Carolina a ținut cont de gradul de corespundere a fiecărei categorii de candidați în baza următoarelor criterii, nivelul de cunoștințe şi aptitudinile profesionale, capacitatea de aplicare în practică a cunoștințelor, vechimea în funcția de judecător, indicatorii calitativi şi cantitativi ai activității desfășurate în funcția de judecător, respectarea standardelor etice; activitatea didactică şi științifică, criterii care se regăsesc şi în pct.3 din Hotărârea Consiliului Superior al Magistraturii nr.613/29 din 20 decembrie 2018 privind aprobarea Regulamentului cu privire la criteriile de selecție, promovare şi transferare a judecătorilor.

Suplimentar învederează că, Consiliul Superior al Magistraturii nu a prezentat la instanța de apel întreg dosarul administrativ cu privire la desfășurarea concursului din 28.07.2020 pentru suplinirea funcției vacante de președinte al Curții de Apel Chişinău. Materialele dosarului administrativ prezentat de Consiliul Superior al Magistraturii la Curtea de Apel Bălţi prin contrapunere se constată că mai multe înscrisuri lipsesc din dosarul administrativ, circumstanță ce denotă tendința de a ascunde circumstanțele de fapt care au stat la baza emiterii Hotărârii CSM nr. 211/18 din 28.07.2020 cu privire la desfășurarea concursului pentru suplinirea funcției vacante de președinte al Curții de Apel Chişinău şi lipsa conflictului de interese invocat abuziv şi arbitrar de apelant. Din Hotărârea CSM nr.211/18 din 28.07.2020 se deprinde clar că membrii Consiliului Superior al Magistraturii la examinarea, în ședința plenară, a chestiunii cu privire la desfășurarea concursului pentru suplinirea funcției vacante de președinte al Curții de Apel Chişinău, au reținut următoarele date relevante despre activitatea candidaților care solicită promovarea şi au vizualizat mai multe acte care nu se regăsesc în dosarul administrativ prezentat de Consiliul Superior al Magistraturii la Curtea de Apel Bălţi.

În conformitate cu art.20 alin.(1) şi (2) din Legea nr.544 din 20.07.1995 cu privire la statutul judecătorului, cariera judecătorilor presupune promovarea în funcția de judecător la o instanță superioară, numirea în funcția de președinte sau de vicepreședinte de instanță şi transferarea judecătorului la o instanță de același nivel sau la o instanță inferioară. Promovarea în funcția de judecător la o instanță superioară, numirea în funcția de președinte sau de vicepreședinte de instanță şi transferarea judecătorului la o instanță de același nivel sau la o instanță inferioară vor fi precedate de evaluarea performanțelor judecătorului în condițiile art.13 al Legii nr.154 din 5 iulie 2012 privind selecția, evaluarea performanțelor şi cariera judecătorilor şi regulamentelor Consiliului Superior al Magistraturii.

La dosarul administrativ lipsește hotărârea Colegiului de evaluare a performanțelor

judecătorilor nr.108/12 din 09.11.2018, hotărârea Colegiului pentru selecția şi cariera judecătorilor nr.36/05 din 05.06.2020 şi certificatul eliberat de Colegiul disciplinar în privința lui Clima Vladislav. La fel, la dosarul administrativ lipsește actul prin care a fost calculată media de concurs în privința lui Clima Vladislav.

Conform pct.1.5. din Hotărârea Consiliului Superior al Magistraturii nr.612/29 din 20 decembrie 2018 privind aprobarea Regulamentului cu privire la organizarea şi desfășurarea concursului pentru suplinirea funcțiilor de judecător, de vicepreședinte şi de președinte al instanței judecătorești,

Concursul se organizează şi se desfășoară în baza următoarelor principii:

1) competiție deschisă — informarea societății privind posturile vacante de judecător, asigurarea accesului liber şi egal de participare la concurs a candidaților care întrunesc condițiile;

2) competență şi merit profesional – selectarea celor mai competenți candidați în baza unor criterii clar definite şi a unei proceduri unice de evaluare;

3) imparțialitate – aplicarea în mod nediscriminatoriu a unor criterii unice de selecție;

4) transparență – organizarea şi desfășurarea concursului în mod public;

5) egalitate – asigurarea accesului de participare la concurs a oricărei persoane care întrunește condițiile stabilite de Legea nr.544-XIII din 20 iulie 1995 cu privire la statutul judecătorului.

Mai indică că, la dosarul administrativ lipsește înregistrarea video de la concursul din 28.07.2020 în privința lui Clima Vladislav, în condițiile în care la concurs a participat al doilea candidat Iurie Iordan, iar membrii Consiliului Superior al Magistraturii au ales cel mai potrivit candidat în dependență de principiile arătate mai sus.

Suplimentar, în cadrul ședinței din 28.07.2020 potrivit pct.3.16. din Hotărârea Consiliului Superior al Magistraturii nr.612/29 din 20 decembrie 2018 privind aprobarea Regulamentului cu privire la organizarea şi desfășurarea concursului pentru suplinirea funcțiilor de judecător, de vicepreședinte şi de președinte al instanței judecătorești în cadrul ședinței CSM membrul raportor prezintă informația privind verificarea reputației ireproșabile a candidatului în conformitate cu prevederile Legii nr.544 cu privire la statutul judecătorului. Informația cu privire la reputația persoanei va fi acumulată în baza datelor prezentate de organele abilitate referitor la respectarea legislației de către persoana vizată. CSM este în drept să utilizeze toate mijloacele legale de verificare a reputației participantului la concurs. Deci, la dosarul administrativ lipsește informația cu privire la reputația persoanei acumulată în baza datelor prezentate de organele abilitate în privința lui Clima Vladislav.

La finalul Hotărârii Consiliului Superior al Magistraturii nr.211/18 din 28.07.2020 cu privire la desfășurarea concursului pentru suplinirea funcției vacante de președinte al Curții de Apel Chişinău, împreună cu dosarul personal al candidatului însoțit de curriculum vitae şi proiectul decretului de numire în funcție sânt înaintate Președintelui Republicii Moldova. La fel, la dosarul administrativ lipsește dosarul personal al candidatului Clima Vladislav, precum și motivarea cererii de participare la concurs prezentată în formă scrisă de candidatul Clima Vladislav.

Poziția părților expusă în ședința instanței de apel:

Reprezentantul apelantului Președintelui Republicii Moldova – Eugenia Mîța (în baza procurii nr.01-06-28 din 20.05.2024 – f.d.104 vol.VI), în ședința instanței de apel a susținut apelul și recursul declarat, solicitând admiterea acestora pe motivele invocate, casarea hotărârii judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, din 31.12.2021 și a încheierii judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, din 17.01.2022, cu pronunțarea unei noi hotărâri de respingere a cererii de chemare în judecată. Suplimentar a explicat că, conflictul de interese se manifestă prin faptul că Elena Belei era șefa catedrei unde intimatul era angajat și deja a fost evaluat de Elena Belei în cadrul examenului care avea loc la doctorat, fapt confirmat prin certificatele eliberate de Universitatea de Stat din Moldova. Referitor la lipsa de integritate, apelantul s-a referit la evenimentul desfășurat în luna septembrie 2019, la care intimatul a participat și a organizat procedura neconstituțională de revocare a membrilor CSM și a blocării instituționale a activității organului de autoadministrare judecătorească, acest moment a fost înregistrat într-o luare de cuvânt în luna iunie 2019, fapt ține de adunarea judecătorilor. Mai mult, o lipsă de integritate este și faptul că intimatul nu a declarat conflictul de interese în cadrul ședinței.

Totodată a remarcat că, în decretul contestat s-a specificat că la momentul emiterii decretului revocat nu au fost respectate condițiile ce țin de criteriile de integritate a domnului Vladislav Clima, unul din aceste fiind participarea intimatului la adunarea judecătorilor în luna septembrie 2019, mai mult, dânsul a fost unul dintre organizatorii procedurilor nelegale de revocare a membrilor CSM, care au blocat activitatea forului de autoadministrare judecătorească. Un alt motiv este că ,Vladislav Clima a menținut decizia judecătorului Rodica Berdilo prin care s-au anulat alegerile pentru funcția de primar al municipiul Chișinău în 2018, la fel, domnul Vladislav Clima a adoptat decizia prin care s-a dispus atribuirea cu drept de proprietate către un agent economic a terenurilor ce constituie proprietate publică a statului.

Concomitent a menționat că, una dintre circumstanțele care au stat la baza emiterii Decretului Președintelui Republicii Moldova nr.104-IX din 28 mai 2021 îl constituie conflictele de interese și nedeclararea acestora de către unii membri ai CSM care au participat în cadrul procedurii de desfășurare a concursului pentru suplinirea funcției vacante de președinte al Curții de Apel Chișinău. Sub acest aspect punctează că, conflictul de interese al doamnei Ciugureanu – Mihailuță Carolina și Vladislav Clima, care în perioada desfășurării concursului pentru selectarea candidatului la funcția de președinte al Curții de Apel Chișinău făcea parte din completul de judecată ce examina cauza administrativă inițială la acțiunea lui Ciugureanu Mihail, tatăl lui Ciugureanu – Mihailuță Carolina, către Consiliul Superior al Magistraturii, fapt cunoscut atât de membrul CSM – Carolina Mihailuta – Ciugureanu, cât de Vladislav Clima, iar argumentul ultimului că s-a autorecuzat de la examinarea speței menționate corespunde realității, însă faptul dat a avut loc după desfășurarea concursului la funcția de președinte al Curții de Apel Chișinău.

A mai reliefat că, un alt conflict de interes a avut loc între Belei Elena și candidatul Clima Vladislav, care la momentul desfășurării concursului se aflau în relații

interpersonale, legate de formarea profesională pe parcursul studiilor de licență, masterat și doctorat a intimatului. Astfel, în perioada studiilor de masterat, doamna Belei Elena a fost conducătorul de practică a domnului Vladislav Clima, ultimul susținând și examenul la disciplina căreia profesor era doamna Belei Elena. De asemenea, doamna Elena Belei a fost vicepreședinte al Comisiei de Evaluare a tezelor de master pentru programul de master „Drept execuțional civil european și național". La fel, în cadrul programului de studii universitare de doctorat, dna Belei Elena l-a îndrumat științific pe Clima Vladislav, în vederea dobândirii competențelor de cercetare științifică și abilități de utilizare a cunoștințelor dobândite. Suplimentar, pe parcursul anilor 2016 – 2017, domnul Clima Vladislav a susținut două examene la care unul dintre examinatori era doamna Belei Elena. Nu în ultimul rând, remarcă faptul că doamna Belei Elena deținea și calitatea de șef al departamentului drept procedural în cadrul facultății de drept al Universității de Stat din Moldova, iar Clima Vladislav făcea parte din colectivul departamentului, fiind astfel în relații de colegialitate pe parcursul mai multor ani.

Sub acest aspect a reliefat că, voturile celor 2 membri ai Consiliului Superior al Magistraturii, Ciugureanu – Mihailuță Carolina și Belei Elena, au fost decisive în cadrul votului privind alegerea lui Clima Vladislav în calitate de Președinte al Curții de Apel Chișinău, fapte care au fost cunoscute după emiterea Decretului nr.1747- VIII din 2 septembrie 2020. Reieșind din circumstanțele descrise supra, consideră că a fost viciată procedura de selectare și promovare a judecătorului Clima Vladislav în funcția administrativă de președinte al Curții de Apel Chișinău și au generat suspiciuni privind transparența procedurii, iar aceste împrejurări atentează asupra imaginii și încrederii în justiție. Având în vedere circumstanțele punctate, Președintele a decis că o soluție echilibrată, echitabilă de restabilire a justiției ar fi emiterea Decretului de revocare a Decretului nr.1747- VIII din 2 septembrie 2020, bazându-se pe art.146 alin.(1) lit.c), e) și alin.(3) din Codul administrativ.

Totodată reiterează că, Decretul Președintelui Republicii Moldova nr.104-IX din 28 mai 2021 privind revocarea Decretului Președintelui Republicii Moldova nr.1747-VIII din 2 septembrie 2020, a fost emis în corespundere cu prevederile legii, în acest sens fiind respectată procedura administrativă prevăzută de Codul administrativ. Respectiv la baza emiterii decretului au stat informațiile vehiculate în spațiul public și petiții parvenite asupra acestui subiect, inclusiv controlul intern asupra decretelor emise. În urma recepționării petiției depusă de un cetățean adresată Președintelui Republicii Moldova, care este anexată la dosarul administrativ, a fost declanșată o procedură administrativă și în rezultatul acțiunilor a fost emis Decretul Președintelui Republicii Moldova nr.104-IX din 28 mai 2021 privind revocarea Decretului Președintelui Republicii Moldova nr.1747-VIII din 2 septembrie 2020, acestea fiind publice. Nejustificate sunt și alegațiile intimatului precum că acestuia nu i-a fost respectat dreptul de a fi audiat în cadrul procedurii administrative, or, potrivit art.94 alin.(1) Cod administrativ, înainte de emiterea unui act administrativ individual defavorabil pentru un participant sau înainte de respingerea unui act administrativ individual favorabil, participantul are dreptul să fie audiat în legătură cu faptele și circumstanțele relevante pentru actul ce urmează a fi emis. Astfel, prevederile legale citate oferă participantului la procedura administrativă dreptul

de a fi audiat, fără a institui în sarcina autorității publice o obligație expresă în vederea audierii persoanei.

Cu privire la lipsa împuternicirilor Secretarului General al Aparatului Președintelui Republicii Moldova la depunerea apelului menționează că, Aparatul Președintelui Republicii Moldova este instituția aflată la dispoziția Președintelui Republicii Moldova pentru îndeplinirea prerogativelor și atribuțiilor sale constituționale. Or, conform Decretului 1090-VIII din 4 februarie 2019 „privind aprobarea Regulamentului Aparatului Președintelui Republicii Moldova" (publicat în Monitorul Oficial nr.111-118/181 din 29.03.2019), Aparatul Președintelui Republicii Moldova, al cărui conducător este secretarul general, este autoritatea publică care asigură asistența organizatorică, inclusiv de a delega persoane care să reprezinte Aparatul Președintelui Republicii Moldova în instanțe de judecată.

În concluzie, a menționat că, emiterea decretului contestat nu a îmbrăcat forma unui act de eliberare din funcție a intimatului, emiterea acestuia a fost realizat în scopul înlăturării deficiențelor care au afectat substanțial concursul care s-a petrecut pentru funcția de Președinte al Curții de Apel Chișinău.

Reprezentantul intimatului Clima Vladislav – avocatul Șpac Vadim (în baza mandatului seria/nr.MA 1344451 din 04.06.2021 – f.d.204 vol.I), în ședința instanței de apel a solicitat respingerea cererii de apel și de recurs, cu menținerea soluției instanței de fond; totodată a reiterat argumentele invocate în referința depusă pe marginea apelului. Suplimentar a menționat că, Vladislav Clima nu a declarat un eventual conflict de interese, deoarece aceste împrejurări nu prezintă conflict de interese. Totodată a menționat că, intimatul nu a fost desemnat ca raportor, ci a fost membru de complet care a examinat dosarul ex-judecătorul Ciugureanu Mihail, mai mult, dânsul a declarat abținere, în repetate rânduri, de la examinarea acestui dosar, care au fost respinse. Or, Clima Vladislav nu a considerat că acest fapt ar putea influenta actul administrativ emis de CSM, pe motiv la acea perioadă nu era clar care va fi componența completului până la finalizarea acestui dosar, care la acel moment avea statut pendinte. Referitor la conflictul de interes menționat de apelant care ar fi existat între Clima Vladislav și Elena Belei, urmează a fi respins deoarece aceștia erau în raporturi profesionale și nu în raporturi de subordonare. Până-n prezent intimatul care activează în calitate de lector universitar, nu există careva situații de refuz în încheierea contractului de muncă în acest domeniu.

A mai menționat că, deși intimatul și-a dat demisia din funcția de judecător și de președintele Curții de Apel Chișinău, acesta nu și-a pierdut dreptul și interesul legal de a insista pe continuarea examinării procesului, căci înafara de raportul de muncă, care este obiectul examinării în actualul litigiu, mai există și reputația profesională, drepturile salariale și garanțiile sociale la atingerea vârstei corespunzătoare, adică dreptul la pensie. Faptul că dânsul nu a primit salariu de președinte dar de judecător, constituie o diferență de aproximativ de 30%, aici și apare dezacordul cu plățile salariale. Clima Vladislav deținea licență de avocat, care a fost suspendată în 2006, iar la moment a fost activată.

Totodată a subliniat că, cererea de apel este depusă de o persoană neîmputernicită, chiar dacă partea oponentă invocă existența decretului Președintelui Republicii Moldova nr.1090-VIII din 4 februarie 2019, prin care s-ar atribui împuterniciri generale de

reprezentare, respectiv nu sunt specificate împuterniciri speciale și nu este o procură prin care să fie împuternicit Secretarul General al Aparatului Președintelui Republicii Moldova să conteste hotărârea judecătorească, motiv din care apelul este inadmisibil. Ce ține de procedura în apel, potrivit art.6 Convenția CEDO, condiția primară primordială pentru un proces echitabil este legalitatea constituirii completului de judecată. Rearmează că inițial completul a fost constitui conform legii, însă ulterior a fost modificată specializarea, acest incident de procedură a fost invocat, dar soluționarea speței a continuat, consideră că acest fapt urma a fi admis. Un alt incident de procedură care a survenit în acest an este lipsa împuternicirilor de a examina prezentul litigiu de către judecătorii care au fost promovați în funcții la Curtea Supremă de Justiție, deoarece menținerea împuternicirilor nu este posibilă în situația promovărilor.

La fel a menționat că, în ședința precedentă reprezentantul apelantului a spus expres că nu a fost efectuată procedura administrativă, iar în pledoarii remarcă faptul că a fost inițiată, consideră că întâietate urmează să fie acordată materialelor dosarului care atestă că procedura administrativă nu a fost inițiată, desfășurată, acest fapt se reflectă și în cererea de apel. Referitor la argumentul reprezentantului apelantului precum că, Vladislav Clima nu a fost participant la adunarea generală a judecătorilor din 2019, dar a fost în calitate de organizator, aceasta urmează a fi respins deoarece este o poziție lipsită de suport. Mai mult, pe parcursul examinării dosarului poziția apelantului a evaluat cu diferite situații, au fost invocate diferite circumstanțe, astfel consideră că nu a fost o procedură administrativă, nu a fost administrat un probatoriu corespunzător ca să fie o poziție clară, iar în lipsa procedurii administrative, nu poate fi menționat despre un drept procedural respectat al persoanei Clima Vladislav.

Cu privire la pretinsa participare a lui Clima Vladislav la adunarea generală a judecătorilor, nu există un careva act al căruiva organ competent care să constate vreo încălcare în privința acestei participări, referitor la pretinsa organizare a acestei adunări, fapte care urmau a fi constatate la etapa procedurii administrative, care de fapt nu a avut loc, și nu în instanța de apel.

Privitor la pretinsele conflicte de interese, anume partea intimată a administrat un probatoriu vast ce ține de dosarul Ciugureanu Mihail către Consiliul Superior al Magistraturii, unde Clima Vladislav avea calitate de membru al completului pe acel litigiu, el a depus două cereri de abținere și a primit și recuzări fiind soluționate de alte complete de judecată din acea instanță, ca la final hotărârea pronunțată să fie menținută de Curtea Supremă de Justiție, respectiv și încheierile pronunțate pe marginea abținerilor și recuzărilor au fost confirmate ca legale și întemeiate, respectiv în situația când nu este conflict de interese acesta nu poate fi declarat.

Referitor la pretinsul conflict de interese în legătură cu doamna Belei Elena, la dosar sunt anexate răspunsurile USM, care denotă cu certitudine raportul de conducător de doctorat în raport cu Clima Vladislav, care a survenit ulterior intentării procedurii administrative de selectarea candidatului la funcția de Președinte al Curții de Apel Chișinău. Ce ține de pretinsele relații interpersonale, le consideră subiective deoarece acestea erau de ordine didactică. Privitor la pretinsele hotărâri judecătorești pronunțate de magistratul Clima Vladislav, atenționează că hotărârile sunt dispuse cu căi de atac,

legalitatea acestora fiind verificată de instanța ierarhic superioară și în cazul în care ar fi fost ilegală este componența penală, răspunderea disciplinară a judecătorului, în lipsa unei decizii a organelor competente ce verifică aceste momente nu putem spune că cineva a pronunțat o hotărâre ilegală.

Referitor la temeiul de drept a Decretului contestat, s-a făcut trimitere la art.146 din Codul administrativ care se referă expres la revocarea actului administrativ legal, prin urmare Președinția recunoaște prin temeiul invocat că actul revocat este unul legal, iar hotărârea prin care Consiliul Superior al Magistraturii l-a desemnat pe intimat ca candidat la funcția de Președinte la Curții de Apel Chișinău și înaintat Președinției pentru confirmarea în acea funcție, este o contradicție logică/juridică. Același articol prevede clar că actul administrativ legal poate fi revocat atunci când împrejurările au survenit ulterior emiterii actului, invocările apelantului sunt împrejurări care au survenit anterior emiterii actului revocat, această normă urmează de a fi aplicată în deplinătatea dispoziției sale nu selectiv și interpretativ, toate faptele incriminate lui Clima Vladislav sunt anterioare și norma respectivă nu se aplică. Din aceleași surse publice la care face trimitere necontenit partea apelantă, revocarea Decretului sau demiterea intimatului au fost promise de către Președinte mult înainte de revocarea acestuia, sunt emisiuni televizate, interviuri și altele, scopul fiind mai legiferat ca o promisiune electorală. Demisia intimatului din funcția de judecător și Președinte la Curții de Apel Chișinău a survenit deja pe parcursul examinării prezentei cauze în ordine de apel, la pronunțarea hotărârii instanței de fond care este obiectul apelului, nu putea fi pusă în principiu problema admisibilității din perspectiva dreptului încălcat, acea poziție procesuală care a conservat-o în instanța de fond ea rămâne valabilă și în prezent și nu poate fi calificată ca fiind lipsită de interes sau de drepturi revendicate în sensul art.17 din Codul administrativ. Revocarea Decretului poartă caracter de precedent, din cele studiate de la declararea independenței țării și până-n prezent nu sunt asemenea revocari, precedentul dat nu este unul benefic pentru viitor.

Reprezentantul persoanei terțe Carolina Ciugureanu-Mihailuță – avocat Lefter Aurel (în baza mandatului seria/nr.MA 1887921 din 22.02.2023 vol.V), în ședința instanței de apel a solicitat respingerea cererii de apel și de recurs, cu menținerea soluției instanței de fond; totodată a reiterat argumentele invocate în referința depusă pe marginea apelului. Suplimentar a explicat că, în circumstanțele în care apelantul considera că este un conflict de interes urma să conteste hotărârea Consiliului Superior al Magistraturii din 28.07.2020, care până-n prezent este în vigoare.

Intimatul Clima Vladislav, terții Consiliul Superior al Magistraturii RM, Belei Elena și *Carolina Ciugureanu-Mihailuță*, fiind legal citați (f.d.14, 23, 67 vol.V, f.d.95, 225 vol.VI) la ședința instanței de apel nu s-au prezentat.

Terțul Consiliul Superior al Magistraturii RM, fiind legal citat (f.d.14, 23, 67 vol.V, f.d.95, 225 vol.VI), la ședința instanței de apel nu s-a prezentat, însă la data de 15.03.2023, ulterior la 10.06.2024, prin intermediul poștei electronice a instanței de apel Bălți, a depus cerere prin care a solicitat examinarea cauzei în lipsa sa (f.d.93 vol.V, f.d.125-126 vol.VI).

În temeiul art.239 alin.(2) din Codul administrativ, Colegiul civil a dispus examinarea cauzei în lipsa părților neprezente, care au fost legal citate.

Aprecierea instanței de apel:

Analizând legalitatea hotărârii atacate, prin prisma argumentelor invocate de apelant și materialelor din dosar, Colegiul civil și de contencios administrativ consideră necesar de a casa integral soluția instanței de fond, din următoarele considerente:

Potrivit art.22 alin. (1) din Codul administrativ, autoritățile publice și instanțele de judecată competente cercetează starea de fapt din oficiu. Acestea stabilesc felul și volumul cercetărilor și nu sunt legate nici de expunerile participanților, nici de cererile lor de reclamare a probelor.

În conformitate cu prevederile art.219 alin.(1)-(4) Cod administrativ, instanța de judecată este obligată să cerceteze starea de fapt din oficiu în baza tuturor probelor legal admisibile, nefiind legată nici de declarațiile făcute, nici de cererile de solicitare a probelor înaintate de participanți. Instanța de judecată depune eforturi pentru înlăturarea greșelilor de formă, explicarea cererilor neclare, depunerea corectă a cererilor, completarea datelor incomplete şi pentru depunerea tuturor declarațiilor necesare constatării şi aprecierii stării de fapt. Instanța de judecată indică asupra aspectelor de fapt şi de drept ale litigiului care nu au fost discutate de participanții la proces. Instanța de judecată nu are dreptul să depășească limitele pretențiilor din acțiune, însă, totodată, nu este legată de textul cererilor formulate de participanții la proces. Instanța de judecată poate avea o discuție juridică cu participanții la proces sau poate da în scris indicații cu privire la situația de drept a cauzei examinate.

Potrivit art.240 alin.(1) lit.c) Cod administrativ, examinând cererea de apel, instanța de apel adoptă una dintre următoarele decizii: casează integral hotărârea primei instanțe şi emite o nouă decizie.

Conform jurisprudenței CtEDO instanța de apel, potrivit regulilor unui proces echitabil pornind de la aprecierea rolului determinant al concluziilor sale, are obligația să examineze efectiv problemele esențiale care îi sunt supuse aprecierii şi să nu se limiteze doar la însușirea motivelor și concluziilor date de instanța inferioară (*Hirro Balani c. Spaniei, nr.18064/91 din 09.12.1994 §27; Georgiadis v. Greciei nr.21522/93 din 29.05.1997 §43*).

Subsecvent, instanța de apel accentuează că, potrivit recomandărilor Avizului nr.11 din 2008 al Consiliului Consultativ al Judecătorilor Europeni în atenția Comitetului de Miniștri al Consiliului Europei privind calitatea hotărârilor judecătorești se invocă că o motivație și o analiză clară, sunt cerințele fundamentale ale hotărârilor judecătorești și un aspect important al dreptului la un proces echitabil.

Astfel, Completul specializat, menționează că art.6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului garantează dreptul justițiabilului la o hotărâre motivată sub aspectul instituirii obligației instanțelor de judecată de a-și argumenta hotărârile adoptate din perspectiva unei analize ample a circumstanțelor cauzei. Îndatorirea de a motiva coerent și unitar hotărârea sub aspectul tuturor cererilor, fără a exista contradicții între motivare și dispozitiv, constituie o garanție pentru justițiabil, fiind singurul mijloc prin care se dă

posibilitatea de ar putea exercita un eficient control judiciar. Or, hotărârile motivate urmăresc scopului de a demonstra părților că acestea au fost auzite, și, astfel, să contribuie la o acceptare mai ușoară de către aceștia a deciziei (*a se vedea cauza CtEDO Ruiz Torija contra Spaniei*).

Colegiul civil stabilind starea de fapt și de drept, verificând în raport cu prevederile cadrului legal pertinent legalitatea și temeinicia hotărârii primei instanțe, constată următoarele:

Conform art.5 Cod administrativ, activitatea administrativă reprezintă totalitatea actelor administrative individuale şi normative, a contractelor administrative, a actelor reale, precum şi a operațiunilor administrative realizate de autoritățile publice în regim de putere publică, prin care se organizează aplicarea legii şi se aplică nemijlocit legea.

Art.7 Cod administrativ relevă că, autoritate publică se consideră orice structură organizatorică sau organ instituită/instituit prin lege sau printr-un alt act normativ, care acționează în regim de putere publică în scopul realizării unui interes public.

Prevederile art.10 alin.(1) Cod administrativ statuează că, actul administrativ individual este orice dispoziție, decizie sau altă măsură oficială întreprinsă de autoritatea publică pentru reglementarea unui caz individual în domeniul dreptului public, cu scopul de a produce nemijlocit efecte juridice, prin nașterea, modificarea sau stingerea raporturilor juridice de drept public.

Or, art.11 alin.(1) lit.a) Cod administrativ învederează că, actele administrative individuale pot fi acte defavorabile – actele care impun destinatarilor lor obligații, sancțiuni, sarcini sau afectează drepturile/interesele legitime ale persoanelor ori care resping, în tot sau în parte, acordarea avantajului solicitat.

Potrivit art.39 alin.(2) din Codul administrativ, orice persoană care revendică un drept vătămat de către o autoritate publică în sensul art.17 sau prin nesoluționarea în termenul legal a unei cereri se poate adresa instanței de judecată competente.

În sensul art.17 Cod administrativ, drept vătămat este orice drept sau libertate stabilit/stabilită de lege căruia/căreia i se aduce atingere prin activitate administrativă.

Articolul 20 al Codului administrativ prevede că, dacă printr-o activitate administrativă se încalcă un drept legitim sau o libertate stabilită prin lege, acest drept poate fi revendicat printr-o acțiune în contencios administrativ, cu privire la care decid instanțele de judecată competente pentru examinarea procedurii de contencios administrativ, conform prezentului cod.

Prescripția art.189 alin.(1) Cod administrativ relevă că, orice persoană care revendică încălcarea unui drept al său prin activitatea administrativă a unei autorități publice poate înainta o acțiune în contencios administrativ.

Iar, aliniatul (2) al aceluiași articol prevede că, o acțiune în contencios administrativ poate fi înaintată şi atunci când autoritatea publică nu a soluționat în termen legal o cerere.

Subsecvent, art.206 alin.(1) lit.a) Cod administrativ, stipulează că o acțiune în contencios administrativ poate fi depusă pentru anularea în tot sau în parte a unui act administrativ individual (*acțiune în contestare*).

Astfel, din actele cauzei se atestă că, la 28.05.2021 Președintele Republicii Moldova a emis decretul nr.104-IX, prin care a decretat revocarea Decretului Președintelui Republicii Moldova nr.1747-VIII din 2 septembrie 2020 privind numirea domnului Vladislav Clima în funcția de președinte al Curții de Apel Chișinău și restituirea către Consiliul Superior al Magistraturii, pentru examinare, a Hotărârii cu privire la desfășurarea concursului pentru suplinirea funcției vacante de președinte al Curții de Apel Chișinău nr.211/18 din 28 iulie 2020, în conformitate cu prevederile art.19 alin.4 din Legea nr.947/1996 cu privire la Consiliul Superior al Magistraturii, (f.d.12 vol.I).

Potrivit emitentului, Decretul a intrat în vigoare la data semnării, fiind comunicat public în aceeași zi. Iar la 04.06.2021, Decretul a fost publicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, (f.d.14 vol.I).

Nefiind de acord cu Decretul Președintelui Republicii Moldova nr.104-IX din 28.05.2021, la data de 11.06.2021 Clima Vladislav s-a adresat cu cerere prealabilă către Președintele Republicii Moldova, solicitând verificarea legalității actului administrativ individual defavorabil și anularea în tot a acestuia, (f.d.15 vol.I).

Prin răspunsul Aparatului Președintelui Republicii Moldova nr.2/2-06-231 din 25 iunie 2021, s-a respins cererea prealabilă formulată de Clima Vladislav, comunicându-i despre lipsa motivelor care ar constitui temei pentru admiterea solicitărilor înaintate prin cererea prealabilă nominalizată, (f.d.23 vol.I).

La 14 iulie 2021, Clima Vladislav s-a adresat cu acțiune în ordinea contenciosului administrativ către Președintele Republicii Moldova, solicitând anularea Decretului Președintelui Republicii Moldova cu nr.104-IX din 28 mai 2021 „privind revocarea Decretului Președintelui Republicii Moldova nr.1747-VIII din 2 septembrie 2020” și Deciziei emise în cadrul verificării prejudiciare, comunicate prin adresa nr.2/2-06-231 din 25 iunie 2021, prin care cererea prealabilă a fost respinsă, (f.d.2 vol.I).

Iar, la 24.12.2021, Clima Vladislav a depus cerere de chemare în judecată suplimentară către Președintele Republicii Moldova, invocând argumente suplimentare privind admiterea acțiunii, în temeiul art-lor 20,39, 195, 211, 212 Cod Administrativ și art-lor 27, 60 CPC, (f.d.220 vol.I).

Prin hotărârea judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, din 31 decembrie 2021, s-a admis acțiunea de contencios administrativ inițiată de Clima Vladislav împotriva Președintelui Republicii Moldova. S-a anulat Decretul Președintelui Republicii Moldova cu nr.104-IX, emis la 28 mai 2021 „privind revocarea Decretului Președintelui Republicii Moldova nr.1747-VIII din 2 septembrie 2020”, precum și decizia de respingere a cererii prealabile, cu nr.2/2-06-231 din 25 iunie 2021. Ca efect al admiterii acțiunii reclamantului, ultimul se consideră repus în funcția administrativă deținută până la emiterea decretului anulat, având în vedere caracterul executoriu al hotărârii în cauză, (f.d.215 vol.I).

Exprimându-și dezacordul cu soluția instanței de fond, în termen legal, Președintele Republicii Moldova a contestat-o cu apel, solicitând admiterea acestuia, casarea hotărârii judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, din 31 decembrie 2021, cu

pronunțarea unei noi hotărâri de respingere a cererii de chemare în judecată, (f.d.132, 151, vol.II).

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil şi de contencios administrativ al Curții Apel Bălți consideră greșite concluziile primei instanțe, fiind rezultatul aplicării şi interpretării eronate a normelor de drept procedural, cât și aprecierea eronată a circumstanțele de fapt ale cauzei, fapt ce a generat emiterea unei hotărâri neîntemeiate.

Astfel probatoriul cauzei denotă faptul că, prin notificarea Curții de apel Bălți nr.25044 din 23.11.2022, s-a solicitat de la Consiliul Superior al Magistraturii prezentarea dosarului administrativ legat de emiterea Hotărârii Consiliului Superior al Magistraturii nr.211/18 din 28.07.2020, pe marginea concursului pentru suplinirea funcției vacante de Președinte al Curții de Apel Chișinău, (f.d.26 vol.V). Iar, la 20.12.2022 la adresa Curții de Apel Bălți a parvenit dosarul administrativ solicitat, (f.d.33 vol.V).

Deci, potrivit dosarului administrativ menționat supra se atestă că, prin Hotărârea Plenului Consiliului Superior al Magistraturii nr. 436/32 din 13 decembrie 2019 a fost anunțat concurs pentru suplinirea funcției vacante de președinte la Curtea de Apel Chișinău, anunțul fiind publicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr.1-2 din 03 ianuarie 2020, (f.d.44 vol.V).

În termenul stabilit a depus cerere de participare la concurs în vederea accederii la funcție administrativă judecătorul Iordan Iurie de la Curtea de Apel Chișinău.

Ținând cont de faptul că la concursul respectiv a depus cerere de participare doar un candidat, Plenul Consiliului Superior al Magistraturii prin Hotărârea nr.148/11 din 02 iunie 2020, a prelungit termenul de depunere a cererilor de participare la concursul pentru suplinirea postului vacant de președinte la Curtea de Apel Chișinău, anunțat prin Hotărârea CSM nr.436/32 din 13 decembrie 2019, (f.d.47 vol.V).

Potrivit aceluiași dosar administrativ se atestă că, în termenul stabilit prin Hotărârea nr.148/11 din 02 iunie 2020, adică la data de 07.07.2020, judecătorul Vladislav Clima de la Curtea de Apel Chișinău a depus cerere de participare la concurs privind suplinirea funcției vacante de președinte la Curtea de Apel Chișinău, (f.d.51 vol.V).

Conform agendei ședinței Plenului CSM nr.18 din 28-29 iulie 2020, pe ordinea de zi la pct.6 a fost inclusă chestiunea cu privire la desfășurarea concursului pentru suplinirea funcției vacante de președinte al Curții de Apel Chișinău, (f.d.35 vol.V), la care a fost anexată lista judecătorilor care au depus cereri de participare după cum urmează: Iordan Iurie judecător/vicepreședinte la Curtea de Apel Chișinău și Clima Vladislav judecător la Curtea de Apel Chișinău, (f.d.38 vol.V).

Astfel, potrivit extrasului din Procesul-verbal al ședinței CSM nr.18 din 28 – 29 iulie 2020, la ședința CSM s-au prezentat: președintele ședinței Plenului – Anatol Pahopol și membrii CSM – Luiza Gafton, Dorel Mustață, Victor Micu, Nina Cernat, Anatolie Galben, Elena Belei, Carolina Ciugureanu-Mihailuță, Mariana Timotin, Ion Crețu, Valentina Coptileț, Alexandr Stoianoglo, Petru Moraru; membrii CSM absenți – Fadei Nagacevschi și Președintele CSJ (funcție vacantă); secretarul ședinței – Dorina Lambarschi și reprezentantul Secretariatului CSM – Cioară Natalia. Președintele ședinței

– Anatol Pahopol, ținând cont de numărul membrilor prezenți, a considerat ședința deliberativă, declarând-o deschisă. Președintele ședinței a propus spre aprobare Agenda ședinței nr.18 din 28 iulie 2020, aceasta fiind aprobată unanim. În sala de ședință a CSM au fost invitați judecătorii Iurie Iordan și Vladislav Clima de la Curtea de Apel Chișinău.

Tot aici este de menționat că, candidații nu au înaintat recuzări către membrii CSM, mai mult, aceștia și-au susținut cererile de participare la concurs. Membrul raportor a expus date relevante din activitatea candidaților; au fost examinate dosarele candidaților; candidații la funcția de președinte al Curții de Apel Chișinău, au prezentat în fața membrilor CSM motivarea personală pentru care aspiră la funcția vizată, dând răspuns la întrebările membrilor CSM.

Deci, urmare a examinării candidaturilor judecătorilor participanți la concurs, în rezultatul deliberării, cu 9 (nouă) voturi „*pro*" și 3 (trei) „*contra*" ale membrilor CSM, cu drept de vot, prezenți la ședință, Plenul Consiliului Superior al Magistraturii, câștigător al concursului a fost declarat judecătorul Vladislav Clima de la Curea de Apel Chișinău.

Astfel, prin Hotărârea CSM nr.211/18 din 28.07.2020, s-a propus Președintelui Republicii Moldova numirea judecătorului Vladislav Clima în funcția de președinte al Curții de Apel Chișinău, pe un termen de 4 (patru) ani, înaintând proiectul decretului respectiv, (f.d.52 vol.V).

Relevant este și faptul că, membrii Consiliului Superior al Magistraturii Nina Cernat, Dorel Mustață și Anatolie Galben, în temeiul art.24 alin.(4) al Legii cu privire la CSM, și-au exprimat dezacordul cu Hotărârea Plenului Consiliului Superior al Magistraturii nr.211/18 din 28 iulie 2020, prin care, judecătorul Vladislav Clima de la Curtea de Apel Chișinău a fost propus Președintelui RM pentru numirea în funcția de președinte al Curții de Apel Chișinău, considerând că Hotărârea dată întră în dezacord cu principiile internaționale de care urmează a se ține cont la promovarea judecătorilor.

Ca temei al dezacordului a fost invocat faptul că, judecătorul Vladislav Clima, în toamna anului 2019 a fost unul dintre organizatorii procedurilor neconstituționale de revocare a membrilor CSM și alocării instituționale a activității organului de autoadministrare judecătorească. Neconstituționalitatea acestor acțiuni a fost constatată de Comisia de la Veneția, declarațiile Președintelui Comisiei de la Veneția d. Gianni Buquicchio, în acest sens, fiind făcute publice. Prin acțiunile întreprinse în toamna anului 2019, judecătorul Vladislav Clima a admis un atentat asupra organului reprezentativ al puterii judecătorești, nesocotind grav legea fundamentală. Prin această activitate judecătorul vizat a compromis statutul de judecător, încălcând flagrant obligația de a se supune doar legii și nu intereselor de grup.

Elucidând asemenea situații, în opinia acestor trei membri ale CSM, se constată existența unui favor abuziv acordat judecătorului Vladislav Clima, determinat de susținerea fără merit a acestui candidat la o funcție administrativă în Curtea de Apel Chișinău, care este o instanță de judecată strategică din punctul de vedere al categoriilor de dosare atribuite în competență pentru examinare, (f.d.60 vol.V).

La data de 2 septembrie 2020, urmare a Hotărârii Consiliului Superior al Magistraturii nr.211/18 din 28 iulie 2020, domnul Vladislav Clima a fost numit, prin Decretul Președintelui Republicii Moldova nr.1747-VIII, pe un termen de patru ani, în

funcția de președinte al Curții de Apel Chișinău. Prezentul decret a intrat în vigoare la data publicării, acesta fiind publicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr.226-228 art. 490 din 04.09.2020.

Iar, la 28.05.2021 Președintele Republicii Moldova a emis decretul nr.104-IX, prin care a decretat revocarea Decretului Președintelui Republicii Moldova nr.1747-VIII din 2 septembrie 2020 privind numirea domnului Vladislav Clima în funcția de președinte al Curții de Apel Chișinău și restituirea către Consiliul Superior al Magistraturii, pentru examinare, Hotărârea cu privire la desfășurarea concursului pentru suplinirea funcției vacante de președinte al Curții de Apel Chișinău nr.211/18 din 28 iulie 2020, în conformitate cu prevederile art.19 alin.4 din Legea nr.947/1996 cu privire la Consiliul Superior al Magistraturii, (f.d.12 vol.I).

În motivarea acestuia s-a invocat că, *actualului Președinte al Republicii Moldova i-au devenit cunoscute circumstanțe noi legate de modul de desfășurare a concursului, de care, la momentul adoptării hotărârii respective, membrii Consiliului Superior al Magistraturii nu au ținut cont, ceea ce periclitează grav interesul public, imaginea şi încrederea în independența justiției şi în asigurarea bunăstării comune.*

Aceste fapte şi circumstanțe cunoscute recent țin de vicierea procedurii de selectare şi promovare în cazul judecătorului Vladislav Clima, din cauza existenței conflictului de interese nedeclarat de către unii membri ai Consiliului Superior al Magistraturii care au participat la luarea deciziei: Vladislav Clima avea calitatea de judecător în cauza administrativă privind contestarea hotărârii Consiliului Superior al Magistraturii prin care a fost eliberat acordul de tragere la răspundere penală a ex-judecătorului Mihail Ciugureanu, tatăl membrului Consiliului Superior al Magistraturii Carolina Ciugureanu-Mihailuță, iar membrul Consiliului Superior al Magistraturii Elena Belei avea calitatea de conducător științific al doctorandului Vladislav Clima.

Deasemenea în motivarea decretului s-a mai reținut că *la momentul emiterii decretului de numire a judecătorului Clima Vladislav în funcția de președinte a Curții de Apel Chișinău, nu au fost elucidate toate condițiile ce țin de asigurarea criteriilor de integritate și reputație ireproșabilă, precum și a procedurilor legale de selectare și propunere de numire în funcția de președinte a Curții de Apel Chișinău a domnului Vladislav Clima. Circumstanțele menționate trezesc suspiciuni rezonabile și evidente ce pun în pericol imaginea și încrederea în sistemul justiției și în transparența procedurii de promovare în funcțiile de conducere ale instanțelor judecătorești. În calitatea sa de garant constituțional al suveranității, în sensul art. 77 alin. 2 al Constituției, avînd în vedere necesitatea asigurării unui just echilibru de proporționalitate între interesul individual al judecătorului Vladislav Clima de a exercita funcția de președinte al Curții de Apel Chișinău și interesul general privind încrederea societății în justiție, dar și obiectul constituțional de asigurare a exercitării puterii de stat conform exigențelor principiilor statului de drept, Președintele Republicii Moldova a considerat că prioritate au ultimele două.*

Se mai arată în decretul Președintelui Republicii Moldova şi că, factorii consemnați indică asupra nerespectării cerințelor legale cu privire la împrejurările care exclud participarea la examinare sau împrejurările ce ar trezi îndoieli privind

obiectivitatea membrilor Consiliului Superior al Magistraturii, conform art. 18 alin. 1 din Legea cu privire la Consiliul Superior al Magistraturii, precum și condițiilor obligatorii, stipulate la art. 25, art. 49 alin. 1 și alin. 2, art. 50 alin. 1 și alin. 2 din Codul administrativ, ce țin de exercitarea imparțială a atribuțiilor funcționale în cadrul procedurii administrative.

La fel, decretul contestat mai indică că, potrivit art. 146 alin. 1 lit. c) și lit. e) din Codul administrativ, un act administrativ individual legal favorabil poate fi revocat în tot sau în parte cu efect pentru viitor, chiar și după ce a devenit incontestabil, atunci cînd în baza faptelor survenite ulterior, autoritatea publică ar avea dreptul sa nu emită actul și fără revocarea lui s-ar periclita interesul public, precum și atunci cînd revocarea este necesară prevenirii sau înlăturării dezavantajelor grave pentru bunăstarea comună. Deasemenea, potrivit alin. 3 din același articol, dacă autoritatea publică află despre fapte care justifică revocarea unui act administrativ conform celor specificate, revocarea se admite doar în decursul unui an din momentul în care autoritatea publică competentă conform art. 148 a aflat despre toate faptele necesare pentru o decizie de revocare.

Deci, raportînd circumstanțele concrete ale speței la prevederile legale menționate, se concluzionează că revocarea decretului de numire a judecătorului Vladislav Clima în funcția de președinte al Curții de Apel Chișinău este admisă de lege.

Totodată, după cum se indică în decret*, înlăturarea eventualelor deficiențe de legalitate și de restabilire a încrederii societății în justiție și a imaginii acesteia nu pot avea loc altfel decît prin acordarea posibilității subiecților îndrituiți de a lua decizii în conformitate cu toate rigorile și procedurile legale. Potrivit prevederilor art. 4 alin. 1 lit. a) și art. 19 ali n. 1 și alin. 2 din Legea cu privire la Consiliul Superior al Magistraturii, Consiliului Superior al Magistraturii îi aparține competența exclusivă de a selecta și a propune candidați pentru funcția de președinte de instanță, misiunea constituțională a Președintelui Republicii Moldova în procesul respectiv fiind cea de garant al exercitării puterii de stat în domeniul justiției, exclusiv în interesul titularului suveranității naționale și cu respectarea exigențelor statului de drept.*

Astfel, se concluzionează în decret *că, revocarea decretului Președintelui Republicii Moldova nr. 1747-VIII și restituirea Consiliului Superior al Magistraturii a Hotărîrii nr. 211/18 pentru examinarea obiecțiilor formulate, în conformitate cu prevederile art. 19 alin. 4 din Legea cu privire la Consiliul Superior al Magistraturii, pot fi considerate soluții echitabile în raport cu interesul generale al justiției.*

Pornind de la conținutul și argumentele decretului contestat, Completul reține că, potrivit art.1 al Legii cu privire la Consiliul Superior al Magistraturii nr.947 din 19.07.1996, Consiliul Superior al Magistraturii este un organ independent, format în vederea organizării şi funcționării sistemului judecătoresc, şi este garantul independenței autorității judecătorești. Consiliul Superior al Magistraturii exercită autoadministrarea judecătorească.

Articolul 2 al aceleiași legi prevede că, modul de organizare şi de funcționare ale Consiliului Superior al Magistraturii este reglementat de Constituție, de legile privind organizarea judecătorească, cu privire la statutul judecătorului, de prezenta lege şi de alte acte normative.

Conform art.3 alin.(1) – (2) din aceeași lege relevă că, Consiliul Superior al Magistraturii este constituit din 15 membri. În componența Consiliului Superior al Magistraturii intră judecători şi profesori de drept titulari, precum şi Președintele Curții Supreme de Justiție, ministrul justiției şi Procurorul General care sânt membri de drept.

În conformitate cu art.4 al.(1) lit.a) al Legii cu privire la Consiliul Superior al Magistraturii nr.947 din 19.07.1996, întru exercitarea funcțiilor sale, Consiliul Superior al Magistraturii are următoarele competente referitoare la cariera judecătorilor: a) face propuneri Președintelui Republicii Moldova sau, respectiv, Parlamentului de numire, promovare la o instanță superioară, transferare la o instanță de același nivel sau la o instanță inferioară, de numire în funcția de președinte sau de vicepreședinte de instanță ori de eliberare din funcție a judecătorilor, președinților şi vicepreședinților instanțelor judecătorești.

Prevederile art.10 al legii menționate supra statuează că, membrul Consiliului Superior al Magistraturii este în drept: a) să ia cunoștință de materialele prezentate Consiliului spre examinare; b) să participe la examinarea lor; c) să facă demersuri, să-şi expună argumentele şi să prezinte materiale suplimentare; d) să solicite instanțelor judecătorești, Ministerului Justiției, altor instituții şi organizații informațiile şi documentele necesare îndeplinirii atribuțiilor sale; e) să propună spre examinare în ședință probleme ce țin de competența Consiliului; f) să participe la adoptarea de hotărâri prin vot şi să-şi expună, după caz, opinia separată; g) să beneficieze de alte drepturi în condițiile legii.

Articolul 11 alin. 1 lit. a) și g) din aceeași lege, prevede: membrul Consiliului Superior al Magistraturii este obligat să-şi exercite atribuţiile în conformitate cu legea și să respecte prevederile legale privind conflictul de interese şi regimul juridic al incompatibilităţilor şi interdicţiilor.

Iar, potrivit art. 18 alin. 1 și 2 din Legea menționată, membrul Consiliului Superior al Magistraturii nu poate participa la examinarea problemei şi urmează să fie recuzat dacă există împrejurări care exclud participarea lui la examinare sau împrejurări ce ar trezi îndoieli privind obiectivitatea lui. În cazul în care există astfel de împrejurări, membrul Consiliului este obligat să declare autorecuzarea. Pentru aceleaşi motive, recuzarea poate fi făcută de persoana a cărei problemă se examinează, precum şi de persoana care a prezentat materialele spre examinare.

În conformitate cu art.25 din Codul administrativ, autoritățile publice şi instanțele de judecată competente trebuie să îşi exercite atribuțiile legale în mod imparțial, indiferent de propriile convingeri sau interesele persoanelor care le reprezintă.

Articolul 50 din Codul administrativ statuează că, (1) pentru o autoritate publică într-o procedură administrativă nu pot acționa, de asemenea, persoanele în privința cărora există un motiv de justificare a neîncrederii față de o exercitare imparțială a funcției. (2) Motivul indicat la alin.(1) poate exista, în special, atunci când persoana care acționează pentru autoritatea publică: d) are un interes economic sau personal față de rezultatul procedurii administrative.

Iar, art.51 alin.(1) Cod administrativ învederează că, persoana aflată într-una din situațiile prevăzute la art.49 sau 50 are obligația să declare în scris superiorului său

ierarhic conflictul de interese care există. Respectiv, art.52 alin.(1) prevede că, în temeiurile prevăzute la art.49 şi 50, participanții la procedura administrativă pot recuza persoanele care acționează pentru autoritatea publică în această procedură până la finalizarea ei. Cererea de recuzare se depune în scris sau verbal prin consemnarea ei într-un proces-verbal.

Pornind de la prevederile legale menționate, cu referitor la vicierea procedurii de selectare şi promovare a judecătorului Curții de Apel Chişinău Clima Vladislav în legătură cu conflictul de interese a acestuia cu membru Consiliului Superior al Magistraturii Carolina Ciugureanu-Mihailuță, Colegiul judiciar reține că, la data de 02 august 2017, ex-judecătorul Ciugureanu Mihail a sesizat Curtea Supremă de Justiție, contestând Hotărârea Consiliul Superior al Magistraturii nr.496/23 din 18 iulie 2017. Iar, prin încheierea din 04 aprilie 2019, Curtea Supremă de Justiție și-a declinat competența către Curtea de Apel Chișinău în legătură cu intrarea în vigoare a Codului Administrativ, (f.d.26 vol.III).

La 22 aprilie 2019, dosarul se înregistrează în Curtea de Apel Chişinău şi se repartizează pentru judecare judecătorului raportor Anatolie Minciuna (f.d.29 vol.III). Cauza urma a fi examinată de completul compus din judecătorii Anatolie Minciuna, Viorica Mihaila şi Victoria Sîrbu, complet format prin dispoziția președintelui Curții de Apel Chişinău nr.1 din 02 ianuarie 2019 (f.d.30 vol.III).

La 23 aprilie 2019, judecătorul Anatolie Minciuna îşi declară abținerea de la judecarea cauzei, invocând relațiile de colegialitate cu reclamantul (f.d.33 vol.III). Iar, prin încheierea Curţii de Apel Chişinău, din 08 mai 2019, s-a admis declarația de abținere (f.d.37 vol.III).

La 16 mai 2019, dosarul se repartizează aleatoriu judecătorului raportor Ala Malîi (f.d.39 vol.III), respectiv în completul format prin dispoziția nr.1 din 02 ianuarie 2019 compus din judecătorii Clima Vladislav şi Palanciuc Ecaterina, (f.d.40 vol.III).

La 24 iunie 2019, în ședința de judecată judecătorul Clima Vladislav declară abținerea sa de la judecarea dosarului, motivând că unul din motivele demersului formulat de Procurorul general în vederea ridicării imunității judecătorului Mihail Ciugureanu sunt soluțiile Curții Supreme de Justiție date sub președinția judecătorului Nicolae Clima (f.d.43 vol.III). Prin încheierea Curții de Apel Chişinău, din 10 iulie 2019, declarația de abținere a fost respinsă (f.d.44 vol.III).

La 16 septembrie 2019, Completul Curții de Apel Chişinău a emis o încheiere prin care a transmis dosarul Curții Supreme de Justiție în vederea deciderii strămutării lui în altă Curte de Apel, motivând pe calitatea subiectului reclamant, de ex-judecător al instanței în care se judecă dosarul, corespunzător afectarea percepției de tribunal imparțial (f.d.46 vol.III). Prin încheierea Curții Supreme de Justiție, din 13 noiembrie 2019, demersul Curții de Apel Chişinău privind strămutarea dosarului s-a respins (f.d.108 vol.III).

La 30 decembrie 2019, președintele interimar al Curții de Apel Chişinău adoptă dispoziția nr.56 privind constituirea completelor de judecată în cadrul Colegiilor Curții de Apel Chişinău pentru anul 2020, prin care judecătorului raportor Malîi Ala i se modifică specializarea din contencios administrativ în judecător specializat în materia de drept

comun, inclusiv este desemnată membră a completului compus din judecătorii Budăi Nelea şi Muruianu Ion. Prin dispoziție, dosarele de contencios administrativ neîncepute şi neexaminate vor fi finalizate în componența completului nou format (f.d.53 vol.III).

La 15 ianuarie 2020, judecătorii Ion Muruianu şi Nelea Budăi formulează declarație de abținere de la judecare, motivând pe relațiile de colegialitate cu reclamantul dar şi lipsa de competență în judecarea dosarelor de contencios administrativ (f.d.57, 59 vol.III). Prin încheierea Curții de Apel Chişinău, din 22 ianuarie 2020, declarația de abținere de la judecare a judecătorilor Ion Muruianu şi Nelea Budăi a fost admisă (62 vol.III).

La 23 ianuarie 2020, Programul Integrat de Gestionare a Dosarelor, desemnează aleatoriu pe judecătorii Grigore Daşchevici (președinte de complet) şi Clima Vladislav, pe lângă judecătorul raportor Ala Malîi, pentru examinarea dosarului (f.d.65 vol.III).

La 02 martie 2020, președintele completului judecătorul Grigore Daşchevici, declară abținerea de la judecarea dosarului, invocând relațiile de colegialitate cu reclamantul (f.d.66 vol.III). Prin încheierea Curții de Apel Chişinău, din 10 martie 2020, declarația de abținere a judecătorului Grigore Daşchevici de la examinarea cauzei, a fost respinsă (f.d.68 vol.III).

La 22 septembrie 2020, Clima Vladislav a declarat repetat abținerea de la judecarea cauzei, motivată expres pe prezumatele prejudecăți derivate din votul exprimat de către membrul CSM Carolina Mihailuţa-Ciugureanu, în cadrul desfăşurării concursului pentru funcția de președinte al Curții de Apel Chişinău şi dosarul pendinte (f.d.72 vol.III). Prin încheierea Curții de Apel Chişinău, din 28 septembrie 2020, declarația de abținere depusă de Clima Vladislav a fost respinsă (f.d.79 vol.III).

La 05 octombrie 2020, judecătorul raportor Malîi Ala, în calitate de judecător specializat în judecarea dosarelor de drept comun, dar împuternicit să examineze o cauză de contencios administrativ în temeiul dispoziției președintelui interimar al Curții de Apel Chişinău nr.56 din 30 decembrie 2019 privind constituirea completelor de judecată în cadrul Colegiilor Curții de Apel Chişinău pentru anul 2020, sub interdicția statuată de art.192, 193 şi 199 Codul administrativ şi considerându-se necompetentă în a judeca o cauză de contencios administrativ, şi-a declinat competența de la judecarea dosarului în favoarea judecătorilor specializați în examinarea acțiunilor de contencios administrativ (f.d.83 vol.III).

În paralel, la 08 octombrie 2020, Consiliul Superior al Magistraturii a formulat o propunere de recuzare a judecătorului Clima Vladislav de la examinarea dosarului, invocând aceleași prejudecăți legate de participarea membrului CSM Carolina Mihailuţa-Ciugureanu în cadrul concursului pentru promovarea în funcția de președinte al Curții de Apel Chişinău şi calitatea de membru al completului al judecătorului Clima Vladislav la examinarea dosarului Ciugureanu Mihail către Consiliul Superior al Magistraturii (f.d.89 vol.III). Prin încheierea Curții de Apel Chişinău, din 13 octombrie 2020, propunerea de recuzare formulată de reprezentantul Consiliului Superior al Magistraturii a fost respinsă, (f.d.92 vol.III).

La 21 octombrie 2020, urmare a declinării competenței de către judecătorul Malîi Ala, dosarul a fost dispus distribuirii aleatorii repetate, astfel că urmare a acestui

exercițiu, Programul Integrat de Gestionare a Dosarelor a constatat eligibilitatea şi a repartizat judecătorului raportor Maria Guzun, care face parte în completul de judecată constituit din: președintele completului - Clima Vladislav şi judecătorii Grigore Dașchevici și Maria Guzun, (f.d.100 vol.III).

Prin hotărârea Curții de Apel Chișinău, **din 07 decembrie 2020**, s-a admis acțiunea în contestare depusă de Mihail Ciugureanu, iar hotărârea Consiliului Superior al Magistraturii nr.496/23 din 18 iulie 2017 „cu privire la sesizarea Procurorului General, Eduard Harunjen, referitor la eliberarea acordului pentru pornirea urmării penale, efectuarea unor acțiuni de urmărire penală şi tragerea la răspundere penală a unui judecător" a fost anulată (f.d.101 vol.III).

În atare împrejurări este de menționat faptul că, ex-judecătorul Mihail Ciugureanu este tatăl lui Carolina Ciugureanu-Mihailuță, ultima fiind membru al Consiliului Superior al Magistraturii la momentul desfășurării concursului de ocupare a funcției vacante de președinte al Curții de Apel Chișinău, la care a candidat judecătorul Vladislav Clima.

La rândul său Colegiul judiciar reține că, potrivit extrasului din procesul-verbal al ședinței Plenului Consiliului Superior al Magistraturii nr.18 din 28-29 iulie 2020 (f.d.42 vol.V) și Hotărârea CSM nr.211/18 **din 28.07.2020** (f.d.52 vol.V), se atestă că, Ciugureanu-Mihailuță Carolina deținând calitatea de membru al CSM a participat la desfășurarea concursului pentru suplinirea funcției vacante de președinte al Curții de Apel Chișinău, mai mult, aceasta și-a dat votul pentru candidatura judecătorului Vladislav Clima, în procedura căruia se afla spre examinare, în ordine de contencios administrativ, acțiunea formulată de tatăl ei, ex-judecătorul Ciugureanu Mihail către CSM.

Astfel, membrul CSM, Ciugureanu-Mihailuţă Carolina, cunoscând despre existența circumstanțelor ce ar trezi îndoieli privind obiectivitatea votului ei, nu a rezolvat suspiciunile de „imparțialitate" în cadrul procedurii stabilite de lege și nu a declarat abținere de la examinarea chestiunii cu privire la desfășurarea concursului pentru suplinirea funcției vacante de președinte al Curții de Apel Chișinău, în partea ce ține de candidatul Vladislav Clima.

Mai mult, candidatul Clima Vladislav, nu a cerut recuzarea membrului CSM, Ciugureanu-Mihailuţa Carolina, pe motivul că participarea dânsei la examinare candidaturii sale, ar trezi bănuieli şi suspiciuni privind obiectivitatea votului acordat în cadrul Plenului CSM, acest fapt rezultă expres din procesul-verbal al ședinței Plenului Consiliului Superior al Magistraturii nr.18 din 28-29 iulie 2020 (f.d.43 vol.V).

Prin urmare, aceste fapte şi circumstanțe țin de vicierea procedurii de selectare şi promovare în cazul judecătorului Vladislav Clima, care avea calitatea de judecător în cauza administrativă privind contestarea hotărârii Consiliului Superior al Magistraturii prin care a fost eliberat acordul de tragere la răspundere penală a ex-judecătorului Mihail Ciugureanu, tatăl membrului Consiliului Superior al Magistraturii Carolina Ciugureanu-Mihailuţă, care a participat la luarea deciziei.

Astfel, reieșind din cele învederate supra, Colegiul civil și de contencios administrativ al Curții de Apel Bălți constată situația existenței unui conflict de interese

care a dus la influențarea exercitării imparțiale şi obiective a obligațiilor şi responsabilităților ce le revin subiecților declarării conflictului.

Referitor la pretinsul conflict de interese dintre judecătorul Curții de Apel Chişinău Clima Vladislav şi membru Consiliului Superior al Magistraturii Belei Elena, precum că ultima avea calitatea de conducător științific al doctorandului Vladislav Clima, instanța de apel reține următoarele:

Potrivit adeverinței nr.21/23D din 13 martie 2023, eliberat de Oficiul studii doctorat şi post doctorat al Universității de Stat din Moldova, Clima Vladislav a fost înmatriculat la studiile superioare de doctorat în cadrul Școlii Doctorale Științe Juridice, specialitatea 553.03 - *Drept procesual civil*, studii cu frecvență redusă, începând cu 01 noiembrie 2016 prin ordinul nr. 96-c din 28 noiembrie 2016. Iar, prin ordinul nr.247-c din 31 octombrie 2022 a fost exmatriculat conform pct.90 din Regulamentul privind organizarea studiilor superioare de doctorat, ciclul III, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.1007 din 10 decembrie 2014 (expirarea termenului de studii), (f.d.105 vol.V).

Conform extrasului din proces-verbal nr.3 de la ședința din 29 noiembrie 2016 a Consiliului Științific al Universității de Stat din Moldova, ce a avut ca obiect de referință aprobarea temei pentru teza de doctor şi a conducătorului științific, s-a aprobat tema pentru teza de doctor a dlui Clima Vladislav în formularea „*Incidente procedurale în cadrul executării silite civile*", la specialitatea 553.03 – drept procesual civil şi s-a confirmat în calitate de conducător științific dl Cojuhari Alexandru, prof.univ., dr.hab. în drept, (f.d.106 vol.V).

Potrivit extrasului din procesul-verbal nr.1 din 30 septembrie 2020 a Consiliului Științific al Universității de Stat din Moldova, având obiectul de referință schimbarea conducătorului științific, s-a confirmat în calitate de conducător științific doamna Belei Elena, conferențiar universitar, doctor în drept (anterior Cojuhari Alexandru, prof.univ., dr.hab. în drept) al doctorandului Clima Vladislav, anul IV, Școala de Științe Juridice, domeniul 5. Științe sociale şi economice, ramura științifică 55. Științe juridice, profilul științific 553. Drept privat, specialitatea 553.03 - Drept procesual civil, tema tezei de doctor „*Incidente procedurale în cadrul exercitării silite civile*", (f.d.107 vol.V).

Prin urmare, procedurile de desemnare a conducătorului științific al doctorandului Vladislav Clima au demarat abia în septembrie 2020, astfel Colegiul civil conchide că la 28 iulie 2020, data desfășurării concursului, membrul CSM Belei Elena nu putea să declare un conflict de interese, pe motivul inexistenței acestuia.

Colegiul judiciar nu va reține argumentul apelantului privind invocarea acestui conflict sub premisa unor pretinse relații interpersonale, legate de formarea profesională pe parcursul studiilor de doctorand a candidatului Clima Vladislav, deoarece în perioada noiembrie 2016 – septembrie 2020, doctorandul Clima Vladislav s-a aflat sub îndrumarea științifică a altui conducător.

Nu pot fi reținute la caz nici argumentele apelantului precum că, deținerea de către Belei Elena a calității de șef al departamentului drept procedural în cadrul facultății de drept a Universității de Stat din Moldova, corespunzător existența relațiilor de colegialitate pe parcursul mai multor ani cu Vladislav Clima care făcea parte din colectivul departamentului, din considerentele că asemenea argumente care să ducă la

revocarea decretului de numire în funcția de președinte a Curții de Apel Chișinău a lui Clima Vladislav, nu s-au reținut în decretul contestat cu nr. 104-IX din 28.05.2021.

Potrivit art.18 Cod administrativ, interesul public vizează ordinea de drept, democrația, garantarea drepturilor şi a libertăților persoanelor, precum şi obligațiile acestora, satisfacerea necesităților sociale, realizarea competențelor autorităților publice, funcționarea lor legală şi în bune condiții.

Conform art.146 alin.(1) lit.c) și lit.e) Cod administrativ, un act administrativ individual legal favorabil poate fi revocat în tot sau în parte cu efect pentru viitor, chiar şi după ce a devenit incontestabil, numai atunci când: c) în baza faptelor survenite ulterior, autoritatea publică ar avea dreptul să nu emită actul şi fără revocarea lui s-ar periclita interesul public; e) revocarea este necesară prevenirii sau înlăturării dezavantajelor grave pentru bunăstarea comună.

Aderent alin.(3) al aceluiași articol statuează că, dacă autoritatea publică află despre fapte care justifică revocarea unui act administrativ conform alin.(1) sau (2) din prezentul articol, revocarea se admite doar în decursul unui an din momentul în care autoritatea publică competentă conform art.148 a aflat despre toate faptele necesare pentru o decizie de revocare. Această prevedere nu se aplică dacă beneficiarul a obținut actul administrativ prin inducere dolosivă în eroare, amenințare sau corupere.

În corolar, Colegiul civil și de contencios administrativ constată că, la momentul desfășurării concursului pentru suplinirea funcției vacante de președinte al Curții de Apel Chișinău, a existat un conflict de interese între judecătorul Curții de Apel Chișinău – Clima Vladislav și membrul CSM – Mihailuță-Ciugureanu Carolina, care nu a fost declarat de careva din ei, fapt care s-a soldat cu emiterea Hotărârii CSM nr.211/18 din 28.07.2020 (f.d.52 vol.V) și adoptarea Decretului Președintelui Republicii Moldova 1747-VIII din 02.09.2020 de numire a domnului Clima Vladislav în funcția de președinte al Curții de Apel Chișinău, pe un termen de patru ani. Or, reieșind din sensul noțiunii de *conflict de interese*, înserat în art. 2 a Legii privind declararea averii şi a intereselor personale, nr. 133 din 17.06.2016, aceasta semnifică situaţia în care subiectul declarării are un interes personal ce influenţează sau ar putea influenţa exercitarea imparţială şi obiectivă a obligaţiilor şi responsabilităţilor ce îi revin potrivit legii.

În atare ordine de idei, instanța de apel reține că, la momentul emiterii decretului revocat, nu au fost elucidate toate condițiile ce țin de asigurarea criteriilor de integritate şi reputație ireproșabilă, precum şi a procedurilor legale de selectare şi propunere de numire în funcția de președinte al Curții de Apel Chişinău a domnului Vladislav Clima.

Or, aceste circumstanțe trezesc suspiciuni rezonabile şi evidente ce pun în pericol imaginea şi încrederea în sistemul justiției şi în transparența procedurii de promovare în funcțiile de conducere ale instanțelor judecătorești. Factorii consemnați indică asupra nerespectării cerințelor legale cu privire la împrejurările care exclud participarea la examinare sau împrejurările ce ar trezi îndoieli privind obiectivitatea membrului Consiliului Superior al Magistraturii, conform art.18 alin.(1) din Legea cu privire la Consiliul Superior al Magistraturii, precum şi condițiilor obligatorii, stipulate la art.25, art.49 alin.(1) şi alin.(2), art.50 alin.(1) şi alin.(2) din Codul administrativ, ce țin de exercitarea imparțială a atribuțiilor funcționale în cadrul procedurii administrative.

Un alt argument al revocării decretului de numire a judecătorului Vladislav Clima în funcție de președinte al Curții de Apel Chișinău îl constituie faptul că la numire nu au fost asigurate toate condițiile de integritate și reputație ireproșabilă, fapt ce a pus în pericol imaginea și încrederea în sistemul de justiție, dar și interesul public.

În argumentarea acestei poziții, în cadrul ședinței instanței de apel, reprezentantul apelantei a explicat următoarele: *”dl Vladislav Clima a menținut decizia arbitrară a judecătorului Rodica Berdilo, prin care s-au anulat pentru motive inventate alegerile pentru funcția de primar în mun. Chișinău în a. 2018, decizii care au desconsiderat, pe de o parte, votul liber al cetățenilor capitalei țării, iar, pe de altă parte, au avut consecințe catastrofale pentru țară, instituțiile Uniunii Europene suspendînd asistența macrofinanciară pentru Republica Moldova din cauza nerespectării principiilor statului de drept.”*

Reținînd acest deziderat împreună cu situația conflictului de interese admis de membrul Consiliului Superior al Magistraturii Carolina Ciugureanu-Mihailuţă la numirea lui Clima Vladislav în funcția de președinte a Curții de Apel Chișinău, prin prisma cadrului normativ mai sus-enunțat, se concluzionează că revocarea decretului de numire a judecătorului Vladislav Clima în funcția de președinte al Curții de Apel Chişinău este admisă de lege. Totodată, înlăturarea eventualelor deficienţe de legalitate şi restabilirea încrederii societății în justiție şi a imaginii acesteia nu pot avea loc altfel decât prin acordarea posibilității subiecților îndrituiți de a lua decizii în conformitate cu toate rigorile şi procedurile legale. Potrivit prevederilor art.4 alin.(1) lit.a) şi art.19 alin.(1) şi alin.(2) din Legea cu privire la Consiliul Superior al Magistraturii, Consiliului Superior al Magistraturii îi aparține competența exclusivă de a selecta şi a propune candidați pentru funcția de președinte de instanță, misiunea constituțională a Președintelui Republicii Moldova în procesul respectiv fiind cea de garant al exercitării puterii de stat în domeniul justiției, exclusiv în interesul titularului suveranității naționale şi cu respectarea exigențelor statului de drept.

Prin urmare, revocarea Decretului Președintelui Republicii Moldova nr.1747-VIII şi restituirea Consiliului Superior al Magistraturii a Hotărârii nr.211/18 pentru examinarea obiecțiilor formulate, în conformitate cu prevederile art.19 alin.(4) din Legea cu privire la Consiliul Superior al Magistraturii, pot fi considerate soluții echitabile în raport cu interesul general al justiției, dar și cu interesul public.

Într-o altă ordine de idei este de menționat că, la 18 martie 2022 judecătorul Clima Vladislav de la Curtea de Apel Chișinău a înaintat o cerere Consiliului Superior al Magistraturii, prin care solicită acceptarea cererii de demisie din funcția de judecător și președinte al Curții de Apel Chișinău, în baza art.25 alin.(1) lit. a), alin. (2) și art.26 alin.(1) din Legea nr. 544-XIII din 20 iulie 1995 cu privire la statutul judecătorului.

Prin hotărârea Plenului Consiliului Superior al Magistraturii nr.1/1 din 18.03.2022, s-a acceptat cererea de demisie a domnului Vladislav Clima din funcția de judecător și președinte al Curții de Apel Chișinău și s-a propus Președintelui Republicii Moldova eliberarea domnului Vladislav Clima din funcția de judecător și președinte al Curții de Apel Chișinău, în baza art.25 alin.(1) lit.a) din Legea cu privire la statutul judecătorului, înaintând proiectul decretului respectiv, (f.d.172 vol.VI).

Prin Decretul Președintelui Republicii Moldova nr.381-IX din 21.03.2022, publicat în Monitorul Oficial al R. Moldova nr. 79 art. 124 din 22.03.2022, domnul Vladislav Clima a fost eliberat din funcția de judecător şi președinte al Curții de Apel Chişinău, conform cererii de demisie. Prezentul decret a intrat în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, (f.d.174 vol.VI).

Reieșind din aceste împrejurări, la data de 12.07.2024, Curtea de apel Bălți, în temeiul art.219 coroborat cu art.17 Cod administrativ, și în baza art.233 Cod administrativ, a notificat intimatul/reclamantul Vladislav Clima solicitându-i concretizarea cerințelor din acțiune în legătură cu pretinsul drept vătămat, la momentul actual, ce ține de contestarea decretului Președintelui Republicii Moldova privind revocarea decretului de numire a dlui Vladislav Clima în funcția de președinte al Curții de Apel Chișinău, în condițiile în care reclamantul nu mai deține funcția de judecător, (f.d.164 vol.VI).

La data de 20.08.2024, prin intermediul poștei electronice a instanței de apel, avocatul Șpac Vadim în interesele lui Clima Vladislav a depus răspuns pe marginea notificării menționate supra, în care a invocat că, în esență prezentul litigiu este un litigiu de muncă. Această optică este dictată în dreptul intern de poziția cu valoare de principiu a Curții Constituționale care constată că mandatul administrativ de președinte al instanței de judecată reprezintă o varietate a raporturilor de muncă cu valoare constituțională în domeniul funcției publice, distinctă de raportul de muncă al judecătorului, fapt recunoscut în repetate rânduri chiar de către apelant. În jurisprudența Curții Constituționale se recunoaște expres cumulul funcțiilor de demnitate publică în cazul președintelui instanței judecătorești (pct.3 din Hotărârea Curții Constituționale nr.11 din 27.04.2010).

Or, demisionarea reclamantului/intimatului din funcția de judecător şi de președinte al Curții de Apel Chişinău pe parcursul examinării prezentului apel, nu afectează continuitatea prezentului litigiu în limita obiectului acțiunii formulat inițial şi însușit de către instanța de fond. Mai mult, actualitatea acțiunii în contestare formulată de reclamantul/intimatul Clima Vladislav nu este afectată, or prezentul litigiu nu se rezumă doar la pretinderea restabilirii în funcția de președinte al Curții de Apel Chişinău, ceea ce reprezintă în esență un fapt consumat.

În afară de aspectul numit, sunt revendicate drepturi cum ar fi:

i) dreptul la încasarea salariului neachitat pentru exercitarea funcției de președinte al Curții de Apel Chişinău pe perioada de până la demisionare (din actele prezentate de către Curtea de Apel Chişinău acesta nu a fost achitat);

ii) dreptul la garanții sociale şi în principal dreptul la pensie asupra căruia influențează stagiul de muncă în calitate de președinte de instanță judecătorească;

iii) nu în ultimul rând dreptul la reputație profesională, lezat în mod clar prin decretul contestat, or reclamantul/intimatul Clima Vladislav la ora actuală exercită profesia de avocat în care reputația profesională reprezintă un factor decisiv pentru atragerea şi păstrarea clientelei. Suplimentar, reclamantul/intimatul Clima Vladislav desfășoară activitate didactică şi pedagogică în cadrul Universității de Stat din Moldova

şi de formator în cadrul Institutului National al Justiției, activități ce implică şi depind nu doar de pregătirea juridică teoretică şi practică temeinică, dar şi de reputația profesională.

În concluzie, drepturile recunoscute de lege izvorâte şi/sau aferente raporturilor de muncă vizate în prezenta speță sunt revendicate în continuare de către reclamantul/intimatul Clima Vladislav, ceea ce indică în mod cert asupra actualității în prezent a acțiunii în contestare ce constituie obiectul prezentului litigiu.

A mai menționat că, acțiunea în contestare depusă de către reclamantul Clima Vladislav a fost admisă integral prin hotărârea Judecătoriei Chişinău, sediul Râşcani, din 31 decembrie 2021, aceasta fiind pusă în executare. Prin urmare reclamantul/intimatul Clima Vladislav a obținut o protecție judiciară adecvată a drepturilor sale încălcate prin decretul Președintelui Republicii Moldova privind revocarea decretului de numire a dlui Vladislav Clima în funcția de președinte al Curții de Apel Chişinău, chiar în condițiile în care hotărârea Judecătoriei Chişinău, sediul Râşcani din 31 decembrie 2021 era susceptibilă de a fi contestată cu apel.

Iar, în condițiile în care acțiunea în contestare depusă de către reclamantul/intimatul Clima Vladislav a fost în mod indubitabil admisibilă şi întemeiată cel puțin până la executarea hotărârii judecătorești de admitere a acesteia, intervenirea demisiei pe parcursul examinării prezentului apel nu mai poate influența cu efect retroactiv natura acțiunii legal depuse inițial şi admise pe fond.

Astfel, remarcă faptul că examinarea prezentei cauze în ordine de apel se datorează exclusiv apelului declarat de Președintele Republicii Moldova, care solicită verificarea legalității hotărârii instanței de fond. Reclamantul/intimatul Clima Vladislav nu a exercitat apel împotriva numitei hotărâri din lipsă de interes procesual.

Rezumând cele menționate supra, reclamantul/intimatul Clima Vladislav consideră că însuşeşte obiectul acțiunii în contencios administrativ depusă la 14 iulie 2021 şi solicită respingerea ca fiind neîntemeiat apelul declarat de Președintele Republicii Moldova, (f.d.169 vol.VI).

Mai mult, la prezentul răspuns intimatul a anexat informația eliberată de președintele interimar al Curții de Apel Chişinău nr.4-35/2-1955 din 20.08.2024, potrivit căreia se indică faptul că, pe perioada revocării din funcția de președinte al Curții de Apel Chişinău şi anume 04 iunie 2021 – 05 ianuarie 2022, domnul Vladislav Clima a activat în funcția de judecător, fiindu-i stabilit salariul de funcție în mărime de 26 000 lei, iar potrivit evidenței contabile pentru perioada menționată a beneficiat de plăți salariale în sumă totală de 135 102,37 lei. Iar, în cazul exercitării funcției de Președinte al Curții de Apel Chişinău în perioada 04 iunie 2021 – 05.01.2022, lui Vladislav Clima i-ar fi fost stabilit salariul de funcție în mărime de 31 380 lei şi ar fi beneficiat de plăți salariale în sumă de 160 657,86 lei. Prin urmare, diferența plăților salariale pentru funcția de președinte a Curții de Apel Chişinău şi pentru funcția de judecător al Curții de Apel Chişinău în cazul lui Vladislav Clima ar constitui suma de 25 555,49 lei, (f.d.176 vol.VI).

În atare ordine de idei, Colegiul judiciar reține că, demisionarea reclamantului/intimat din funcția de judecător şi de președinte al Curții de Apel Chişinău pe parcursul examinării prezentului apel, demonstrează pierderea interesului în vederea anulării decretului, or, eventual, s-ar păstra dreptul intimatului pentru încasarea plăților

salariale neachitate pentru exercitarea funcției de președinte al Curții de Apel Chişinău pe perioada de până la demisionare, într-un eventual alt litigiu.

Nu pot fi reținute alegațiile instanței de fond cu trimitere la Hotărârea CtEDO *Volkov c. Ucraina*, şi anume încălcarea dreptul la respectarea vieții private prin prisma atentării asupra reputației profesionale. Este recunoscut necesitatea protejării dreptului la viața privată a judecătorilor şi asigurarea tuturor garanțiilor ce reies din aceasta, doar că acest principiu nu este aplicabil speței în cauză, din considerentul ce urmează.

Prevederile art.8 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului statuează că principiul respectării dreptului la viață privată incorporează în sine şi dreptul individului de a crea şi dezvolta relații cu alte persoane, inclusiv relații de natură profesională sau de afaceri. În cazul *Volkov c. Ucraina*, CtEDO a constatat încălcarea dreptului la viață privată pe motivul că ingerința în dreptul reclamantului la respectarea vieții sale private nu a fost legală, şi anume, ingerința nu era compatibilă cu dreptul intern, în plus, dreptul intern aplicabil nu a îndeplinit cerințele de previzibilitate şi de asigurare a protecției adecvate împotriva arbitrarului.

În Hotărârea respectivă, Curtea a indicat că o asemenea ingerință trebuie examinată prin prisma triplului test de proporționalitate, şi anume, a) ingerință să fie prevăzută de lege; b) ingerința trebuie să urmărească un scop legitim; c) ingerința trebuie să fie necesară într-o societate democrată.

Așadar, în speță Colegiul judiciar remarcă faptul că, acțiunile întreprinse de Președintele Republicii Moldova la revocarea decretului contestat, întrunește criteriile testului de proporționalitate şi este în concordanță cu prevederile art.29 din Codul administrativ. Astfel, primul criteriu menționat supra „*ingerință să fie prevăzută de lege*” este în concordanță cu art.146 alin.(1) din Codul administrativ care prevede în mod expres posibilitatea şi dreptul autorității emitente de a revoca un act administrativ individual.

Referitor la ceea dea doua condiție „*ca ingerința să urmărească un scop legitim”*, instanța de apel menționează că ingerința admisă în cazul de față urmărește un scop legitim, şi anume, de a proteja şi asigura interesul public în autorități şi în sectorul justiție în particular, de a asigura respectarea principiului legalității, asigurarea aparențelor de legalitate a procedurilor judiciare, accesul justițiabililor la o instanță stabilită prin lege și nefăcându-se uz de fraudă, cum se crede obiectiv justificat în cazul obținerii de către intimat a calității de președinte a Curtea de Apel Chișinău, în virtutea căreia se constituie complete și se administrează actul de justiție. Or, exercitarea puterii de stat în domeniul justiției de către un funcționar, în privința obținerii calității căruia planează dubii nerezolvate de fraudă, nu poate inspira încredere justițiabilului.

Luând în considerație faptul că natura restrângerii este criteriul după care se apreciază proporționalitatea acesteia, este importantă ideea că restrângerea se va efectua în favoarea interesului general, adică să existe circumstanțe în care restrângerea nu ar afecta interesul general, ci i-ar aduce beneficii exclusiv din contul interesului individual. La caz, interesul general este evidențiat prin încrederea societății în instituțiile publice, în mod special în sistemul justiției. Or, existența bunăstării comune, ca interes general al societății, nu poate fi evaluată pozitiv în lipsa unor instituții publice independente şi

imparțiale. Instituția publică *a priori* nu poate fi considerată puternică, în cazul în care percepția societății vis-a-vis de instituție şi de conducătorul instituției respective, trezește suspiciuni referitoare la ireproșabilitatea, independența şi imparțialitatea ei. Având în vedere lipsa încrederii cetățenilor în sistemul de justiție, or, natura restrângerii este una proporțională şi are un scop legitim.

Cu referire la ceea dea treia condiție „*ca ingerința să fie necesară într-o societate democratică*", este de menționat că scopul final urmărit este de a proteja încrederea justițiabilului în sistemul justiției şi evitarea suspiciunilor, şi bănuielilor privind legalitatea constituirii unei instanțe şi modul de formare a acesteia.

În hotărârea CtEDO *Volkov c. Ucraina* [în care un judecător al Curții Supreme a fost eliberat din funcție pe motivul încălcării jurământului], Curtea a constatat violarea art.6 din Convenție pe motivul că apelantului nu i-a fost asigurat un proces echitabil, deoarece unii membri ai înaltei Curți de Justiție, care au luat decizia privind eliberarea judecătorului din funcție se aflau în conflicte de interese cu acesta, având interese personale asupra rezultatului cazului dat.

În acest sens, se remarcă că neglijarea aspectelor privind recuzarea sau abţinerea unei persoane de a examina un caz în care ultimul are un interes, atentează asupra principiului de independență şi imparțialitate a organului care examinează cazul, precum şi afectează capacitatea instanței de a fi percepută ca instanță stabilită prin lege în sensul art.6 din Convenție. Acest fapt, indubitabil atentează asupra dreptul justițiabilului de a avea acces liber la justiție. Astfel, ceea dea treia condiție a triplului test de proporționalitate se manifestă prin necesitatea respectării drepturilor fundamentale ale omului şi în scopul asigurării cetățeanului a dreptului efectiv şi liber de acces la justiție în fața unei instanțe independente, imparțiale şi stabilită prin lege.

Iar, în conformitate cu principiul fundamental al statului de drept, persoanele aflate în funcții de conducere trebuie să demonstreze că îndeplinesc standarde ridicate în materie de integritate. În plus, în cazul în care se constată neîndeplinirea condițiilor instituite prin lege, ignorarea acestor constatări şi numirea sau chiar menținerea în funcție de conducere a unor persoane asupra cărora planează dubii privind integritatea reprezintă o sfidare a statului de drept. Or, statul de drept are valoare constituțională, această valoare trebuie respectată pe deplin. În același context, art.56 din Constituție prevede că (...) Cetățenii cărora le sânt încredințate funcții publice (...) răspund de îndeplinirea cu credință a obligațiilor ce le revin (...). Astfel, responsabilitatea reprezintă o valoare consacrată de Constituție.

Urmează de menționat, cu titlu de principiu, că orice funcție de conducere a unei instituții publice trebuie să se bazeze pe încrederea cetățenilor şi responsabilității acestora, într-o democrație veritabilă, normalitatea constă în demisia imediată a persoanelor care şi-au pierdut încrederea publică, fără a se ajunge la demitere.

Astfel, trecând prin triplul test al proporționalității Colegiul judiciar constată că acțiunile întreprinse de Președintele Republicii Moldova, prin revocarea Decretului de numire a intimatului în funcția de președinte al Curții de Apel Chișinău, ţinându-se cont de viciile admise de CSM în procesul de selecție şi înaintare a candidaturii reclamantului, se atestă că acțiunile întreprinse sunt prevăzute de lege, au fost justificate, au fost

necesare pentru a menține încrederea în sistemul justiției şi au fost proporționale cu interesul general al societății, prin urmare fiind în conformitate cu reglementările CEDO la acest capitol, precum şi cu prevederile legislației naționale.

Totodată este de menționat că, la examinarea justului echilibru de proporționalitate, instanța de fond urma să examineze şi să aprecieze, impactul individual al soluției administrative privind apărarea interesului public, afectat inclusiv în virtutea unor fapte imputabile intimatului şi cu concursul deliberativ a acestuia, precum şi existența altor posibilități de restabilire a ordinii de drept şi salvgardarea interesului public afectat de o manieră inadmisibilă.

În acest sens, necesită a fi observat că, revocarea – obiectul acțiunii în contestare, nu a afectat irevocabil procedura de accedere în funcție a intimatului. Or, finalitatea efectelor revocării a fost subordonată procedurii speciale stabilită de lege, art.19 alin. (4) Legea cu privire la CSM, intimatului fiindu-i pus la dispoziție un remediu eficient de soluționare a viciilor reținute în calitate de temei al revocării, şi totodată, un remediul eficient pentru soluționarea atât a interesului public afectat, cât şi a interesului intimatului.

La fel, nu pot fi reținute alegațiile instanței de fond precum că actul administrativ nu a fost argumentat, inclusiv nu au fost elucidate temeiurile de fapt şi de drept, or, potrivit art.31 în coroborare cu art.118 Cod administrativ, acesta a fost motivat sub aspectul temeiului de drept care a stat la baza emiterii decretului, precum şi temeiului de fapt, indicând oportunitatea şi necesitatea revocării acestuia în scopul protejării interesului general al justiției şi încrederea cetățenilor în actul de justiție.

Colegiul judiciar consideră eronată concluzia instanței de fond precum că, autoritatea publică pârâtă a emis Decretul contestat fără a cerceta starea de fapt, în lipsa investigațiilor studiilor, rapoartelor sau probelor, precum şi fără a prezenta instanței de judecată însuri care ar fi precedat emiterea Decretului nr.104-IX din 28 mai 2021, deoarece conform prevederilor art.22 în coroborare cu art.219 Cod administrativ, instanța de judecată este obligată să cerceteze starea de fapt din oficiu în baza tuturor probelor legal admisibile, nefiind legată nici de declarațiile făcute, nici de cererile de solicitare a probelor înaintate de participanți. Mai mult, instanța de judecată depune eforturi pentru înlăturarea greşelilor de formă, explicarea cererilor neclare, depunerea corectă a cererilor, completarea datelor incomplete şi pentru depunerea tuturor declarațiilor necesare constatării şi aprecierii stării de fapt. Instanța de judecată indică asupra aspectelor de fapt şi de drept ale litigiului care nu au fost discutate de participanții la proces.

Respectiv, instanței de fond îi revenea sarcina de a solicita actele administrative care au stat la baza emiterii actului administrativ contestat care se aflau atât la Consiliul Superior al Magistraturii, cât și la Președintele Republicii Moldova, fapt ignorat de aceasta, fapt care a dus la emiterea unei soluții eronate pe caz.

Mai mult, instanța de fond la soluționarea speței urma să atragă în proces în calitate de terți Consiliul Superior al Magistraturii, Elena Belei și Carolina Ciugureanu-Mihailuță, fapt iarăși ignorat de aceasta, eroare care a fost corectată prin încheierea instanței de apel din 26.05.2022.

În ce privește argumentul reprezentatului intimatului privind principiile de inamovibilitate a judecătorului, Colegiul judiciar reține că acestea nu au incidență în cazul dat, iar prin revocarea Decretului Președintelui RM nr.1747-VIII din 02 septembrie 2020, intimatului Clima Vladislav nu i-a fost atins și nici lezat statutul său de judecător, acesta în continuare exercitând funcția de judecător, bucurându-se în același timp de toate privilegiile inerente unui judecător. Or, nu poate fi egalată funcția de judecător cu funcția de președinte de instanță a căror competențe diferă substanțial, fapt expres învederat în prevederile art.16[1] din Legea nr.514/1995.

Reieșind din atribuțiile prevăzute de lege, președintele instanței judecătorești exercită atribuții manageriale în scopul organizării eficiente a activității acesteia. Prin urmare, principiile independenței şi inamovibilității judecătorului, nu se răsfrâng asupra funcției administrative de președinte a instanței judecătorești, ci se atribuie judecătorului care este învestit constituțional cu atribuții de înfăptuire a justiției, pe care le execută în baza legii, având calitatea de magistrat menit să asigure supremația legii.

De altfel, în jurisprudența sa, Curtea Constituțională a statuat că, limitarea termenului de 4 ani pentru președinții şi vicepreședinții instanțelor judecătorești, conform alin.(3) din art.116 din Constituție, nu aduce atingere garanțiilor constituționale privind independența, imparțialitatea şi inamovibilitatea judecătorului, consacrate de art.116 alin.(1) din Constituție, întrucât vizează doar funcțiile administrative deținute în instanțe judecătorești (*Hotărârea nr. 7 din 18.03.2004*).

Pe de altă parte, în Hotărârea nr.26 din 23 mai 2002 Curtea Constituțională a reținut că deținerea funcției de președinte sau vicepreședinte al unei instanțe judecătorești nu poate fi considerată ca un drept câștigat definitiv.

Totodată, referirea reprezentantului intimatului la Hotărârea Curții Constituționale nr.13/2021 nu sunt aplicabile cazului dat, deoarece în Hotărârea respectivă, Curtea a constatat neconstituționalitatea modului de revocare din funcție a judecătorilor constituționali, argumentându-și poziția pe baza principiului inamovibilității judecătorilor, nu şi a președinților de instanțe.

Nici referirea reprezentantului intimatului la Hotărârea Curții Constituționale nr.1 1/2010 nu poate fi aplicată speței, or, prin această Hotărâre, Curtea a declarat ca fiind neconstituțională Hotărârea Parlamentului de eliberare din funcția de Președinte al Curții Supreme de Justiție, accentul de bază fiind pus pe faptul că nu a fost respectată procedura de eliberare din funcție a acestuia, şi anume, a fost neglijat rolul Consiliului Superior al Magistraturii, în acest proces nefiind înaintat o solicitare din partea Consiliului Superior al Magistraturii în acest sens. Curtea a mai indicat că numirea în funcție a Președintelui Curții Supreme de Justiție printr-o procedură la care participă egal două autorități, reprezentând două puteri ale statului, este voința legiuitorului constituant de a le determina să-şi coordoneze activitatea pentru o colaborare eficientă în exercitarea prerogativelor ce le revin. Destituirea presupune aceeași colaborare a autorităților, pentru care scop ele trebuie să respecte procedura prevăzută expres sau care rezultă implicit din Constituție.

Totuși, în speță, decretul contestat nu este un act de eliberare/revocare din funcție. Or, eliberarea sau destituirea din funcție a unui judecător se realizează doar în condițiile

şi cauzele expres stabilite de lege şi pentru motive de incompetenţe profesionale sau urmarea desfăşurării unei proceduri disciplinare în acest sens. Actul contestat a fost emis în scopul înlăturării unei deficienţe care a afectat substanţial procedura de selecţie şi de înaintare a candidaturii (reclamantului) la funcţia de preşedinte al Curţii de Apel Chişinău, lucru care este indicat în mod expres în partea dispozitivă a Decretului.

De altfel, revocarea decretului de numire a intimatului în funcţia de preşedinte al Curţii de Apel Chişinău, nu a fost aplicată ca o sancţiune sau ca o consecinţă a unei proceduri disciplinare. Or, Preşedintele Republicii Moldova nu a acţionat într-un mod arbitrar, ci într-o manieră prevăzută de lege, care permite remedierea şi înlăturarea unor deficienţe pentru protejarea interesului general al justiţiei.

În speţă, statutul intimatului de judecător nu este afectat, fiind pusă în dezbatere doar legalitatea procedurii de desemnare şi numire în funcţia administrativă de preşedinte de instanţă, care fiind afectat de vicii fundamentale la faza organizării şi desfăşurării concursului, a servit temei pentru înaintarea candidaturii intimatului la postura de preşedinte al Curţii de Apel Chişinău.

De asemenea, urmează a fi combătute alegaţiile instanţei de fond şi a reprezentantului intimatului precum că, autoritatea publică pârâtă a acţionat contrar art.30 alin.(2), art.94 alin.(l) din Codul administrativ şi nu a înştiinţat subiectul nemijlocit vizat de actul administrativ individual defavorabil, decât după finalizarea procedurii administrative – emiterea decretului contestat şi în esenţă după revocarea acestuia din funcţia administrativă, or, instanţa de fond nu a luat în consideraţie că participarea judecătorului Clima Vladislav la procedura administrativă nu este pertinentă şi nu aduce atingere drepturilor şi garanţiilor acestuia în cadrul procedurii administrative, având în vedere că actul administrativ de revocare, a fost emis în baza art.146 alin.(1) lit.c) şi e), alin.(3) din Codul administrativ care oferă dreptul autorităţilor publice de a revoca un act administrativ individual care periclitează interesul public, cu scopul prevenirii sau înlăturării dezavantajelor grave pentru bunăstarea comună.

Colegiul civil va respinge argumentul reprezentantului intimatului precum că reprezentantul apelantului nu dispune de împuterniciri speciale de reprezentare, deoarece Aparatul Preşedintelui Republicii Moldova este instituţia aflată la dispoziţia Preşedintelui Republicii Moldova pentru îndeplinirea prerogativelor şi atribuţiilor sale constituţionale. Or, conform Decretului nr. 1090-VIII din 4 februarie 2019 privind aprobarea Regulamentului Aparatului Preşedintelui Republicii Moldova (Monitorul Oficial nr.111-118/181 din 29.03.2019), Aparatul Preşedintelui Republicii Moldova, al cărui conducător este secretarul general, este autoritatea publică care asigură asistenţa organizatorică, juridică, informaţională şi tehnică a activităţii Preşedintelui Republicii Moldova în vederea exercitării de către acesta a prerogativelor prevăzute de Constituţie şi alte legi.

La rîndul său, în baza decretului nr. 184-IX din 08.10.2021, Preşedintele Republicii Moldova a decretat că dna Cristina Gherasimov să fie numită începînd cu 11 octombrie 2021 în funcţia de secretar general al Aparatului Preşedintelui Republicii Moldova. Prin urmare, atît apelul, cît şi recursul semnat de Cristina Gherasimov în numele şi în interesele Preşedintelui Republicii Moldova, care acţiona în baza decretului nr. 184-IX din 08.10.2021, cît şi a Regulamentului Aparatului Preşedintelui Republicii

Moldova, au fost depuse de persoana împuternicită, fapt ce exclude solicitarea intimatului de a le declara inadmisibile.

Totodată, potrivit art.10 lit.c) din Regulament, Secretarul general al Aparatului Președintelui Republicii Moldova reprezintă Președintele Republicii Moldova şi Aparatul Președintelui Republicii Moldova în relațiile cu instanțele judecătorești, precum şi acordă împuterniciri reprezentantului Președintelui Republicii şi reprezentantului aparatului pentru participarea în procesele aflate pe rolul instanțelor judecătorești.

În acest sens, Regulamentul Aparatului Președintelui Republicii Moldova fiind aprobat prin decretul Președintelui Republicii Moldova, Secretarul general expres este împuternicit de către șeful statului cu rolul de a exercita toate actele procedurale stabilite de legislație, inclusiv de a ataca actele instanțelor judecătorești.

Referitor la argumentul reprezentantului apelantului precum că actualul complet de judecată nu urma a examina prezenta speță deoarece nu este specializat în materie de contencios administrativ, argument care va fi respins deoarece prin încheierea Curții de Apel Bălți, din 06.04.2023, Colegiul judiciar s-a expus asupra acestui fapt, (f.d.240 vol.V).

Nu are relevanță la caz nici argumentul reprezentantului intimatului precum că judecătorii promovați la Curtea Supremă de Justiție nu sunt în drept de a examina prezentul litigiu, argument care va fi respins de Colegiul judiciar deoarece prin încheierea din 02.09.2024, instanței de apel s-a expus pe marginea acestuia (f.d.220 vol.VI). Mai mult, împuternicirile judecătorilor Stela Procopciuc și Diana Stănilă au fost menținute la examinarea prezentei cauze, în ordine de contencios administrativ, prin Hotărârile Consiliului Superior al Magistraturii nr.537/35 din 24.11.2023 și nr.82/7 din 20.02.2024 (f.d. 194, 204 vol. VI).

Având în vedere evenimentele redate succesiv supra, Colegiul judiciar al Curții de Apel Bălți conchide asupra admiterii apelului declarat de Președintele Republicii Moldova și casării hotărârii integrale a hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, din 31 decembrie 2021, și respectiv, asupra emiterii unei noi decizii, prin care se va respinge acțiunea formulată de Vladislav Clima către Președintele Republicii Moldova privind anularea actului administrativ individual defavorabil.

Într-o altă ordine de idei este de menționat că, Președintele Republicii Moldova a contestat cu recurs și încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, din 17 ianuarie 2022, prin care s-a respins cererea înaintată de secretarul general Gherasimov Cristina, privind amânarea, în temeiul art. 252 CPC, a executării hotărârii din 31 decembrie 2021, prin care Clima Vladislav a fost repus în funcția administrativă deținută, - pînă la soluționarea cererii de apel.

În ceea ce vizează recursul declarat de Președintele Republicii Moldova împotriva încheierii din 17 ianuarie 2022, Colegiul judiciar îl va respinge pe motiv că încheierea recurată este un act procedural subsecvent hotărârii contestate în ordine de apel, iar prin casarea integrală a acesteia și respingerea acțiunii formulate de Clima Vladislav, decade necesitatea soluționării obiectul cererii de recurs.

Astfel, luând în considerare cele menționate mai sus și având în vedere faptul că, prima instanță nu a constatat și nu a elucidat pe deplin circumstanțele importante pentru

soluționarea cauzei, adoptând o hotărâre, care vine în contradicție cu circumstanțele cauzei, Colegiul civil și de contencios administrativ va casa integral hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, 31 decembrie 2021, și va emite o nouă decizie; totodată va respinge recursul declarat de Președintele Republicii Moldova împotriva încheierii din 17 ianuarie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani.

În conformitate cu art. 240 alin. 1 lit. c) și art. 243 alin. 1 lit. b) Cod administrativ, Colegiul Civil și de contencios administrativ al Curții de Apel Bălți,

D E C I D E :

Se casează integral hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, din 31 decembrie 2021, în cauza de contencios administrativ, la acțiunea formulată de Vladislav Clima către Președintele Republicii Moldova, terți: Consiliul Superior al Magistraturii, Elena Belei și Carolina Ciugureanu-Mihailuță, privind anularea actului administrativ individual defavorabil, și se emite o nouă decizie, potrivit căreia:

Acțiunea formulată de Vladislav Clima către Președintele Republicii Moldova privind anularea actului administrativ individual defavorabil – se respinge.

Recursul declarat de Președintele Republicii Moldova împotriva încheierii din 17 ianuarie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, - se respinge.

Decizia este definitivă, cu drept de recurs la Curtea Supremă de Justiției în termen de două luni de la pronunțarea deciziei motivate.

Președintele ședinței,
judecătorul Stela Procopciuc

judecători Dumitru Corolevschi

Diana Stănilă